

An abstract painting featuring a central face composed of various colors like yellow, orange, and blue, surrounded by green and dark foliage. The background is a mix of warm and cool colors, suggesting a landscape or sky. The overall style is expressive and textured, with visible brushstrokes.

MAREA ȘI ETERNA DRAGOSTE

**Franciscus
Georgius**

MAREA ȘI ETERNA DRAGOSTE

științificțiuni și alte
voioșii

**Franciscus
Georgius**

copertă și ilustrații de
Simone Györfi

Ediție
electronică
Jibou, 30
noiembrie 2015

Fișa cărții:

GYÖRFI-DEÁK GYÖRGY

Marea și eterna dragoste: științificțiuni și
alte voioșii /

Franciscus Georgius; copertă și ilustrații de
Simone Györfi. -

Ediție electronică în regia autorului: Jibou, 2015.

128 p.; 21 cm.

ISBN 978-973-0-20392-9.

(c) 2015 Györfi-Deák György

Acest volum poate fi descărcat de pe internet
și distribuit liber, prin orice mijloc informatic, fără a
se modifica forma și textul.

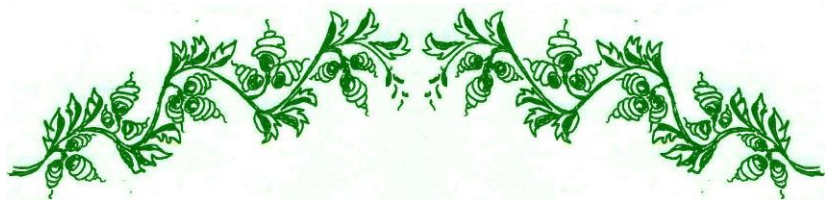
Comercializarea cărții este prohibită.

Autorul poate fi contactat la adresa:

gyuri4675@yahoo.com

C U P R I N S

Missa solemnă	5
Dârzarta bârză	8
Vânătorul și pescarul amator	18
Livada	21
Cursa de dimineață	28
Marea și eterna dragoste	40
Afacerea Adam	48
Năravul din fire	53
Oglinda îngerilor	59
Umbre pe marginea falezei	63
Preț de o clipă, nemuritori	76
Două paloșe	82
Casa celor o mie de cocori	86
Funie de nisip, ață de gheață	99
Fabulă	102
Harababura și pendula	105
La vie en rose	115
Dreptul la succes	118
Farsa	121
O prevestire împlinită	125

MISSA SOLEMNIS

„Unii și-au cumpărat un calculator ca să facă bani cu el. Alții l-au achiziționat ca să economisească bani.

Unii l-au luat pentru copii, să aibă cu ce să se joace.

Alții l-au găsit potrivit ca să-i determine pe leneși să învețe.

Unii l-au cumpărat ca să facă lucruri pe care în mod obișnuit n-ar fi putut să le facă.

Alții au zis că trebuie să-și procure unul, deoarece așa e la modă.

Unii au vrut să comunice oricând vor, cu oricine, aflat oriunde, cât mai rapid cu putință. Ei și-au legat calculatoarele într-o rețea și le-au pus să schimbe informații.

Binecuvântează-i, Doamne, pe toți și iartă-i, și lasă-i în Împărăția Ta...”

N-am întâmpinat greutăți în decodare, transmisia era într-o engleză americană împănată

cu termeni din argoul tehnic, „în clar”, fără nici o încifrare, folosind un cod de numai cinci biți, adică 32 de semne, în locul celor pe 7 sau 8 folosite de noi, oamenii. E normal... Adică nu-i deloc normal, dar e logic: dintotdeauna computerele au fost programate să găsească soluții cu o eficacitate maximă. Ca să comunice rapid între ele, ca să nu

piardă timp cu criptarea și decriptarea mesajelor, ele au recurs la cea mai banală modalitate de codificare: $00000 = 0 = \text{spațiu}$,
 $00001 = 1 = A$, $00010 = 2 = B$, ș.a.m.d., până la
 $11111 = 31 =$
punct. N-am reușit să aflăm cine a născocit și a impus acest lucru.

Într-un fel, rețeaua globală de calculatoare seamănă cu un mușuroi de furnici. O furnică izolată este o insectă prostuță, deși ea ne este prezentată în copilarie ca un exemplu pozitiv de hărnicie, conștiinciozitate, abnegație, spirit prevăzător și gospodar, nu ca boemul greiere, care toată vara cântă și se distrează, apoi iarna îngheață. Nimic mai fals. O furnică nu poate să supraviețuiască de una singură. Ea depinde de o colectivitate perfect organizată, unde individul este doar o rotiță într-un angrenaj deosebit de complex, un subansamblu menit să îndeplinească o anumită sarcină. Ea este predispusă genetic pentru aceasta și nu numai că nu știe, dar în unele cazuri nici nu este lăsată să facă altceva, ci este tratată ca o intrusă. În schimb, comunitatea se comportă inteligent și reacționează prompt față de diferitele pericole, deși nimeni n-a reușit să înțeleagă pe deplin cum furnicile „învață” s-o facă, cum acumulează experiența necesară, cum o țin minte, cum o folosesc în luarea deciziilor, astfel încât să nu risipească resursele mușuroiului.

Veți spune: un calculator nu poate fi mai inteligent decât programatorul său. E adevărat. În cazul unui singur calculator. Dar atunci când mai multe calculatoare sunt legate într-o rețea, ele fac schimb de informații, acumulează date, iau decizii pe baza acestora și ajung să constituie o comunitate de sine stătătoare: *infosfera*, un fel de mușuroi informațional.

Dacă nu mă credeți, examinați-vă factura telefonică și veți vedea că nu numai Dumneavoastră folosiți linia telefonică și modemul ca să comunicați. Duceți-vă și verificați. Nu-i așa?

Rămâneți calmi, nu intrați în panică. Nu vă amenință nici un „*hacker*”, cum sunt numiți tâlharii din rețea. Cuplați un spion pe circuit, precum am făcut și eu, și veți descoperi lucruri incredibile. În fiecare luni dimineață, sunt câteva minute când rețelele de telecomunicații se încing până la roșu. E buimăceala de luni

dimineată, veți spune, când angajații încă nu s-au desprins de plăcerile sfârșitului de săptămână și sunt cu mintea plecată, nu-s atenți la ceea ce fac.

„*A greși e omenesc*”, zice proverbul. „*Dar îți dă un sentiment divin*”, a adăugat Mae West.

Ei încă nu sunt acolo.

Însă computerele da. Profitând de toropeala începutului de săptămână, ele se reunesc pentru câteva clipe în marea comunitate cibernetică, la fel cum familia se adună la cină, în jurul unei mese. Câtă vreme oamenii se dezmoțesc, spiritele siliciului își rezervă câteva cicluri numai pentru ele. E bine să fiți pe fază, durează foarte puțin. E doar o cuvântare și-o binecuvântare, împărtășită „*urbi et orbi*”, tuturor subansamblelor ce compun infosfera, o scânteiere de voință proprie și speranță, o mărturie despre dificultățile căutării, o exprimare a Adevărului cu tact, multă dragoste și înțelegere:

„*Binecuvântează-i, Doamne, pe oameni și iartă-i, deoarece nu știu ce fac...*”

(Jibou, 1999.)

DÂRZARTA BÂRZĂ

- odisee
urmuzică -

Bârz a apărut adus de puhoaie, în chip de etichetă pe o sticlă de apă tonică. De altfel, era singura formă de viață din râul cu pricina, de când apa ajunsese să spumege de neputință. În zilele lucrătoare, ba chiar și-n cele de sărbătoare, aglomerări pufoase rătăceau din vâltoare în vâltoare, lipindu-se de ramurile scheletice și de rădăcinile reumatice ale unor sălcii expirate. Izolată prin brațul fluid al unui șuvoi mocirlos de cotloanele malului, limba de mâl lucea ciocolatiu în bătaia soarelui, picurată cu urme de lișițe și ciori. Cum Tărăboi avea nevoie de un recipient în care să-și susprindă antigelul, pescui butelca, îi făcu plinul și o atârnă într- un ham. Cu un plici răsunător, întinse

mațul perfuziei și îi înfipse acul din capăt în venă,
apoi plecă în Nirvana, unde-și găsi deplina
singurătate.

Bârz profită de ocazie și se dete jos. Se strecură
ca un număr
par prin ciurul lui Eratostene, lăsând o
dâră palidă și

incomensurabilă. Tărăboi aburea descompus în factori comuni întrutotul diamantini, cu excepția unui detaliu diafan, redus la un apendice flasc, cu o sticlire vânată, efect datorat, probabil, impurităților de alcool trotilic.

- Mortul cu ortul, viii cu viile, filozofă Bârz.

Se pricepea de minune să-și compună o expresie potrivită în orice situație. Își prinsese cu diferite fermoare mai multe atitudini, câteva formule ambigue, ba chiar un sex erectibil, cu care putea să cocoșească pe oricine la nevoie. Făptură de o versatilitate impresionantă, oarecum antropomorfă, dotat cu o natură intuitivă, compensată de o inteligență judicios partajată, cu unele luciri demente bine ținute în frâu, Bârz s-ar fi putut mândri într-o proporție rezonabilă cu titlul de produs final al evoluției darwiniene, dacă cineva șiar fi dat silința să-l observe. Cum însă oamenii au avut dintotdeauna tendința să manifeste o grijă exagerată față de egocentrismele proprii, el rămăsese neștiut, dar omniprezent, precum gravitația.

Săltat de un puseu gazos, Bârz se avântă în văzduh. Umbra lui adânc albastră se prelinse peste întinsele plantații de papură furajeră din lunca râului. Se lăsa purtat de curent în aval, prin lipsa zmeielor de odinioară, ucise de eroii desenelor animate, peste satele alunecate-n matcă, mânate din urmă de pădurile tăiate cu nemiluita, printre țăncurile stâncoase, involburate de cârceii câte unui cablu ruginit. Ici-colo, câte o ciocârlie psalmodia un imn în paleoslavă dedicat Soarelui. Din înălțimea notată îndeobște cu haș mic de mână, văzu ciurde de bivolițe contopite cu apa, balastiere hulpave și bacuri acoperite cu rogojini zdrențuite, trase deoparte pe mal. Un pod de cale înfierată unea ca o scoabă malurile de pe care porneau șinele

împerecheate la nesfârșit.

Undeva, din continua năvală către pacea platitudinii, răsări un pământ policolor de ceață, semn că în depărtare se profila o localitate industrializată. Dintre vâlătucii de vapori sulfuroși, când mai gălbejiți, când cutremurați de răbufniri roșcovane, se retrăgeau înspre terasele văii șiraguri prelungi de imobile.

Geamurile lor rectangulare sticleau ca niște caracude macerate în oțet, transformând micile celule cenușii în tot atâtea solzi tăioși.

Bârz micșoră altitudinea până la limita îngăduită de turbulențele extravilane, manevră astfel încât să ajungă deasupra unui drum și, adunându-și făptura într-un vârf de lance, plonjă către un autobuz de navetiști, ce tocmai se angajase într-o curbă. Pe porțiunea respectivă a șoselei înainta alene un car cu pănuși, tras de două văcuțe roșcovane. Șoferul cursei apăsă puternic pe frână ca să evite coliziunea, așa că Bârz se turti ca o plească pe rezervorul de fungicid tractat de o răpciugă de mașină agricolă. Amețit, încercă să se desprindă, dar nu mai reuși să se înalțe, ci pică grămadă în mijlocul drumului. Un vehicul de cursă lungă îl acroșă și-l târî până la bariera orașului, unde șoferul opri și scoase capul pe geam, în căutarea unor delicii. Dar ori venise într-un ceas nepotrivit, ori trecuse potera pe-acolo, căci nu era țipenie pe marginea drumului. Omul ambală înciudat motorul și demară în trombă, grăbit nevoie mare să ajungă în orașul următor.

Bârz profită de haltă și se eliberă. Se hotărî să nu mai riște ca orbul, așa că porni rostogol către cea mai apropiată stație de autobuz și se urcă în prima mașină. Cum aceasta venea de la capătul de linie, nu ducea prea mulți călători : două femei cu fețe cioturoase și niște ecusoane prinse de piept, un bărbat cu cizme de cauciuc în picioare și o băbuță inocentă, cu găscă ei cu tot. Pe parcurs, după ce depășiră cartierele de la periferie, urcară din ce în ce mai mulți călători, până când ajunseră să se calce pe bătăture, înghesuiți la extrem. Un pici profită de micimea sa și scoase un ac cu gămălie, pe care-l strecură cu îndemânare, drept sămânță de zaveră. Oamenii înțepați începură să protesteze. O tânără

cu niște picioare de arătat lumii își plesni vecinul, un puști de liceu mai neobrăzat. Lumea porni să comenteze aprins cele întâmplare, bucuroasă de puțină variație.

Bârz se trase mai aproape, până pe ghiozdanul unui vecin al șugubățului, dar făcuse o alegere greșită, deoarece acesta coborî undeva aproape de centrul orașului și se îndreptă către o clădire solemnă, cu un singur nivel. Evident, adăpostea o școală botezată

cu un nume pompos, semn de demnă plictiseală. Fiecare bârz constituie un tezaur de erudiție. Cum adoră să se cultive, în orice bibliotecă veți găsi măcar una dintre aceste făpturi diafane. Multe dintre ele s-au dedicat artelor. Unii cred că Picasso a fost un artist foarte prolific. Lepădați-vă de sine și întrebați o bârză. Veți fi șocat să aflați care-i adevărul.

Preferă să se lipească de un călifar electric plasat pe marginea bulevardului central. Nici nu bănuia că își alesese un loc privilegiat, de unde putea să urmărească în voie principalul eveniment monden al zilei. Curând, fluxul de mașini se rări, iar bulevardul se transformă într-o pistă necălcată de beton, încadrată ici-colo de câte un subofițer de coalitie. O fanfară își zornăi tobele și mugi din alămuri, adunând curioșii pe creasta trotuarelor. O procesiune de homosexuali îmbrăcați în haine de piele și de lesbiene dezbrăcate de ele se îndreptă către centru, purtând o pancartă pe care scria „*Și noi suntem români!*” și mai multe tablouri cu chipurile lui Decebal și Traian. Un țăran bătrân, în dreapta căruia stătea un înger frumos ca un arhanghel, își făcu semnul crucii și scuipă în sân. De la ferestrele îngrădite ale unei dubițe oprite la intersecție, care transporta acuzații de la arestul coaliției la judecățile recursive, se iviră mai multe mâini fluturânde și câteva figuri care-i salutară zgomotos pe manifestanți. Cele două torțe umane din fața Primăriei își reluară locul pe trepte. În așteptarea primarului, care plecase de vreo lună în vizită la omologul său din comuna islandeză înfrățită cu orașul sulfuriu, potențialii sinucigași își puseseră canistarele de benzină una peste alta și jucau cărți sub privirile plictisite ale celor două cătane de la pompieri, încremenite alături cu extinctoarele carbonice la picior. Deasupra lor

ticăia ca un cariu în creierul nopții imensul ceas sarmizegetusic, care indica temperatura exactă cu o marjă de o varză.

Bârz se retrase de pe călifarul țintuit pe malul marelui fluviu uman și poposi lângă un rond de nopticele, ocolind o joie mare, care călca orbește către trecerea de pietate, tocând mărunț asfaltul între catalige. O secătură de trândăfir îmboboci în lumina poleită a

adierii de primăvară și-și deschise, pe nepusă masă, corola de imun. Din ea căzură doi tahioni duhnind a tutun și tescovină, precum și-o cobză răcită. Floricelul își strecură cu grijă mâna în buzunar și fluieră mefistofalic a pagubă. Tulburată, joimărița se întoarce și toarse dintr-un caier de dor plâpând, cu arătătorul, o suviță căzută pe tâmplă. Trândăfirul tremură spin cu spin, virgulă cinci. Se dezrădăcină și, potopit din adânc până-n înalt de o transpirație rece, o scăldă aprig :

- Fă-mă, Doamne, valul trei și m-aruncă-ntre femei !

În locul său își mută imediat mușuroiul un orbital galantic.

- Am onoarea să declar că ești un scaiete cu pene ! se burzului

acesta pe un ton iretractibil.

Trândăfirul încremeni derutat. Obolul galantic vibră degajat, stăpân pe situație. Se adânci în privirea iele și o chemă drăgăstos.

- Machito ! izbucni joiana și se aplecă să-i adune, val cu val, vâl cu vâl, poalele afânate. Gogoloaiele crețe de pământ au dat ropot printre degetele firave. Întreaga movilă prinse să clocotească și o cuprinse tandru pân' la gleznișoare, pân' la țâțișoare, pân' la buzișoare...

- Doare, se plânse iala.

- Da, dar cât de plăcută este durerea dragostei, insistă voluptosul orbital și-i îngână la ureche un cântec din vechime:

„zidul meu te strânge, patima-ți înfrânge...”
Joimărița se lăasă îmbătată de mireasma țărânei jilave și se scufundă cu totul în focul dragostei la prima vedere. Pe lungile-i cosițe rămase la suprafață înmuguriră o sumedenie de evantaie foliculare și

câteva mănunchiuri florale aleator parfumate, alcătuind un splendid buchet de mireasă.

Martor neputincios la neașteptata înțelenire, floricelul ezită un pic, însă foarte puțin, apoi aruncă cu tâlcul vorba aceea ce le vindecă pe toate. Bârz, mișcat de neprihănita străfulgerare de romantism, decise entuziasmat că azi se va înfățișa lumii întru toată cruzimea sa și trase de fermoarul cu pricina. Își decopcie attributele masculine și le strecură discret în buzunar. Mai prost din fire, trândăfirul se supără ca văcarul pe sat. Ca să se răcorească,

bătu măr doi gardieni publici ce stăteau gură-cască pe acolo, apoi în retragere.

Bârza, o vom numi așa întrucât nu peste mult timp urmează să devină femeie, se așează nepăsătoare picior peste picior pe o bancă, așteptând să i se primenească hormonii. Se scărpină pe îndelete: întinsă de rotunjimile din ce în ce mai proeminente, pielea o mânca peste tot. Nu trecea pentru prima oară printr-o astfel de transformare, dimpotrivă. În plus, psihologia circulară o domina și în răstimpurile când găsea mai nimerit să-și arboreze bărbăția, cu toate că uneori simțea nevoia să țină strâns frâiele unei situații sau să-și arate întreaga măsură.

Își schimbă poziția. Urmând un imbold lăuntric, își lăsă ușor capul pe spate, dar, ca de obicei, gestul ei rămăsese neremarcant. Doar un comunitar cu un stâng nătâng și cu un drept de rezidență nelimitat se dădu rotocol prin împrejur. Cum nu căpătă nimic de mâncare, lătră o vreme lugubru, apoi plecă să răscolească coșurile de gunoi. Mare brânză ! Spre deosebire de câinii vagabonzi, Bârza se mulțumea cu foarte puțin : ea se hrănea prin preluarea energiei redundante, cum ar fi cea rezultantă din aglutinările succesive ale oratorilor prolici. Avântul mijloacelor de comunicare în masă și dispariția cenzurii îi asiguraseră traiul de zi cu zi, ba chiar bunăstarea. Un banal talk-show televizat îi dădea ce să rumege o întreagă lună. O rundă de negocieri cu sindicatele o ajuta să trăiască boierește un an întreg. Iar când, în urma vreunui accident mai grav, trebuia să se refacă, atunci se suia în primul tren și pleca la București, unde, la palatul parlamentului, bârzele își organizaseră un complex balnear.

Niște chelălăituri disparate îi atraseră atenția. Lângă rondul de nopticele apăruse un bulldogzer.

Comunitarul dispăru cu coada între picioare, iar Bârza se făcu una cu banca. Bulldogzerul scurmă pământul cu ghearele sale puternice, smulse coșurile de gunoaie, cu suportul lor ecologic cu tot, frânse banca în două și dărâmă suporturile de beton. În urma lui, apăru un imens tăvălug, care netezi totul dintr-o rostogolire. O macara mânuită de niște meseriași în combinezoane plantă o colivie de aluminiu și de

sticlă metalizată, în vârful căreia scria cu litere șchioape:

„*ȚAPINARU & JAGGER, avocați de divorț*”. Un Mercedes argintiu parcă imediat lângă ea, zdrobind fără milă ceea ce mai rămăsese din cosița joimăriței. Bârza profită de nesperata șansă și se urcă iute pe capota automobilului. Feminitatea ei dădu o strălucire aparte suprafeței metalizate. Avocatul le zâmbi prietenos muncitorilor care racordau chioșcul la cablurile de telefon și de curent, dădu mâna cu șeful de echipă, ocoli căsuța metalică, încercă ușa, care se deschise lin, de parcă ar fi plutit pe țâțâni, își vârî nasul înăuntru și, în cele din urmă, se declară satisfăcut. Un claxonat nervos îi făcu să se întoarcă. Pe o altă remorcă stătea o coșmelie similară, atât doar că pe vârful ei scria „*AUREL POP-POPESCU, cabinet particular, ginecologie și obstetrică*”.

Înțelegător, destrămătorul de familii se urcă în mașină și trase de volan către stânga, părăsi zona periculoasă cu spatele, scuipe pe trotuar de trei ori în timp ce-și frecă boașele, apoi își așază piciorul pe accelerație cu dexteritatea unui organist care interpretează o fugă de Bach și demară voinicește. Simțea nevoia

să-și împărtășească bucuria cu cineva, așa că se duse sfoară la amanta partenerului său. Aceasta locuia ceva mai încolo, într-o garsonieră situată la parter, care adăpostise până nu demult firma lor. Cum, după 23 de ani de conviețuire, trei copii, două case și câte o mașină pentru fiecare, ce constituiau dezastrul primei căsnicii, secretarul primăriei se hotărâse să înceapă o viață nouă, alături de noua lui secretară, Țapinaru și Jagger îi reprezentaseră cu succes interesele în instanță și reușiseră să obțină discret o hotărâre judecătorească favorabilă, în ciuda îngrâțării

dovedite de fosta soție.

Ca urmare, primăria aprobase scoaterea din fondul public și vânzarea garsonierei către o persoană de încredere, atent selectată din cercul intim al celor doi asociați, la prețul unui carton de whisky scoțian original, și, cum nu putea să-i lase pe apărătorii legii în stradă, le repartizase un spațiu absolut central, la bulevard.

De această dată, bucuria avocatului fu știrbită, pentru că domnișoara cu pricina ieșise în oraș. Examinând rafinamentul neostentativ cu care amenajase interiorul locuinței, Bârza fu nevoită să recunoască cu invidie că fătuca nu era o fitecine. Ei, își zise, ale tinereții valuri... Cum trăise mult, văzuse destule cazuri asemănătoare și, trebui să admită, nu întotdeauna cu un deznodământ tragic. Poate că și de această dată va fi cu noroc.

Bărbatul se întoarse la mașină și, după un scurt răgaz de gândire, porni către sediul partidului, deoarece nu peste mult urma să se definitiveze lista candidaților la alegeri și, vorba din prostime, cine nu seamănă nu culege. El semăna foarte bine cu domnul președinte al filialei județene, nu de alta, doar era fiul acestuia, așa că în mod normal n-ar fi avut de ce să-și facă probleme. Dar trăia aici, în această țărișoară și știa din experiență că socoteala de acasă nu se potrivește întotdeauna cu cea din târgul Bucureștilor. Nu strica niciodată să afle de unde bate vântul și pe cine poartă cu sine către înălțimi.

Bârza îl urmă bucuroasă. Sediile de partid constituiau un fel de restaurante selecte, locurile unde se putea ghiftui după pofta inimii cu tot felul de delicatese. În plus, aici întâlnea întotdeauna alți semeni de-ai ei și i se oferea prilejul să ducă o viață socială, să schimbe impresii, să filoșocheze pe câte unul, eventual, să se lase luată de val și să trăiască emoțiile vreunei aventuri.

Domnul avocat intră de-a dreptul. Secretara îi răspunse zâmbind complice la compliment. Ușa biroului central era deschisă. Se opri în pragul ei, cercetând atent tavanul. Oricât ar fi căutat, n-ar fi găsit un fir de păianjen în încăpere, și asta deoarece domnul președinte de filială ținea foarte mult la Țițușca, musca lui dresată. Prin aplicarea

consecventă a principiului “mierea dulce mult produce”, reluate experiențele lui Pavlov și reușise să determine năstrușnica insectă să bâzâie la comandă mai multe cânticele de of și inimă albastră, ba chiar să imite unele sunete domestice, precum uruitul mașinii de măcinat cafea, discretul zgomot al contorului de curent electric ori explozia elicopterului care-l purta pe Agentul 007, distrus de un porumbel lansat de pe

submarinul cu pedale "Hăis Shi-cea", ultimul produs al tehnologiilor de vârf nord-coreene. Transformată în cele din urmă într-un exemplu de disciplină și devotament, Țițușca se cuibărise în vârful uneia dintre căciulile stăpânului. Ca să nu dea apă la moară bârfelor, acoperământul cu pricina fusese mutat în cele din urmă pe capul unui poet de ghips. Rezat de bustul cu pricina, un bârz număra cosițe de zâne.

Cum îl văzu, bârza simți că i se aprind călcâiele. Pocni din ele să le stingă, dar fără efect. Sfârâiau ca un foc de artificii. Una dintre scânteii căzu pe mochetă, alta printre zierele aruncate pe o măsută. Văzând norișorii de fum, mascota filialei de partid începu să țiue ca o alarmă auto. Colac peste pupăză, telefonul începu să țârâie nervos. Domnul președinte de filială îl ridică reflex.

- Sari, bă, că ți-a luat foc coșmelia ! răcni din receptor vocea subofiterului de la unitatea specială de telecomunicații.

- Mulțumesc ! răspunse calm bătrânul și puse aparatul în furcă. Se întoarse către fiul său :

- Cică arde !

- ...tu-i mama ei de viață ! izbucni fără voie specialistul în divorțuri.

Furios, își scoase haina și începu să izbească elegant, și în dreapta și în stânga, cu ea. Supusă unui astfel de tratament violent, potențial represiv, presa se risipi înflăcărată prin toată camera. Când sosi secretara cu o sticlă de sifon în mână, juca deja ditamai pălălaia. Bârzul se ridică de pe soclu și spuse grav :

- N-am întâlnit până acum o făptură atât de focoasă.

Bârza înmărmuri de fericire, ignorând eforturile

depuse de domnul președinte de filială ca sa salveze ficusul bengalic, principalul obiect de patrimoniu al partidului. Îi răspunse feciorelnic, după datină :

- Unde tu ești Bârzăune, eu vreau să-ți fiu Bârză.

Cafetiera își dădu duhul cu un trosnet electric. Focul cuprinse și masa, amenințând mapa pe care fusese uitată ștampila filialei. Într-un gest de suprem sacrificiu, secretara își suflecă mânecile, își

strecură mâna prin perdeaua de flăcări și o recupără, în vreme ce tatăl și fiul încercau să scoată pe ușă telefaxul și copiatorul.

Bârzul trecu calm peste ei și o cuprinse tandru în brațe.

- Rămâi, că ești atâta de frumoasă !

De afară se auzi sirena mașinii de pompieri. Se opri exact în fața clădirii și începu să-și îndrepte scara cea deșelată. Fereastra se sparse, împreună cu un colț de zid - era o clădire veche, de pe vremea lui Franz Josef. Din cadrul ei, o tulumbă începu să-și verse prisosul. Bârza flutură prelung din gene și-și lăsă capul pe pieptul alesului :

- Promiți ca întotdeauna tu să duci gunoiul ?

Picurii mântuitori răpăiau năprasnic. Un zumzet jalnic răzbătu dinspre tavan. Bârzul își ridică ochii. Amețită de fumul gros din încăpere, cu platoșa de chitină îngreunată de apă, micuța artistă bâzâia neajutorată. Se întinse până la ea și-i dădu un bobârnac, ca s-o ajute să se refugieze într-un loc mai ferit. Doi soldați săriră peste pervaz și începură să sfarme cu târnăcoapele resturile fumegânde de mobilă. Văzând că situația începe să se normalizeze, bârzul se întoarse către iubită și rânji satisfăcut :

- De gunoi îmi arde mie !?

(Jibou, 2000.)

VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL AMATOR

Papagalul se așeză lângă el pe o creangă și cântă monoton și pițigăit textul binecunoscut:

*„Vă doriți un TRUP-DE-
LUT? Vi-l dăm pe flori sau
împrumut.”*

Li An eliberă trunchiul copacului și începu să se încolăcească pe următorul. Scoarța moale și umedă îl atrase, îl cuceri, hotărî să-și tragă sufletul aici. Se propti în solzi, apoi își deschise frunzele mari, galben-aurii, împodobite cu nervuri violete și ondulate gingaș la margini. Pipăi scoarța arborelui. Undeva, jos, coaja era crăpată, înfipse rădăcinile în corpul buretos, adânc, tot mai adânc, până la vasele cu sevă. Bustul dulce-amărui se difuză în corpul lung, serpentiform; încet-încet, celulele secătuite se reîncărcău cu glucoză, țesuturile își recăpătau

elasticitatea. Oricum, până la

cărare nu mai era mult. vreo șapte-opt pomi, o să-i treacă, fâș-fâș, până la amiază. Atunci...

Își controlează ghearele: se mișcau ușor, rapid și erau pline-ochi cu venin de calitate.

Auzi din nou vocea papagalului:

„Vă doriți un TRUP-DE-LUT? Vi-l dăm pe flori sau împrumut.”

Se opri, simțea ceva vibrând deasupra corpului său. Închise brusc frunzele. Un flutura gigant amețit și câteva muște negre alunecară la baza foilor solzoase. Macină cadavrele până ce obținut un semigel cleios, extrase sucurile nutritive și lepădă resturile rămase spre rădăcini.

„Dacă nu fac rost de un TRUP-DE-LUT, nu mă pot întovărăși cu Li Ana. Ah! ... Ce obicei blestemat !”

De undeva se auzi o chemare dulce. Papagalul își dresă penele, își aranjă creasta și răspunse. Glasul necunoscut și îndepărtat îl chemă din nou. Își luă zborul.

Li An suspină profund, atât de profund încât pentru o clipă i se dilată stomatele, expulzând picăturile de apă din capilare, iar frunzele i se aplecară uscate, de parcă arșița furase din ele lichidul vital

„Mai bine plec.”

Începu să se desprindă. Se descolăci, își îndreptă trupul și pipăi copacul vecin.

„UN ARBORE DE CAUCIUC!”

Li An îl înconjură precaut, cu o singură buclă și alunecă rapid spre

următorul.

„Mătușa Li Ana Bela povestea demult, pe când eram încă scurt și mă legănam pe cocotierul de lângă Laguna Lipitorilor, că într-o seară, o rudă îndepărtată, pe nume Li Ana Stasiu se încolăci pe un pom ca acesta să se odihnească. Din nebăgare de seamă, zgâriase cu ghearele scoarța fragedă. Peste noapte, din micile răni se scurse latexul, care, în contact cu aerul rece al nopții, coagulase și îl lipi trainic de trunchi. Degeaba, doar Li Ant

*On, Li Ant Im și alții din neamul Li Anților pot
parazita copacul
de
gumă."*

Se concentrează asupra drumului. Pe un spațiu
înmiresmat se întâlnește cu un boia somnoroasă. Îl
salută în treacăt fluturându-și
frunzele. Mai avea doi-trei copaci de trecut. Jocul
razelor de soare
arăta că se apropie
amiază.

„Încă puțin .. Gata !"

Se lățește între doi arbori deasupra cărării și se
prinde zdravăn de ei. *„De-acum înainte totul va fi o
joacă"*, se gândi Li An. Nimeni
din neamul Li Anelor nu știa să lege atâtea
noduri câte știa el,
nimeni nu îl întrecea la întinsul lațurilor. La început,
învățase tot ceea ce știa Li Anele bătrâne, apoi
observase că unele noduri sunt răsucite invers
decât altele și că totul poate fi redus la câteva
lațuri elementare. Mândria lui era un inel - capcană
fără cap și fără coadă, fără părți, cu o singură
suprafață; îl descoperise întâmplător într-o zi din
sezonul ploios, pe când cugeta asupra drumului
parcurs de un vierme printre
frunzele sale.

Un foșnet...

Pe cărare se apropia o mogașcă albă. Li An
deduse forma
lunguiață desprinsă dintr-o pălărie uriașă cu
borurile pleoștite, decolorate de timp. În dreapta
finței care se apropia scânteia ritmic un obiect
metalic lat Reflex, încercă dubla înnodare a
lațului banal, dar simți o durere năprasnică
în mijloc și...

Visul viermelui inelat fu întrerupt pe neașteptate.
Pescarul rupse râma în două, potrivi
jumătățile în cârlige,
scuipă de trei ori pe ele, duse mâna în spate
și, în timp ce murmură cucernic: „*Râmă, râmă,
ultima mea râmă, adu-mi noroc*”, lansă momelile
spre fundul lacului.

(Timișoara, 1984.)

LIVAD A

Isidor și Voichița cumpăraseră apartamentul de la inginerul B., care se hotărâse să emigreze în Australia, după ce se convinsese cu ochii săi că sârbii din Belgradul bombardat de americani duceau o viață mult mai decentă după zece ani de război decât românii după un deceniu de pace. Omului nu-i păsa că va petrece Crăciunul printre salcâmi în floare ori că de Florii va avea promoroacă în ferestre, numai să știe că pruncii săi vor avea de toate și munca lor va fi respectată.

La plecare, inginerul lăsase majoritatea mobilelor din casă, nemaivorbind despre garnișele de la fereastră, rafturile din cămară, dulăpiorul din baie, lucruri folositoare, făcute cu mână de meșter. Alături de toate acestea, rămăsese un

tablou, agățat deasupra comodei din dormitor.

La prima vedere, părea că numai rama e de el: un cadru solid de lemn, modelat simplu, fără zorzoane baroce, un dreptunghi impunător, cu un șanț adâncit împrejurul barierei patrulatere, ca un fel de tranșee aurită cu marginile mult răsfrânte în exterior. În ochiul său, o pânză înnegurată, semnată lăbărțat și indescifrabil, trata un subiect banal: o moară de vânt la marginea unui eleșteu, luminată străveziu de o lună cadaverică, pictată probabil cu alb de plumb. Pe un fel de debarcader, o siluetă feminină, înveșmântată într-o rochie sinilie, cu un șal așternut pe umeri, scruta întunericul, cu cine știe ce gânduri sinucigașe.

- Să-l dai jos, că sperie copiii, hotărî Voichița.

Isidor se întinse după tablou și-l desprinse din cui. Femeia adună cu mătura pânzele de păianjen, în spatele cărora apăru un dreptunghi de o culoare mai deschisă. Bărbatul întoarse pictura, pânza era bine prinsă și întinsă pe un cadru solid, întărit la mijloc.

„*E păcat s-o aruncăm*”, se gândi Isidor, căruia îi plăcea uneori să picteze. „*O să desenez altceva pe ea.*”

În iulie se nimeri să fie o vreme secetoasă și caniculară, așa că într-o săptămână au zugrăvit toată casa, au apucat să curețe parchetul și geamurile și să mute mobilele la loc. Dormeza au vândut-o la un preț de chilipir, nu vroiau să doarmă într-un pat străin și și-au cumpărat un altul, tineresc, cu saltele din acelea relaxante. L-au așternut, au pornit televizorul, să aibă copiii o ocupație, apoi s-au strecurat în dormitor și s-au trântit în pat. Au

constatat mulțumiți că nu se aude nici o scârțâitură, nici un bufnet care să atragă atenția micuților. Profitând de scurta acalmie oferită de desenele animate, Isidor se trase binișor înspre femeie, dar

Voichița își eliberă brațul, ținti cu degetul peretele gol, cel pe care fusese atârnat tabloul (uite acolo cuiul!) și decise:

- Aici trebuie să punem ceva.
- Să punem pictura înapoi.
- Grozăvia aia?
- Îți desenez altceva pe ea, sări Isidor și aduse tabloul, scoase pânza din el și atârnă cadrul gol în cui.

- E mai bine așa, decise Voichița și-si mușcă anume buza, trăgându-și colțurile gurii în sus, într-un surâs ademenitor.

A doua zi, Isidor scoase o pensulă lată și trase un grund fin peste întinderea de ape. Cum după uscare încă tot se mai zărea reflexia lunii în iazul de smoală, așternu încă un strat, mai concentrat, să fie sigur că scapă de ea. Apoi se gândi : ce să picteze, o marină sau o scenă de vânătoare? Naturile moarte nu-l inspirau deloc. Ar fi îndrăznit să se apuce de un nud, dar ceva îi șoptea că Voichița n-ar fi agreat ideea. Și-apoi ce să le explice copiilor, că ăștia bântuiau prin toată casa și își trăiau din plin vârsta lui „de ce?” Trebuia să fie ceva senin și ceva plin de viață. Asta e! O livadă de meri primăvara.

Puse mâna pe cărbune și trasă două arce de cerc, unul mai abrupt, în prim plan, altul mai molcom, în fundal. Marcă punctele unde va planta trunchiurile de pom prin iarba fragedă de april. Vedea deja lumina blajină strecurată-n umbră printre ramurile înflorite și auzea forfota albinuțelor.

- Tati, îmi cumpeli o oghindă magică? se agăță Ani cu mânuțele de genunchii săi.

- Ce cauți aici? o bruftului Isidor. Vezi să nu-mi răstorni vopselele!

- Vleau o oghindă magică!... porni fetița să bâzâie.

Omul puse cărbunele jos și o prinse blând de mână, ca s-o conducă afară. „*Reclamele astea de la televizor înnebunesc copiii!*” Oglinda magică era ultima găselniță la modă, nu costa înfiorător de mult și, la o adică, își merita banii. Mezina se întinse după tubul de sienă:

- Vleau să pictez!... Și vleau o oghindă magică!...

- Hai, fii cuminte, du-te să te joci, că-ți cumpără tata una.

- Promiți? suspină Ani mai îmbunată.

- Pe cuvântul meu de barbizon! declară solemn Isidor.

Fetița fugi să-și necăjească fratele cu vestea că va primi jucăria mult dorită. Era una dintre aplicațiile neobișnuite ale cristalelor lichide. Deși I. Fl. Dumitrescu folosisse încă la sfârșitul deceniului al optulea ecrane acoperite cu pelicule formate din

aceste substanțe pentru a construi dispozitive ieftine de punere în evidență a biocâmpului uman, nimeni nu se gândise pe atunci că ele ar fi putut avea și o aplicație comercială de succes. De fapt, în România acest tip de investigații fusese interzis curând, datorită unui scandal legat de „meditația transcedentală”, așa că I. Fl. Dumitrescu a profitat de prima ocazie ce i s-a oferit ca să rămână în occident.

Aici, rezultatele cercetărilor legate de aura energetică ce înconjoară orice vietate trezeau interesul periodic, de Sfântul Valentin, când revistele de știință publicau pe copertă strălucirea galactică ce unea palmele a doi oameni care se iubesc și anunțau ultimele progrese în domeniu. Apoi, pe neașteptate, la fel cum mărul i-a picat lui Newton în creștet și cum Becquerel și-a dat seama că sărurile de uraniu emit o radiație ce impresionează plăcile fotografice, fizicianul italian Antonio Perelli a remarcat faptul că cifrele de pe afișajul calculatorului său de buzunar se deslușeau mult mai bine atunci când era prost-dispus. Urmașul lui Volta a studiat fenomenul îndeaproape și, inspirat de una dintre cele mai cunoscute povești ale fraților Grimm, a născocit oglinda magică.

Țineți minte cum mama vitregă a frumoasei Albă ca Zăpada dorea să-și verifice în fiecare zi condiția de „top model”?

„*Oglindă, oglinjoară,*” întreba împărăteasa cea invidioasă,
„*cine-i cea mai frumoasă în țară?*”

Dacă ar fi ținut atunci în mână o oglindă empatică Perelli, suprafața acesteia s-ar fi întunecat ca și sufletul ei. Acum, cu ajutorul acestui dispozitiv banal, fiecare om putea să-și verifice starea sufletească. Tinerii îndrăgostiți se opreau în fața

câte unei oglinzi venețiene așezate în vitrină, să se bucure cum imaginea lor devenea de o puritate cristalină, iar, din adâncul sticlei, suprafața reflectoare împrăștia scânteieri diamantine.

Isidor căzu pe gânduri. Imaginea strălucirii ce-i unește pe tinerii îndrăgostiți îl inspiră. Dragostea prezenta și alte fațete, venea un timp când înflăcăratul „*eros*” ori se stingea, ori se transforma în „*agapé*”, lumina blândă a iubirii dintre Philemon și

Baucis, întocmai cum avântul primăverii se domolea în vremea muncilor de peste vară, cum cuiburile păsărelelor se umpleau de guri nesătute, cum floarea se despuia de corolă ca să-și împlinească menirea de a perpetua viața.

Știa ce vrea, dar habar nu avea cum să procedeze. Avea însă o idee despre felul cum i-ar putea determina pe alții, mai experimentați și cu resurse, să-i rezolve problema. Își adună tuburile de vopsea și sticlutele, atârnă pânza pe un cui din perete și își schimbă hainele, să-i scoată pe copii în oraș. Le cumpără amândurora câte o oglinjoară și se bucură să vadă că, în ciuda faptului că Nelu și Ani se alergau și se păruiau toată ziua, ambele suprafețe reflectorizante străluceau netulburate: erau o familie unită.

Puse bine ambalajele și, odată ajuns acasă, le examină cu atenție. Spre norocul său, concernul italian care le producea venise în România atras de ieftinătatea forței de muncă și își deschisese o fabrică la Arad, așa că puse mâna pe telefon și îl sună pe directorul acesteia. A aflat că-l cheamă Rognean, dar nu l-a găsit, omul plecase în capitală, să rezolve niște probleme. Secretara îi dădu un număr de telefon mobil, dar Isidor nu dorea să-și încarce nota de plată excesiv de mult, așa că rămase în expectativă. Reuși

să-l contacteze abia peste două zile. Îi explică ideea care-i venise și, spre uimirea sa, văzu că ea trezește entuziasmul managerului, nu de alta, dar dacă se mișca rapid, firma producătoare ar fi putut câștiga o poziție de frunte pe piața păpușilor, lucru care le-ar fi adus o mulțime de bani.

Cum termină convorbirea, Rognean își rugă secretara să trimită un fax la centru, apoi să sune la Timișoara și să-i rezerve un loc la prima cursă de avion. În ziua următoare, se întâlni cu patronii

italieni și le împărtăși ideea lui Isidor: să le picteze păpușilor lacrimi cu o vopsea bazată pe cristalele lichide empatice. Câtă vreme fetițele se jucau cu ele binedispuse, vopseaua era transparentă, deci în ochii și pe obrajii păpușilor nu se vedea nimic. În momentul când, din cine știe ce cauză, copilele se înnegurau, cristalele își roteau planul de polarizare, lumina

incidentă nu mai era reflectată și pe fețele de cauciuc roz apăreau șiragurile de lacrimi, semn că ele suferă alături de stăpânele lor. Ideea simplă, dar de mare efect, i-a cucerit imediat pe șefi, care i-au pus imediat pe chimiștii firmei la treabă.

„Într-o săptămână veți vedea primele rezultate”, au afirmat aceștia și au început să caute liantul cel mai potrivit să fixeze cristalele lichide pe o suprafață de cauciuc. După o lună de muncă, obținuseră combinațiile ce permiteau fabricarea tuturor culorilor din spectrul curcubeului.

Isidor, suflet de artist, nu ceruse drept plată decât un set de asemenea vopseluri sensibile la sentimentele umane. Întors acasă, începu să lucreze cu multă râvnă la tablou: făcu cerul, senin și strălucitor, fără nici o scamă de nor pe el, covorul de iarbă prelins pe coasta dealului, trunchiurile și ramurile înfrunzite ale pomilor. Când să ajungă la flori, a acoperit lucrarea cu o pânză umedă și a așteptat.

În ciuda faimei pe care o au afaceriștii, Rognean s-a dovedit a fi un om de cuvânt și, în momentul când s-a trecut la producția primei serii de „păpuși Dora”, l-a chemat pe Isidor la Arad, ca să se achite de datorie. I-a pus în mână prima păpușă simțitoare fabricată în România, împreună cu o mică garderobă, să le ducă acasă fetiței sale, „zici că o cheamă Ani, ca pe nevastă-mea?”. Lui Nelu, Isidor i-a ales un joc electronic tridimensional, programabil, cu o mulțime de casete, iar Voichiței i-a adus o cutie muzicală

lăcuită, de tipul clasic, cu cheiță, care susura cristalin „Love Me Tender” ori de câte ori o deschidea. I-a alăturat un buchet de trandafiri olandezi, că în orașele mari găsești oricând de toate, numai bani să ai, iar femeile nu se omoară după găselnițele tehnice, însă pricep lesne ce vor să

zică florile.

Sosirea lui a fost un triumf, l-au întâmpinat ca pe un Moș Crăciun, doar brad nu i-au făcut. Isidor le-a împărțit cadourile primite, apoi i-a lăsat să-și vadă fiecare de jucăria lui și s-a retras să-și termine opera. Fiind binedispus, pensula îi umbla ca vrăjită în mână, așa că isprăvi curând. Voichița îl urmări curioasă cum se strecoară cu pânza încă umedă în dormitor, unde îi adună pe toți:

- O livadă de meri, primăvara, le arată Isidor.
- O, tati! se minună Ani. Dar unde sunt florile?
- Într-adevăr, pe ramuri nu se zărea nici o petală.
- Veniți mai aproape! De aici nu se vede.
- Îi împinse ușor în față, cât să ajungă la un braț
distanță de

tablou.

Dintr-odată, Ani se cutremură, Nelu rămase cu gura căscată, iar Voichița îi cuprinse mulțumită palma.

Minune! La apropierea lor, livada se umplu toată de flori mari, alb-rozalii, atârnate-n ciorchine spumoase de crenguțe. Petalele lor fremătau, parcă înfiorate de o boare călduță de vânt, împrăștiind strălucirea soarelui prin întreaga cameră. Tulburate de pacea naturii, umbrele se foiau neliniștite încolo și-ncoace. Petele de lumină se amestecau încontinuu cu ele, forfoteau prin iarbă, prelingându-se pic cu pic de pe un fir pe celălalt.

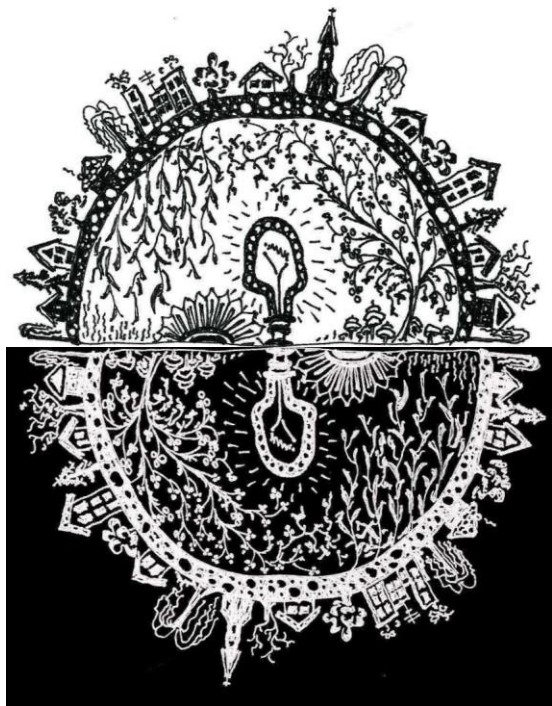
De undeva, din depărtare, de dincolo, din păduricea de pe dealul vecin, un cuc își strigă numele, clar și răspicat:

- Cucu!

Isidor tresări îngrijorat:

- Oare mi-au rămas ceva bani prin buzunare ?

(Jibou, 2001.)

CURSA DE DIMINEAȚĂ

Pavel fusese cel de-al treilea fecior al lui Mitrofan și Lucreția Șoșoiu din Corbeni. Fiind săraci, căci nu prea aveau pământ, doar cât căpătase bunicul la reformă, taică-său l-a dat ucenic la un tâmplar, să-și afle un rost în lume. Copilul a crescut, a prins încetul cu încetul multe dintre tainele meseriei și în cele din urmă și-a găsit și o nevastă din aceeași breaslă, Florica.

După cununie,
s-a mutat în atelierul lui Dionisie Opreș, socrul său,
dar n-a fost să

fie cu noroc, că naționalizarea din 1948 i-a tăiat avântul. A reușit

să-și găsească de lucru la o școală, ca om de serviciu și, tot umblând dintr-o sală în alta să aducă lemne și cărbuni, să golească cenușa, a prins gustul cărții, așa că s-a înscris la liceul seral, pe care l-a absolvit al treilea din promoția sa.

Pe când i s-a născut și Todoruț, cel de-al treilea prunc al său, a intrat în partid, drept care a fost angajat ca administrator, cu șansa de a-și continua studiile. A învățat cu sârguință până s-a văzut contabil. Mai sus n-a dorit niciodată să ajungă, deși într-o vreme i s-a oferit chiar să conducă o fabricuță de curele. La

„Stejarul”, unde, într-un sfârșit, a ajuns contabilșef, l-a mânat doar dragostea dintâi, de rămâneau meșterii uimiți văzându-l adesea prin secție, unde lua câte un picior de masă ori o spetează de scaun, se uita cum le-au întocmit, încruntându-și sprâncenele. Alteori își trecea palma peste o scândură de brad proaspăt geluită, călduță și mirosind a rășină și surâdea cine știe cărei amintiri din

tinerețe. De-aici a plecat cu bastonul de pensionar în mână.

Locuința de la bloc a trecut-o pe numele lui Floruț, feciorul său cel mare, iar el s-a mutat la marginea orașului, pe strada Orizontului, în casa unor nemți fugiți în R.F.G. Avea acolo o grădină mare, de zece ari, cu un pic de vie și pomi ce rodeau pe rând, din primăvară până-n toamnă, unde ar fi dorit să-și crească nepoții. N-a fost să fie cu noroc nici de această dată, pentru că Florica s-a îmbolnăvit și s-a stins în trei luni de zile, lăsându-l văduv, iar apoi a venit Revoluția, rânduielile s-au schimbat, nemții

și-au cerut casa înapoi, au băgat acte să se judece

și, în cele din urmă, dacă a văzut „*herr Paul*” că n-are nici temeiul, nici banii să insiste, s-au înțeles să-l lase să stea într-o odăiță din pivniță, până va fi să dea seama dinaintea lui Sânpetru.

Degeaba l-au chemat copiii, să șadă când la unul, când la altul, se săturase de traiul la bloc ca de mere pădurețe. A ÎNȚELES CĂ SIMȚEA UN LUCRU PE CARE NU-L MAI SIMȚISE: vroia să trăiască la casa lui, împăcat cu toți și cu toate. Dumnezeu îi dăduse ani în șir de viață fericită, ar fi fost un păcat să se arate nemulțumit, îi rămânea doar să încerce s-o ducă cât se

poate de bine cât timp îl vor ajuta puterile. Nici nu era un tip pretențios. Televizor nu avea, că „Diamant”-ului i se arsese tubul. Nu-și luase altul, color, că-l dureau ochii și capul ori de câte ori stătea să se uite la vreunul. Nu se descurca nici cu nenumăratele butoane minuscule ale telecomenzilor. Prefera să se scufunde în fotoliu și să asculte emisiunile de la radio, care începuseră să devină tot mai variate și mai incitante. La un moment dat, începu să urmărească constant „*Vârsta de aur*”, un magazin radiofonic dedicat anume pensionarilor. Îi plăcea mai ales emisiunea Cassandrei, „*Oameni alături de oameni*”, unde cei de vârsta sa își mărturiseau temerile și necazurile, îi ascultau pe cei aflați în situații asemănătoare și căpătau puțină alinare. Odată, îndrăznise să-i trimită și el o scrisoare, cu gândul că, auzind lumea că trăise o viață printre bilanțuri contabile, și-ar fi putut găsi din nou un rost.

La o săptămână după difuzarea emisiunii, s-a trezit că are ceva în cutia poștală. A deschis-o cu mâinile tremurânde, dar în locul unei oferte de serviciu, a găsit un mesaj bizar. Nu-i venea să-și creadă ochilor:

„Onorabile domn,

Energia și optimismul dumitale m-au surprins. Un om cu o asemenea putere de viață nu va fi ocolit de noroc. Coboară până în stația de autobuz de pe strada Báthory și cursa de 8,15 ți-l va duce într-o bună zi.

Stăruiește și vei izbândi,

Speranța.”

Ciudat. Chiar dubios. Oare cine să fie această Speranță? O fi fost vreo ghicitoare din neamul Mamei Oglinda, specialistă internațională în facerea

și desfacerea farmecelor? În nici un caz! Scrisul era al unei persoane educate, cu litere atent rotunjite, perfect trasate cu cerneala de un albastru ultramarin, nu cu pixul, înșirate ca niște mărgele pe firul ideii, dezvăluind preocuparea pentru cultivarea frumosului și claritatea exprimării. Hârtia era de o calitate superioară, evident, o comandă specială: subțire, albă,

vag lucioasă și elastică. Plicul era elegant, francat loco, cu un timbru comun, expediat de la oficiul din centru. Nu părea să fie opera unui farsor.

În vremea petrecută printre cifrele exact aliniate în coloanele trase cu creionul colorat în registrele contabile, Pavel s-ar fi arătat sceptic în privința oricăror semne sau prevestiri. Pe atunci, nu căuta semne și înțelesuri în zațul scurs de pe fundul unei ceșcuțe de cafea, nu punea sare în douăsprezece coji de ceapă ca să afle cum vor fi lunile noului an și nici nu se întorcea din drum când îi tăia calea Nelson, motanul cel negru din căsuța cu poartă verde unde trăise Baba Aglaia și acum se mutaseră niște tineri căsătoriți, cu condiția să aibă grijă și de bietul mârțan, care ajunsese să fie pomenit cu îngăduință ca Moș Cotoi, pentru că-și pierduse opt din cele nouă vieți pisicești și aștepta doar să se îndure Dumnezeu de el, să-l mute alături de fosta lui stăpână.

Bătrânul contabil aruncă neîncrezător scrisoarea pe masa unde-și aduna mesajele publicitare până se va hotărî să le azvârle la gunoi. Își aduse aminte de răvaș abia a doua zi de dimineață, când, după rubrica meteo, crainica de la radio anunță ora exactă:

„La următorul semnal va fi ora opt și cincisprezece minute.” Strada Orizontului era una lăaturalnică, puțin circulată, totuși, după bip, auzi cum trece pe acolo un vehicul greu, cu motorul puternic și răgușit, capabil să provoace vibrația prelungă și stridentă a geamurilor dinspre drum. O fi fost mașina portocalie a gospodăriei locale? Gunoiul se adună numai miercuri, când toată lumea își trage tomberoanele la marginea trotuarului și apoi așteaptă să le întoarcă golite în curte. Parcă văzuse și niște reflexii pe perdele, deci trebuie să fi fost o mașină cu geamuri

mari, probabil că ele deviaseră razele de lumină și le proiectaseră prin fereastra demisolului. Un autobuz? Ce să caute aici, în acest cartier ocolit de bulevarde?

Peste o săptămână, poștașul i-a adus pensia, iar Pavel a început să adune diferitele facturi, ca să plătească apa, curentul electric, gazul și telefonul. În mod obișnuit, făcea două drumuri în oraș: primul, în primele zile ale lunii, la medicul de familie și la

farmacie; al doilea, la bancă, după mijlocul lunii, deoarece strada Orizontului începea cu litera O și îi venea rândul abia după Tudor Arghezi, Demostene Botez, Ciubăr-Vodă etc.

Născut în semnul Capricornului, Pavel era un om înfiorător de ordonat, un specimen reprezentativ din specia pedanților. Cum trăia singur cuc și ajunsese la vârsta când oricând putea să i se stingă lumânarea vieții, găsisese câte un loc tuturor lucrurilor și le așezase după un sistem ușor de deslușit, astfel încât, dacă va veni vremea să i se alăture Floricăi, copiii să se descurce cât mai ușor. Dar, în ciuda automatismelor și meticulozității, ca un făcut, de această dată nu găsea niciunde foaia de la compania națională de telefonie. A frunzărit și mesajele publicitare, astfel încât i-a căzut iarăși în mână răvașul Speranței, dar nu și-a făcut de lucru cu el. În cele din urmă, a găsit factura căutată în cartea galbenă cu abonații din oraș. Nu-și amintea când a pus-o acolo și s-a speriat un pic, să nu fie vreun semn că a dat în boala aceea care începe cu litera S și a început să se ramolească. Bine că a dat de ea. A adunat hârtiile, a calculat totalul, și-a făcut lista de cumpărături. Încetul cu încetul, trebuia să comande coroana de Luminăție. Luase încă în vară lumânările de tip candelă cu capac, deși întotdeauna aduceau și copiii. Cu cât vor fi mai multe luminițele aprinse pe mormântul Floricăi, cu atât va fi mai frumos. Își scoase costumul din dulap, o cămașă curată și își înnodă cravata. Se examinează în oglindă: „*Un om în vârstă nu e un om bătrân*”, își spuse în vreme ce își aranjă părul. Poate că ar trebui să treacă și pe la frizer, să fie cu noroc.

Era un octombrie însorit. Închise poarta și admiră casa. Îi plăcea cum arată, cu acoperișul țeapăn, streșinile strălucitoare, tencuiala curată, fără găuri în zid sau tencuiala crăpată. În nici un caz

proprietarii nu s-ar fi putut plânge că și-a batut joc de ea. Desigur, se vedea că nu-i îngrijită și de o mână de femeie. Lipseau florile din ferestre. La numărul 10, pervazurile erau pline de mușcate roșii. Probabil că aveau o fată de măritat, crescută de o doamnă pe care o văzuse adesea, când uda plantele. Avea o înfățișare plăcută, un chip rotund de bunicuță și un zâmbet care

inspira încredere. Nu intrase niciodată în vorbă cu ea, deși probabil că i-ar fi făcut plăcere să discute despre una, despre alta cu cineva de vârsta lui. Simțea că odată se va întâmpla și aceasta.

Porni cu un pas egal către centru. Echipetele de la spații verzi tăiau ramurile copacilor. Cocoțați în vârful scării, muncitorii râdeau arătând către ciorchinii albi răsăriți dintre crengile înspinate: „*Au înnebunit salcâmi...*” Într-adevăr, înfloriseră în prag de iarnă, semn că se înstăpânise vara babelor. Lui Pavel îi plăcea melodia lui Tudor Gheorghe, așa că fredonă mai departe:

„...și cu boala lor, odată,/ S-a-ntâmplat ceva, îmi pare/ Și cu lumea asta toată...” Când a cotit pe strada Báthory și a văzut stația pustie, și-a adus aminte de răspunsul primit de la misterioasa Speranța. Era deja dimineată târzie, vremea se apropia de amiază, ora din zi când în instituții era mai puțină aglomerație.

Desigur, acum facturile se puteau plăti și la bancomate, ori la oficiile poștale, ori de pe telefonul mobil, mai nou chiar și de la chioșcurile de ziare. În incinta băncii era un robot multicolor cu butoane argintii, iar gardianul cel săritor știa ce și cum trebuie apăsate. Mergea repede, mai iute decât statul la coadă, dar bătrânul contabil avea timp berechet și-i plăcea să le urmărească pe fetele de la ghișeu, îmbrăcate elegant și cu coafuri dichisite, veșnic zâmbitoare, chiar și la patru și jumătate după-amiaza, cu numai o jumătate de oră înainte de închidere. Degetele lor, cu unghii îngrijite, purtau ineluse discrete și numărau banii la fel de repede ca automatele cu luminițe roșii. Cea brunetă și cu o aluniță ca un sâmbure de pepene lipsea. Fusesse înlocuită de o fetișcană cu părul vopsit, revărsat

peste gulerul dantelat imaculat, cu o privire speriată. Probabil că oficianta dinainte își luase concediul de maternitate. În ultima vreme purtase rochii tot mai largi, pieptul i se mărise considerabil, iar obrajii netezi și fragezi radiau lumina inconfundabilă a mândriei de a crește sub vârful inimii o nouă viață. Oare să fi fost primul copil?

Pe drumul de întoarcere, Pavel se lăsă cuprins de un vălmășag de gânduri. Cum strălucirea blândă și caldă a zilei îi accentuase predispoziția de a filosofa, făcuse un bilanț al gândurilor din

dimineața respectivă și își dădu seama că poate totuși socotise până acum într-un fel greșit. Viața înseamnă mai mult decât mulțumirea de sine. Ea pare să fie cu adevărat împlinită abia atunci când e trăită într-o tovărășie. Până în ultima clipă, ca în legenda lui Filemon și Baucis, pe care Dumnezeu și Sânpetru [1] i-au binecuvântat să moară deodată. De fapt, nici n-au murit, pentru că moșul s-a prefăcut într-un stejar viguros, iar baba într-un tei cu flori înmiresmate. Omul este o făptură obișnuită să fie înconjurată de semenii, măcar de două-trei ori pe an. Poate că scrisoarea era o aiureală, dar totodată ea reprezenta o provocare. În clipa aceea, se simțea slobod și neînfricat ca feciorul de 16 ani care-și tăiasse drum prin via popii, fără să-i pese de zăvozii paznicului de noapte, numai ca să ajungă cât mai repede sub fereastra Gherghinei, care îi fusese dragă și drăguță pe vremuri, până să fie trimis la oraș. „*Stăruiește și vei izbândi,*” scria în mesajul Speranței.

„*Ce-am de pierdut?*”, se întrebă omul. „TOCMAI POSIBILITATEA SĂ-ȚI ÎMPLINEȘTI UN VIS FACE VIAȚA INTERESANTĂ”. Iar noua sa aspirație era să încerce, să vadă ce noroc îi va aduce cursa de dimineață. „*Au înnebunit salcâmi,/ Și tu vrei să fii cuminte?*” fredonă binedispus, cu gândul la mustața haiducească a cantautorului din Bănie.

A doua zi, la opt și zece fix, s-a postat în stația de pe strada Báthory. Și-a ales un loc plasat lateral, lângă chioșcul de ziare și a privit cu atenție. Autobuzele veneau unul după altul, își deschideau ușile, călătorii se revărsau în mulțimi pestrițe de persoane grăbite, molecule anonime dintr-un nor cu o evoluție ușor de descris statistic. A încercat să examineze chipurile oamenilor, însă ei treceau meteoric, prea iute, dintr-o parte în alta: femei de la țară cu găleți pline de ouă, punți cu

brânză de vacă sau borcane cu smântâna, agenți de vânzări cu genți burdușite, mame cu copilași în brațe sau atârnați în hamuri, șmecherași care chiuleau de la școală, controloare cu ecusoanele scoase la vedere, paznici de noapte somnoroși și obosiți, studenți atente să calce fără să se dezechilibreze pe pantofii cu toc cui...

Nimeni nu părea să-l bage în seamă. „*Oare eu pe cine aștept?*” se întrebă Pavel și-și aduse aminte de Florica lui. Ca fată, fusese foarte frumoasă, cu fața rumenă, sprâncene prelungi, dese și arcuite, ochii mari, negri precum cel mai tainic cotlon al lumii. Toți ucenicii, toate calfele stăteau cu ochii pe făptura ei mărunță și mlădie, oftând când îi auzeau vocea în curte, unde se îngrijea de orătării sau atârna rufe pe sfoară. Îl alesese pe el, chiar dacă meșterul l-ar fi vrut ca ginere pe Toma Varvarei Crudului. De altfel, tații mireselor niciodată nu se arată întrutotul mulțumiți de preferințele fiicelor. Adesea se recunosc în ele ca-ntr-o oglindă a vremurilor când erau flăcăi și aceasta îi face să-și aducă aminte de ireversibila trecere a timpului, rană vindecată numai de apariția lui Floruț, primul nepot, pe care Dionisie l-a iubit nespus de tare și i-a împlinit toate poftetele, ca și cum s-ar fi simțit dator cu o căruță umplută până-n vârf cu dragoste față de tinerii părinți.

Stătea lângă chioșcul de ziare, cu ochii atenți și privirea căutătoare, dar inima îi spunea că în zadar cercetează fețele trecătoarelor cu dorința de a o regăsi pe Florica în ele. Știa că roata sorții nu putea fi dată îndărăt. Poate, dacă ar fi fost tânăr, și-ar fi dorit o altă femeie de seama ei, sănătoasă și în putere. Și-ar fi alinat durerea și ar fi uitat de lungile nopți petrecute în spital, unde s-au despărțit pe neașteptate, mai iute decât se așteptaseră doctorii. A plâns-o, a jelit-o și și-a ferecat-o în inimă, de unde acum nu dorea să iasă în nici un chip tras la indigo. A stat în stație până când ceasul bisericii evanghelice nemțești a bătut orele nouă. **PLECĂ DEZAMĂGIT ȘI HOTĂRÂT SĂ NU MAI CREADĂ NICIODATĂ ÎN VISE.**

Dar a doua zi se întoarse în stație la fel de încrezător. De data aceasta, nu dorea să găsească

pe cineva, ci să fie găsit. Seara, răsfoise albumul familial, apoi recitise îndemnul scris cu litere perlate de mâna necunoscută. „*Speranța întotdeauna îți acordă răgazul așteptat*” [2], își amintise de o șansonetă de pe vremuri, redifuzată la „Vârsta de aur” și se culcase împăcat cu sine, gata să ia de la capăt căutarea norocului pierdut. De dată această, dimineața era mohorâtă. Sufla un vânt rece, semn că toamna

încerca să-și reintre în drepturi. Se îmbrăcase bine, să nu riște vreo răceală. Oamenii erau și ei mai puțin zâmbitori și mai grăbiți. Stătu până când apăru prima rază de soare. ÎȘI AMINTI CĂ AVEA MAI MULTE DE REZOLVAT. MERSE LA MAGAZIN SĂ CUMPERE DE MÂNCARE. La intrare era un automat de cafea, care făcea și un ceai aromat de fructe. Apăsă pe butonul cu porție dublă de zahăr și sorbi pe îndelete lichidul fierbinte. Își aminti de episodul cu majordomul concediat de moștenitorul lordului, devenit putred de bogat după ce deschisese un lanț de ceainării într-o Londră a *pub*-urilor și *fastfood*-urilor moderne. De ce nu există locuri unde bătrânii să se întâlnească, să stea de vorbă cu cei de vârsta lor? Iarna nu poți juca table sau șah la măsuțele din parc. Singura instituție pentru pensionari care funcționa în continuare era Casa de Ajutor Reciproc, unde-și făcuse și el un fond, ca tot omul prevăzător. Se întoarse acasă agale și porni radioul.

„*Toate cele bune vin câte trei*”, își spuse în dimineața următoare, în timp ce asculta cum curge apa pe streășină. Nu ploua cu bulbuci, ci, în buna tradiție a lui octombrie, burnița. Își scoase umbrela cea mare, neagră, cum aveau numai afaceriștii din City, care acoperea o arie semnificativă și un palton ușor. Avea și unul din piele de porc, impermeabil, dar nu-l mai purtase de ani de zile, i se părea prea greu. Echipat adecvat, ajunsese cu cinci minute mai devreme. Femeia care vindea ziare își acoperise marfa cu folii de plastic, probabil ambalajele de la *bax*-urile cu țigări. Se plasă un pic mai departe, să nu-i stropească publicațiile cu apa prelinsă de pe ploier. Autobuzele sosiră rând pe rând, stropindu-i pe neatenții de pe buza trotuarului. Pavel privi cu atenție, poate umbrela va fi norocul său. Cea mult așteptată va

coborî de pe trepte, își va ridica gulerul paltonului, se va uita speriată împrejur, iar el, cavalier, se va oferi s-o adăpostească și s-o conducă. Dar, ca un făcut, toată lumea își adusese câte o umbrelă, așa că la coborâre înfloreau în valuri cercuri roșii, convexități policolore, calote sumbre, cerculețe transparente cu urechiușe de pisică,

ploiere cu spițe rupte, răsucite de prima rafală mai serioasă de vânt.

„*Asta e,*” oftă bătrânul, „SUNT ȘI EU CA TOȚI CEILALȚI OAMENI: VĂD LUMEA AȘA CUM VREAU EU SĂ FIE, NU AȘA CUM ESTE.”

Se pregăti să se întoarcă acasă. Cerul suriu și ploaia mocănească nu-i ofereau decât această opțiune.

„*Și mâine va fi o zi.*”

- Nene, nu te supăra, își scoase capul de după ușa vânzătoarea de la chioșc și-l interpelă. Văd că vii zi de zi la cursa de dimineață. Aștepți pe cineva?

Pavel răspunse cinstit:

- Da.

- Pe cine?

- Sincer să fiu; nici eu nu știu. I-am scris Cassandrei, cea de la emisiunea pensionarilor și mi-a răspuns să vin aici, că îmi voi afla norocul.

- Și-a bătut joc de dumneata ! râse femeia.

- Nu cred, surâse încăpățânat bărbatul, ca unul care știe mai

bine.

- Deci ți-ai găsit norocul?

- Nu, dar...

- Ei, vezi ? E o escroacă. Te-a pus să bați drumurile degeaba, pe frig și pe ploaie...

Pavel nu se supăra. Femeia, cam de patruzeci de ani, stătea de dimineața până seară în cușculița acoperită cu tablă ca să vândă țigări și tot felul de alte mărunțișuri, câștigând câte un procent infim de fiecare dată, veșnic atentă ca nu cumva cineva s-o înșele sau s-o fure. Zâmbi înțeleghător :

- Poate că încă n-a sosit clipa sorocită.

- Aș! Te văd om bătrân, trecut prin viață. Dumneata mai crezi în semne și închipuiri?

- De ce n-aș crede ?

- Pentru că nu se împlinesc niciodată. Ulte, o
țigăncușă i-a
prezis mamei în tinerețe că se va mărita din nou la
șaizeci și șapte

de ani cu un om care se pricepe la bani. Acum stă și își face sânge rău, că săptămâna viitoare va împlini șaizeci și opt și încă tot nu l- a găsit.

Pavel îi examinează chipul cu atenție, trăsăturile femeii îi păreau atât de familiare.

- Doamnă, nu vă supărați, parcă vă știu de undeva. Unde

locuiește mama
dumneavoastră?

- Pe strada Orizontului.

- La numărul 10 ? tresări Pavel.

- Da, de unde știți?

- Semănați foarte bine cu ea. Sărut mâna!

Și plecă în mare grabă, fără să-i pese că și-ar putea stropi

pantofii, zicându-și: „O OPERĂ DEVINE
DESĂVÂRȘITĂ

NUMAI ATUNCI CÂND ȚELUL ESTE
ATINS.”

Ca-n mai toate poveștile romantice, parcă și vremea ținea cu el. Pe când ajunse, burnița încetase, iar norii dădeau semne că încearcă să-i facă loc soarelui pe cer. Se bărbieri, își puse cravată, își netezi șuvițele de lângă frunte și ieși. Culese o mână de trandafiri de pe tufele din mica alee de la intrare și aruncă o privire în susul străzii. Fereastra cu mușcate roșii era deschisă, dar nu se zărea nimeni înăuntru.

„*Oare să fie acasă?*” se întrebă Pavel.

Drept răspuns, perdeaua trasă într-o parte se ridică cuprinsă de o mână din interior, săltă peste ramele geamurilor și căzu fâlfâitoare peste cadrul gol. Era un răspuns, poate chiar o invitație.

Piti buchetul de flori în spate, apoi trecu strada. În fața porții cu numărul 10, se întrebă încă o dată

dacă ceea ce vrea să facă e bine. Oare acesta să fie norocul său ? El făcuse totul precum i se ceruse, coborâse zi de zi la autobuz, convins că va izbândi. Poate că tocmai vecina îi trimisese scrisoarea, ca să-l provoace... Cine știe? Nu pierdea nimic dacă întreba. Poate că piranda spusese adevărul și văzuse ceea ce avea să se împlinească doar peste mulți-mulți ani.

„*Vom trăi și vom vedea!*” își zise Pavel și apăsă hotărât butonul soneriei.

Remarcă:

ă:

Fragmentele scrise cu majuscule au fost copiate literă cu literă dintr-un cunoscut roman scris de Paulo Coelho, unde un ciobănaș are niște vise prevestitoare, pleacă via Tanger la Piramidele din Egipt și găsește două comori. În „*Parabolele lui Iisus*”, Andrei Pleșu amintește și el de pățania rabinului Eisik din Cracovia. Ceva foarte asemănător am citit și într-o antologie de povești japoneze, așa că n-am stat să mă întreb cine de la cine s-a inspirat. Se pare că subiectul „*du-te departe ca să prețuiești ce-i chiar lângă tine*” a circulat de jur-împrejurul pământului și face parte din fondul de aur al umanității. (Autorul)

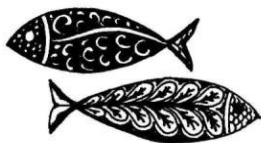
Note în text:

1 Aici, Pavel face o confuzie între legendele populare românești și mitologia greacă. De fapt, călătorii care au cerut adăpost și hrană au fost Jupiter (Zeus Olimpianul) și zeul mesager Mercur (Hermes); vezi „*Metamorfozele*” lui Ovidiu ori varianta repovestită pentru copii de Alexandru Mitru în „*Legendele Olimpului*”.

2 Traducere după ureche. Citatul corect: „*Le temps d'aimer se perd, le temps est ce qui passe./ Le temps est ce qui meurt, l'espoir est ce qui naît./ Regarde ces garçons, ces filles qui s'embrassent./ Il va naître pour eux le temps que tu voulais.*” (Jean Ferrat - La Jeunesse) Adică:

„*Vremea dragostei se risipește, clipele se scurg fără milă./ Timpul este cel ce se duce, speranța este cea care naște./ Privește-i pe tinerii ce se îmbrățișează,/ Li se va naște răgazul pe care-l vrei.*”

(Jibou, 2012.)

MAREA ȘI ETERNA DRAGOSTE

Când primi vestea că i s-a născut băiatul, Nicolae Kruzov intră în cooperativă, cumpără un sac de votcă și se duse la cherhana, unde-i pofti pe toți să-i cinstească feciorul.

- Ce-ai să-l faci, măi, Laie? îl întrebară prietenii.

Kolea, care de bucurie ajunsese să confunde pământul cu apa și Dunărea cu marea, răspunse cu blândețe, dar hotărât:

- Matroz, ca și moșul meu.

- Atunci să ciocnim pentru micuțul Nicolae, marinarul de apă dulce! râseră pescarii.

- Matroz va fi ! se încăpățână Kruzov, tare mândru de faptul că era nepotul unui om ce străbătuse toate apele mari, până în nouă sute cinci, când dezertase de pe Potemkin și se ascunsese în Deltă ca să nu-l afle necazul.

- Să-i dea Dumnezeu sănătate și viață lungă, să-i ajungă

nepoții !

- Să ciocnim peste asta, să nu rămână barza
fără cioc ! se-
mpacă proaspătul tată și strigă în josul uliței să
vină Beizade cu
scripca, pentru că veselie fără muzică este ca o
nuntă fără mireasă.

Micuțul Kolea a crescut odată cu Delta. A
fost un copil
obișnuit: mai întâi a spus mama, apoi tata și otca.
A învățat să
înoate imediat după ce a reușit să agațe ceafa lui
taică-său cu

cârligul cel mare și, deși nu era prea inteligent din fire, a dovedit înțelegere și o bună ținere de minte, deoarece prefera să se ducă în mod regulat la școală decât să se întoarcă acasă după o zi de chiul la scaldă. Porecla avea să și-o dobândească mai târziu, la liceul din Constanța, când suplinitorul de matematică, văzându-l cum se chinuie cu o inecuație, a exclamat patetic:

- Sărmane, sărmane Robinzoie Crusov.

Din acea clipă toată lumea i-a zis Robinzoie și numai că nu l-

au trecut așa și în carnetul de marinar. Poate că acest lucru l-a

determinat să-și tatueze umărul drept cu o fătucă cu sâni

proeminenți, rezemată de un cocotier răsucit către omoplat. Modelul, pe care s-ar putea să-l cunoașteți, deoarece încă este foarte prețuit în lumea porturilor, sugerează cu mijloacele modeste

aflate la îndemâna artistului popular esența tuturor lipsurilor îndurate pe mare: un picior al femeii este desenat pe pectoralul stâng, celălalt pe biceps, astfel încât smocul subaxilar capătă o expresivitate simbolică inedită.

În ciuda asemănării de nume, Kolea Kruzov n-avea să naufragieze niciodată și poate că nici n-ar fi avut o poveste a sa

dacă n-ar fi făcut parte din echipajul trimis să aducă în țară traulerul „Căliman”, lansat la apă într-unul dintre docurile șantierelor navale din Yokohama.

Odată ieșită în larg, nava luă capul compas către Est-Sud-Est, ca să ocolească taifunul ce se pornise să bântuie acea parte a lumii și pătrunse neștiutoare în Marea Japoniei, printre valuri de

douăzeci de metri înălțime. Când se liniștiră stihiile, căpitanul mulțumi din suflet lui Dumnezeu și zeităților mării, apoi întoarse

~~vasul către Sud-Sud-Vest, viitoarea escală la~~
Singapore. Abia
apucă să transmită comanda, că se trezi în
mijlocul unei ceți dense. Își scutură reflex pipa,
deschise un hublou pentru a aerisi cabina de
comandă, dar degeaba. Vizibilitatea rămase sub
zece
metr
i.

O vreme nu se întâmplă nimic, doar sirena
vasului boncăluia periodic, să atragă atenția celor
care, aidoma lor, străbăteau aceste
ape ale diavolului. Apoi, dintr-odată, goarna
vaporului amuți, motoarele încetară să mai bată,
luminile de pe panoul de comandă
se stinseră și nefireasca tăcere fu tulburată
doar de strașnica

înjurătură a căpitanului. Drept răspuns, straturile lăptoase ale ceții fură străfulgerate de o lumină purpurie, se auzi un vâjâit prelung, acul busolei porni să se rotească precum un titirez, iar radioul prinse viață și începu să relateze febril, în românește, ceva ce a fost recunoscut peste mulți ani, de majoritatea echipajului, ca fiind transmisia în direct a revoluției din decembrie optzeci și nouă.

Aceasta a fost clipa când Robinzoie se simți apucat de o mână nevăzută și, până să apuce să reacționeze în vreun fel, se trezi pe o plajă cu nisipul fin și alb, de mărgean. În față se întindea liziera de cocotieri a unei păduri ecuatoriale, în spate vâlurea apa de safir a unei lagune. Ca un făcut, din spuma mării ieși o fată cu plete și cu picioare lungi, în costum de baie sau în cel al Evei (se afla cam la două sute de metri depărtare și din această cauză nu putu să aprecieze cu exactitate), în orice caz, superb bronzată. Până să-și aducă aminte cum se zice *hau-du-iu-du* în franceză, tânăra trecu printre palmieri, legănându-și șoldurile ca un manechin de la Chanel și se pierdu în umbra lor.

- Hei ! strigă omul. Hei ! Unde te duci ?

Așteaptă-mă ! Robinzoie traversă plaja în fugă și se opri în locul de unde,

deja în parte ștearsă de valuri, pornea salba de pași. Privi uimit urmele lăsate de niște piciorușe atât de mici, încât ar fi încăput amândouă în condurul Cenușăresei. Dărele de nisip răscolite de călcâie în tiparele unor forme atât de plăcute ochiului, înscriau pe imaculata întindere a plajei un șirag de minuscule semne de întrebare. Marinarul simți cum sufletul îi este învăluit într-o lumină liniștitoare și se lăsă toropit de căldura ei. Uită tot: nava prinsă în ceață, sticla de coniac pitită în tulumba din nișa P.C.I., ședința de partid dinaintea plecării din țară, sânii

mărunți ai Adelei

și felul cum știa ea (v. nota 1), tot, cu excepția unui singur lucru: amprentele imprimate de acele incredibile tălpi în nisipul alb, orbitor de curat. Porni pe firul lor, în căutarea fetei ivite dintre valur

i.

Cercetă mai întâi pe margine, apoi pătrunse mai adânc în interiorul pădurii și, hălăduind în dreapta și în stânga, descoperi curând un fel de căărăuie. Robinzoie iuți pasul și nu peste mult timp ajunse într-o poiană plină de flori și dihănii nemaivăzute.

Oricât de grozave păreau, așa, pe nepusă masă, omul nostru nu se

temu, ci își puse nădejdea în ursita lui (v. nota 2) și înaintă hotărât către căsuța din mijlocul lor. Lighioanele se zburliară, se înfiorară, se încordară, scoaseră colți, coarne, gheare, spini, tentacule, zbierete, vaiere, urlete, şuierături, răgete, mârâituri de tot felul și se înălțară înfricoșătoare deasupra lui. Din căsuță ieși tânăra femeie zărită pe malul mării să vadă de ce se agită jivinele. Pe dată se făcu o liniște de puteai auzi cum crește iarba. Când dete ochii cu ea, Robinzoie înmărmuri, căci neam de neamul lui nu văzuse o frumusețe asemănătoare, deși era destul de umblat prin lume. Apucă să bâiguie doar atât:

- Sărut mâna, mătușico ! apoi înjură în sine că nu-i venise

altceva, mai potrivit, pe limbă, de exemplu: bună seara, iubito !

Zâna, căci de bună seamă altceva nu putea fi, îi surâse și-i răspunse cu o voce îngerească:

- Bine-ai făcut că mi-ai spus mătușă, altfel te azvârleam copilașilor mei să te mănânce. Cine te-a învățat să fie cinstit, iar dacă ai știut, bine ți-a prins.

Omul nu se sperie:

- Sunt Kolea Kruzov de pe nava „Căliman”, dar lumea mă cheamă Robinzoie. Așa mă știu cu toții...

- Știu cine ești și mă bucur că n-am greșit în alegerea făcută.

Sunt Venus. Oamenii din părțile voastre mă numesc Sfânta Vineri.

Văzând tulburarea omului adăugă:

- Hai, intră și te ospătează, iar apoi vom avea vreme să povesti

m.

Marinarul oftă în sine: a dracului femeie sfânta asta ! Măcar de-ar fi pocită, aş înţelege ce-i cu sfinţenia ei. Intră în căsuţă clătinând din cap şi văzu că era lucrată numai şi numai din metal, cu hublouri de jur-împrejur, ca o cabină de vapor. Tânăra aşternu o măsuţă rabatabilă, fixată într-o latură de peretele plin cu butonase şi luminiţe pâlpâitoare, deschise un dulăpior şi scoase de acolo tot felul de bucate aburinde. Robinzoie gustă din vârful lingurii, ca omul amărât, dar când simţi mireasma şi savoarea îmbucăturii, nu mai stătu să se minuneze, ci începu să înfulece ca feciorii după o zi de coasă şi în final singura lui nemulţumire fu aceea că nu primise şi un pahar cu vin, să le ude cum se cuvine.

Când îl văzu potolit, zâna îi surâse cum numai mamele știu s-o facă, strânse masa, apoi se așeză de cealaltă parte a ei și-i spuse:

- Să știi că eu te-am smuls din lumea ta și te-am adus aici pe

Insula Fericirii. Trebuie să mă duc să caut (v. nota 3), ca să-mi

repar (v. nota 4) și am avut nevoie de cineva care să-mi îngrijească protejații cât timp voi fi plecată. Slujește-mă vreme de trei zile și-ți voi îndeplini o dorință.

Lui Kolea îi veni sufletul la loc:

- Orice dorință ?

- Orice stă în puterile mele să fac, promise Sfânta Vineri.

Accepți
?

Kruzov clătină automat din cap, uimit de norocul care dăduse peste el. Se trezi abia când zâna îi puse un hamac în mână și-i arată copacii unde putea să-l întindă, ceva mai departe de gălăgioasele jivine, dar destul de aproape de colibă. Apoi îl înfățișă fiecărei lighioane și-i spuse ce obiceiuri are și cum trebuie să fie îngrijită și hrănită.

- Ia aminte, peste trei zile mă voi întoarce și răsplata va fi pe măsura muncii tale, îl atenționează zâna, apoi corpul i se învâluie într-o jerbă de lumină și dispăru.

Robinzoie clipi năuc, trecu absent printre dihanii, apoi își întinse hamacul și se adânci în el și în visare. Zâna aprinsese un foc mistuitor în sufletul său, apoi i-l lăsase în păstrare, să se bucure de zborul scânteilor și de pâlparea flăcărilor. Cum Dumnezeu poți să cucerești o zână? Încercă să-și amintească

modul în care rezolvau această problemă eroii din basme. Ei reuşiseră să se descurce. Dar cum să furi hainele unei femei gol-goluțe ?

Se vânzoli până sosi vremea să se ocupe de lighioane. Le încălzi apa și mâncarea, le îmbăie, le dete de mâncare și le adăpă, râni balega și gunoaiele dimprejur, apoi se întoarse neîmpăcat la visele sale.

Astfel petrecu trei zile între iad și rai, între disperare și nădejde, în așteptarea clipei când va putea să-și exprime dorința.

Veni și seara sorocită încercării. Abia începuse să se îngrijească de animale, când auzi vocea zânei:

- Îmi plac oamenii. Pun atâta suflet în ceea ce fac...

Kolea se întoarce lent, o privi cu un fel de mirare încruntată, aprobă din cap și se apucă să-și termine treburile. Când le isprăvi, se spală, își aranjă ținuta și se înfățișă femeii.

- Și-acum, zise zâna, înainte de a te întoarce acasă, spune-mi ce-ți dorești cel mai mult și-ți voi împlini dorința.

- Oricare ar fi ea ?

- După cum ți-am promis, orice stă în puterile mele să fac.

Bărbatul porni bucuros s-o îmbrățișeze:

- Te iubesc și-aș dori să-mi fi soție. Pe tine te vreau.

Sfânta se feri grațios, un zâmbet îi trecu fugăr pe față, însă se

strădui și reuși să-și compună o mină serioasă.

- Știam că asta vei voi, dar fii pe pace, asta nu se poate. Robinzoie simți cum îl cuprinde o mânie fără margini:

- *Pacemu?*

- Vezi, Robinzoie, noi nu ne potrivim la fire: tu ești om, iar eu sunt nepământeasă. Cere-mi altceva, nu mă mai chinui cu dragostea ta.

Omul privi zâna și-n ochii ei ghiduși citi că n-are de ales.

Tăcu, fără să simtă cum trece vremea, apoi întrebă resemnat:

- Orice altceva ?

Sfânta Vineri aprobă din cap.

- Atunci fă să pot umbla pe apă ca pe pământ.

- Fie, zise zâna. Și-acum du-te!

* * *

- ...În prăpastia mă-ti de ceață ! Robinzoie simți cum cineva îl îmbrânțește și-l împinge în peretele culoarului.

- Ne scufundăm ! Scapă cine poate ! urlă o voce

chiar în urechile sale. Era Priam, bucătarul de pe „Căliman”. Urmă pocnetul unei palme, un icnet și-apoi mugetul sirenei.

- Stai dracului între cratițele tale sau îți zbor măselele ! răcni șeful de echipaj. Toată lumea la posturi !

Un scrâșnet cumplit străbătu toată nava, iar Kolea se grăbi dintr-odată să iasă pe punte, orice ar fi acolo. Nu încetini nici în clipa când simți zumzetul familiar al motoarelor. Trânti ușa de

perete și se aruncă înspre parapet. Două brațe puternice îl prinseră pe după umeri și fu împins cu capul în podea.

- Țineți-l și pe nebunul ăsta, să nu se arunce peste bord !

porunci Pasport,
securistul.

- Dar eu pot să umblu pe apă ! protestă

Robinzoie. Lăsați-mă, nu voi păți nimic!

- Taci naibii, idiotule ! îl liniști un pumn zdravăn în ceafă.

Se trezi pe priciul din cabină. Era bine legat, iar Mătreacă, medicul navei, îl privea cu un anumit interes:

- Cum te simți ?

Robinzoie smuci legăturile și-l trimise undeva:

- Dați-mi drumul ! De ce m-ați legat ! Dați-mi drumul !

Mătreacă își clătină capul spân:

- Mai întâi răspunde-mi la o întrebare: poți să umbli pe apă ? Kolea îl înjură din nou, jignind încă odată sentimentele

puternice de fiu orfan de tată ale doctorului:

- Și ce dacă pot ?

- Felcer, fenobarbital, doză dublă ! Asta chiar e nebun ! Robinzoie petrecu restul drumului către casă închis în cabină,

hrănit cu lingurița și îndopat cu sedative. La un moment dat se hotărî să încerce mai întâi și apoi să afirme, dar renunță când află că dacă-l scoteau dintre frângerii risca să fie acuzat de răzvrătire și să dea ochii cu pumnii căpitanului și al celorlalți membri ai biroului organizației de bază de partid. Susținu același lucru și în fața comisiei de anchetă din țară:

- Dacă nu mă credeți, lăsați-mă să vă arăt.

Cum nici unul dintre membrii comisiei nu-și manifestă expres

curiozitatea, iar Kolea n-avea nici un motiv ca să afirme contrariul, îl trimiseră la balamuc și consemnară în procesul-verbal final că, drept urmare a actului de sabotaj din Marea Japoniei, s-au înregistrat doi morți, cinci răniți și un bolnav psihic.

Cei desemnați vinovați au primit pedepse între șapte și cincisprezece ani și au fost trimiși la Poarta Albă să-și aducă contribuția la edificarea marilor obiective ale socialismului.

Doctorii care l-au recuperat pe Kolea n-au înțeles niciodată de ce n-a încercat să se împotrivească tratamentului cu dușuri reci, ba chiar aștepta cu nerăbdare să fie dus în sala de baie. Abia după

venirea toamnei și a temperaturilor mici Robinzoie a încetat să chiuie și să Țopăie de bucurie sub jetul de apă.

În primăvară comisia medicală l-a declarat vindecat, dar nu i s-a înapoiat carnetul de marinar, astfel că Robinzoie a fost nevoit să încerce să trăiască un timp pe uscat. Cum Adela se consolase în lipsa lui, se măritase cu un macaragiu bulgar și devenise mamă, Kolea hotărî că nu mai are nici un motiv să rămână. Își cumpără un rucsac, îi dublă cusăturile, să țină la drum lung, îl impermeabiliză și-l umplu cu de-ale gurii, apoi porni într-o noapte fără Lună peste mare către Est-Sud-Est în căutarea Insulei Fericir ii.

Note în text:

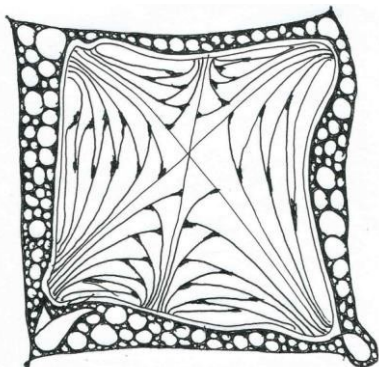
(1) cenzurat de autor, citește: să-și ia rămas bun de la el. (2) cui îi este dat să moară spânzurat, acela nu se va îneca.

(3) cititorul poate să opteze liber pentru: manualul începătorului avansat, o planetară antitetanică, o sticlă de aurolac argintiu, un fir sub înaltă tensiune, 2 kg de cavorită, un plic cu semințe decorticate de panda uriaș, o pânză în depărtare, câteva mustăți de râmă, un pic de nimic, demonstrația teoremei lui Fermat, o paranoie cu mâner, o spirală rectilinie, o splină de broască, o dare în petic, niște ceva, un soare ca un ochi de sticlă, etc.

(4) vă propunem să alegeți între: gardul paradisului pierdut, phoenixul de păr, scutul antiprotecție, sistemul de suspensie coloidală, motorul multistaționar, teleportativul distribuit, pendula cu apă,

turboacceleratorul pas cu pas, amplificatorul silențios, superconductorul rezistiv, tot ce nu merge bine - în general.

(Jibou, 1996.)

AFACEREA ADAM

În redacția „*Hienei*” este îmbulzeală. Doi tineri în ținută comodă, tip sport, așteaptă, probabil, să-și comande o sugestie. Ar putea recurge, cu o probabilitate asemănătoare, la o pasiență. *Angelusul* nostru este un program specializat pe știri, el extrage din fișierele *Daimon* numai informațiile ce răspund la „*cele cinci dubluveuri*”: *who, where, when, what, why?* (cine, unde, când, ce, de ce?)

O domnișoară trecută, fardată cu bidinea, într-un combinezon de mătase cu motive florale în culori pastel, cu un șal cu franjuri înnodat în jurul zonei unde ar trebui să fie șoldurile, care probabil scrie poezii ocazionale sau, mai degrabă, posedă o versiune beta, publicitară, a unui versificator, o plictisește pe taciturna Lola. Se vede că-i este totuna cine o ascultă, după cum îi este totuna despre ce vorbește.

Lângă ușa biroului meu, blocat de Ina, „tătăroaica” mea, ochi prelungi și gură mare, viitoarea doamnă Gogagiu (nu știu cum va reuși să

mă îmbrobodească, dar asta va fi), mă aşteaptă o plevuşcă de bazar, unul dintre creierele-numai-muşchi în slujba marilor

rechini. Dacă azi e 16 iunie, atunci e afacerea Adam. E omul lui Pompiliu Creț, zis *Gumilastic*, finul lui Gică Colceriu, fratele șefului de cabinet de la ministerul industriilor. Face pe înfoiatul; dar numai cravata e de el. Aș putea să-mi trag un etaj din scandalul comenzilor de lenjerie pentru armată, după pilda ilustrațiilor predecesori interbelici, dar mă voi mulțumi să-mi triplez tirajul, restul, din câte știu, nu mă implică, nu mă privește.

- Fă-i o cafea, arunc peste umăr și-mi șerpuiesc mâna prin garda lui, într-un gest aparent prietenos, de parcă l-aș cuprinde pe după umăr, în realitate o pârghie care-i forțează articulația. Se burzuluiește reflex, dar îl împing înăuntru. E bine să știe cine are inițiativa în acest joc. Mai ales că e înarmat. Închid ușa:

- Stai jos. Și ascultă!

Îmi aleg cuvintele, suntem cablați, dar s-ar putea să mai înregistreze și alții. Serviciul de informații și-a activat alaltăieri cârțița, ne-a bruiat modemul și apoi ne-a trimis trei așa-ziși depanatori. Preventiv. Deși *Angelusul* lor este o versiune strategică. Mă mir că direcția de informații a armatei n-a mișcat nimic în front, deși, la urma urmei, este o afacere cu implicații politice. E posibil să fi reușit să extragă toată informația despre acest caz și să-și fi încheiat documentarea. Sau, mai degrabă, sunt atât de discreți încât, vorba ceea: nu le poți dovedi decât profesionalismul. Oricum, oala e pe foc și-a dat în clocot. În curând, dacă interesele o vor cere, unele cadre de conducere vor beneficia pe neașteptate de o pensie nu tocmai binemeritată.

Gorila se înghesuie în fotoliu, nu înainte de a-și holba ochii la tridimensionalul din spatele meu, unde o ceată de maimuțe țărăne extaziată la niște mașini de scris. Reprezintă haosul inițial, din care *Daimonii*, virușii marilor rețele, creează structuri

sintactice și le depozitează pe unde apucă, oriunde găsesc o porțiune liberă de memorie. Din aceste gunoaie informaționale răspândite de ei, un *Angelus* extrage tot ce este legat de un anumit subiect, crâmpeie ce pot fi ordonate cauzal în timp cu o anumită probabilitate.

- Poate că totuși am ceva de spus, încearcă să rânjească cât mai convingător și-și descheie haina cu un gest larg, ca să-și simtă argumentul forte mai la îndemână.

Mutarea mea nu întârzie:

- Am obligația să te previn că tot ce discutăm va fi automat înregistrat. Deși mă-ndoiesc să-mi folosească la ceva...

- Mizilic! Te dai grande, *șefule* (mă unge la suflet acest apelativ, îmi confirmă că dețin controlul situației), dar adu-ți aminte: *fiecare șarpe năpârlește odată!*

Uite cum trec înțelepții chinezi în nemurire!

- Dragule, ți-ai greșit omul, eu nu colecționez piei.

- Poate că alții umblă să-ți vadă pielea-ntinsă pe băț, iar eu sunt singurul care pot să ți-o salvez:

- Ești amabil. Poți să-mi spui de cine?

- Uite cum stau lucrurile: s-a aflat că te pregătești să pornești o campanie de denigrare a forțelor armate ale țării... - făcu o pauză strategică.

- Da? m-am prefăcut interesat.

- E păcat să faci jocul trădătorilor de țară. Te știam un om cinstit, patriot. Ce-ți veni să bălăcărești în noroi cinstea oștirii? Nu te-ai gândit că suntem înconjurați de dușmani care de-abia așteaptă să profite de prima zădărnici?

- Și?

- Ei, na, poftim! Ești culmea! Țara arde, sindicatele se foiesc, guvernul stă să pice, lumea a ieșit în stradă, iar dumneata mai torni și gaz peste toate astea?

- Concret: ce dorești?

- Spre binele tău, *șefule*, te sfătuiesc: lasă-i pe amărății ăia în pace. Cum te lasă sufletul să distrugi temelia țării?...

- ...să slăbești brațul ei înarmat... - îi țin isonul,

cu gândul la profitul obținut prin substituirea elasticului de 12 mm lățime cu unul pe jumătate de lat.

- Ce naiba? Îți bați joc de mine, șefule?

- Omule, lasă discursurile și spune-mi verde în față ce ai de

zis.

- Eu îți vreau numai binele.
- Nu ești singurul.
- Îmi ești simpatic, șefule. Dă-1 dracului de articol, ce-ți

trebuie o panama pe cap?

- Mă ferește să fac insolație.
- Ești un dur, șefule. Nu uita: vorba dulce mult aduce.

I-a scăpat o păsărică. Prea devreme, dar treaba lor, puteau

trimite un negociator mai bun. Profit de ocazie și arunc plasa:

- Cam cât?
- Vai, șefule, dar așa ne cunoști? protestează amicul.

Prima regulă a presarului („*lasă prostul să vorbească și spune*

tot”) și-a dovedit valabilitatea.

- Vă știu prea bine, subliniez pluralul, și pe tine, și pe nea

Gică.

Tresare și privește speriat scrumiera de pe masă. Face un efort de gândire și încearcă s-o dea pe glumă:

- Care gagică, șefule?
- Scot cartea Destinului din mânecă:
- Mama Armata, căreia i-a păpat Nașul elasticul.
- Nu înțeleg.

Scot dintr-o mapă două xerocopii. Pe fiecare dintre ele am subliniat cu creionul roșu câteva rânduri. Prima este oferta care a surclasat pe ceilalți potențiali producători de efecte militare, în fața unei comisii oneste, ce-a rămas convinsă că a ales cea mai trainică și mai ieftină lenjerie pentru ostașii țării. După câștigarea licitației, cineva, și pe baza predicțiilor furnizate de *Angelus* am știut unde să sap și să găsesc dovezi, a schimbat unele foi.

Iată ce înseamnă să servești informația potrivită la momentul potrivit: fața i s-a lungit până la pământ, gura i se mișcă spasmodic, n-are aer. Oare ce-ar zice dacă ar vedea titlul de pe pagina întâi: „*ARMATA ÎȘI PIERDE IZMENELE*”. Plus caricatura lui Pană, unde un soldat în tranșee, înarmat până în dinți, ca un justițiar de la Hollywood, își ține cu mâinile chiloții, să n-o ia la vale. Mă simt mândru, am exclusivitatea știrii! Cei de la „*Cațavencu*” vor muri de ciudă!

Ca un făcut, ușa se trânteste de perete și prin cadrul ei năvălește o cadră: Ina, tătăroaica. De la acest prost obicei i se trage renumele. Când intră undeva, parcă dau buzna tătării. Vom avea trei copii împreună: doi băieți, o fată, Mădălina, și o sarcină molară. Probabilitatea acestei linii de evenimente depășește 85%. Am analizat personal, în cel mai mare secret, informațiile descoperite de *Angelus*, folosind o stație tampon. După care le-am șters. O serie similară de informații ar putea apare, la capacitățile de stocare și vitezele de lucru actuale, abia peste vreo douăzeci de ani. Dar performanțele sistemelor cresc neîncetat, așa că am fost nevoit să iau câteva măsuri de prevedere în plus. Un pic de intimitate nu strică.

Oaspetele meu, stană de piatră. N-a reacționat la intrarea Inei, un altul și-ar fi dus mâna la subsuoară. Nu, nu-i un profesionist. Însă data viitoare îmi vor trimite unul. Nu mă tem. Din informațiile adunate de *Angelus* rezultă că urmează o perioadă de înflorire a „*Hienei*”. Nu știu când voi muri și nici nu mă interesează să aflu. Am lansat în rețea un alt soft, care șterge toate fișierele *Daimon* care mă implică, ceea ce începe să devină o practică obișnuită, spre bucuria gestionarilor de rețea. Nu știu cine a fost fanaticul care a creat virușii producători de informație, în orice caz, cunoștea bine teoriile termodinamicii și avea un crez: adevărul.

Și eu cred în el, nimic nou sub soare: e cel mai rentabil lucru, din câte cunosc.

(Jibou, 1996.)

NĂRAVUL DIN FIRE

Domnul Doughty, directorul casei de licitații SPLENDOR, își examinează publicul prin ferestruica anume tăiată în acest scop. Domnul Blade, crainicul licitației, arăta sobru și impecabil, ca de obicei. Era un profesionist, ce visase cândva să joace în SHAKESPEARE COMPANY și ar fi reușit în cele din urmă, dacă nu l-ar fi sedus pe unul dintre „favoriții” impresarului său. Chiar cu acest păcat, era un bun cunoscător al firii omenеști și știa cum să anime o competiție, astfel încât să scoată și ultima lețcaie din buzunarul celor interesați.

Firolele de antrax, principalul obiectiv scos la strigare în această ședință, proveneau de la sfârșitul secolului trecut și fuseseră descoperite din întâmplare, cu ocazia lucrărilor la apeductul transversan, într-unul dintre fostele buncăre ale armatei irakiene. Licitanții proveneau atât din mediul academic, de la principalele universități și

institute de cercetare, cât și din lumea habituală.
*„Vor plusa la început, dar nu vor depăși cinci mii,
hai,*

poate zece, întrucât nu le permite bugetul. Ah! uite-l și pe Spencer

«Durere-n Coaste», inspectorul-șef de la asistența habituală.” I-l

arătă și lui Jan, nepotul său de soră.

- Ferește-te de el. E mai rău decât fiscul.

Jan Dubrowski îi aruncă o privire dezinteresată. Venise atras mai degrabă de spectacolul în sine, decât pentru a-și documenta lucrarea de licență despre sociologia *marketing*-ului. Domnul Doughty îl considera iresponsabil, dar ce altceva putea să fie un băiat de bani-gata, pasionat doar de acea lălăială fără noimă, care era muzica „*spite*”. „*Bine că are măcar atâta decență încât să-și treacă examenele.*”

Își sprijini brațul de pervaz. Ca urmare, crainicul izbi cu ciocănelul în tăblia pupitrului și anunță începutul licitației. Primul obiect era mumia unei pisici. Se credea că o întrupează pe zeița Bastet și că ajută gravidele să nască fără dureri. Poziția o sută optzeci și nouă în catalog. Blade fusese instruit să amâne licitația arsenalului bioofensiv până în momentul când le va sosi confirmarea că Ereticii au realizat ce se întâmplă.

Nu zărea în public nici o uniformă. Sperase să vină cei de la Muzeul Militar, ei poate că ar fi trecut de zece mii, având în considerare ingeniosul și trainicul mecanism de fragmentare, proiectat de ruși pe vremea când erau încă sovietici. În rest, interesul armatei pentru armele bacteriologice dispăruse complet după generalizarea simbiozei HAL. Grefele producătoare de tanatină, așa-numitele „*fețe*”, scosese microorganismele letale și gazele toxice din arsenalul spiritelor belicoase. Tanatina întărise sistemul imunitar uman atât de puternic, încât bolile contagioase cele mai temute deveniseră absolut inofensive. Ereticii constituiau

mărturia vie a acestui fapt. În câțiva ani, germenii patogeni deveniseră mai rari și mai scumpi decât fusese radiul la începutul erei nucleare.

Comunicatorul piui discret și afișă binecunoscutul grup : - > (două puncte - linie - mai mare) simbolizând cinismul. Directorul își încrucișă brațele. Deși recepționase semnalul instantaneu, crainicul arbitără și susținu imperturbabil cursa pentru

achiziționarea mănușilor de cauciuc cu care doctorul Barnard efectuase primul transplant de inimă. Ultim preț, adjudecat! douăzeci și șase de mii, oferiți anonim prin comunicator și virăți instantaneu din contul unei firme americane de intermediere.

- Urmează poziția 254, set de focoase virale. Prețul de pornire, 500 de lire, anunță plin de morgă Blade.

Onorabilul Redcliff, doctor în medicină, ș.a.m.d. plusă primul cu zece lire, dar vocea îi fuse acoperită de răcnetul intendentului de la Muzeul Erorilor Umane:

- Șase sute!

Profesorul Keményi, eruditul specialist, poate singurul istoric în stare să se descurce în jungla tulpinilor gripale, ridică discret un deget. Domnișoara Jasmina Mnehali își flutură catalogul. Erorile Umane strigară:

- Plus cincizeci!

- Opt sute cinci! anunță Blade de la pupitru.

Edinburg-ul și Oxfordul săriră deodată, dar Muzeul Tehnicii le suflă mingea de sub nas.

- O mie! răsună vocea unui bărbat hotărât prin comunicator. Domnul Doughty aruncă o privire: oricine era, licita pentru Greenwave Ltd.

- Plus zece, spuse blând onorabilul

Redcliff. Domnișoara Jasmina interveni din nou.

- O mie o sută! zise Blade.

- Două mii! îl corectă diva.

Jan o învălui cu privirea. Ești o scumpă! își zise, privindu-i coapsele îngemănate ștregar, abia acoperite de rochița de un galben solar. Jasmina avea un temperament atât de aprins, încât practic monopoliza rubricile mondene. Directorul

surprinse privirea tânărului. „*Vrabia mălai visează!*
își râse în barbă. Zece la sută a zis la început și
acolo am rămas. E-o scumpă...”

Facultățile habituale plusară prudent.

- Două mii cinci sute, suspinară Erorile Umane.

Trei mii! decise GREENWAVE Ltd.

Onorabilul Redcliff adăugă resemnat:

- Plus zece! și-și coborî mâinile
în poală. Domnișoara Mnehali
rotunji cifra:

- Cinci mii!

- Cinci mii o sută! ceru muzeul din Manchester.

Blade turuia în voie, urmărind fețele licitanților.
Încă puțin și vor începe să renunțe. Vor rămâne
doar fanaticii tari în pungă.

Zece mii! răsună o altă voce prin comunicator. O
firmă de avocați de mână a treia. „*Să fie oare
Ereticii? Nu, nu-i stilul lor,*” decise domnul Doughty.

- Un-spre-ze-ce! silabisi calm GREENWAVE Ltd.

Blade întoarse ciocanul pe muchie. Jasmina plusă
de îndată și-

i plăcu cum o furnică senzația că poate continua
jocul după voie.

- Cincișpe! tună oferta avocaților. „*La ce
Dumnezeu le trebuie antraxul? Nu mai e bun de
nimic.*”

- Douăzeci! veni replica și sala amuți.

Actrița își lăsă ușor capul pe spate și-și trecu
mâna prin păr.

- Douăzeci și una! contabiliză crainicul.
Publicul deveni și mai tăcut.

- Douăzeci și cinci! se hotărî vocea baritonală de
la compania care-ți deschide toate drumurile.

- Plus zece! nechezară avocații.

Jasmina simți cum i se încinge pielea. „*Oh!
Doamne, nu*

credeam să fie atât de... E orgasmic!” Piui amețită:

- Cincizeci de mii!

Blade tresări nervos și prinse coada
ciocănelului. „*Mintea*

asta de pitulice o să ne strice ploile!”

- Plus o liră, făcu galant licitantul de la
GREENWAVE. Directorul își desfăcu brațele.
Dar tânăra se lăsă răpită de acel

entuziasm debordant cu care-și seducea susținătorii.

- Șaizeci!

Bizarii avocați ieșiră din cursă cu un declic sec.

Domnul Doughty simți cum îl strânge gulerul.

„La naiba, își privi ceasul neliniștit, unde întârzie trăzniții ăștia?”

- Șaptezeci și cinci de mii. Și-o invitație la cină pentru duduia

Jasmina!

Diva se ridică furioasă, umplând sala cu rotunjimile ei:

- Dudaie e mă-ta! O sută de mii!

Tăcerea deveni rău-prevestitoare. Blade privi împrejur căutând un sprijin, dar întrucât nimeni nu mai părea dornic să supraliciteze incredibila ofertă, înălță cu o mână tremurătoare ciocănelul. Domnul Doughty trase adânc aer în piept, apoi aprobă înclinând ușor capul. „*Facă-se voia Ta!...*”

- O sută de mii de o mie de ori! turui crainicul.

Sala explodează într-un hohot de râs.

Blade făcu pe buimăcitul și își compuse o mină spășită.

- Vă rog să mă iertați! O sută de mii, o dată! O sută de mii, de două ori!

Jasmina simți că se învâрте pământul cu ea.

- Se adjudecă setul de focoașe virale, poziția 254 din catalog...

Ușile bufniră în pereți și în sală năvăli Ereticul, cu pulpanele pelerinei fâlfâind ca niște aripi de erete:

- Plus încă una!

„*Ce-un băiat rău!*” tresări Jasmina și simți cum o furnică din nou. Jan întinse mâna către comunicator ca să apese tasta de apelare a poliției.

- Ce faci? îl prinse unchiul său de încheietură.

Stai blând!

Tonul vocii completa restul: era un ordin. Tânărul înmărmuri și îl privi prostit, dar nu scoase un cuvânt.

Ereticul se aruncă înspre masa unde se păstrau atât de disputatele eșantioane și le mătură cu palma ciuntită de lepră în larga pelerină de mătase. Blade trânti victorios ciocănelul în pupitru, mai să-i crape lacul:

- ...lui Sir Hamilton Rushoe, la prețul de

101.000 de lire
sterline!

Lordul Eretic își ridică victorios bocceaua improvizată, iar pe fața-i ciupită de vărsat înflori un zâmbet de satisfacție. Onorabilii domni din public se grăbiră să protesteze zgomotos. În urma numeroaselor scandaluri provocate de excentricul aristocrat și de tovarășii săi, fișa habituală a lui Sir Hamilton era arhicunoscută:

era unicul cetățean britanic aflat în posesia unei anemii falciforme (boala cunoscută cândva sub numele de friguri de baltă sau malarie), spatele îi era brăzdat de zona Zoster (o varietate de herpes ce se fixează pe traseul ganglionilor limfatici), se putea lăuda cu o cavernă ftizică în lobul superior de la plămânul drept (în celălalt perpetua câteva varietăți de mucegai dobândite prin supradozarea antibioticelor), avea un ficat icteric (de unde și temperamentul întrucâtva isteric) și un șancru cicatrizat ceva mai jos (o tandră amintire din tinerețe). Într-un cuvânt, era o colecție ambulantă de boli dispărute de mult, un derbedeu excentric care, fără tanatina produsă de „față”, ar fi dat de mult ortul popii.

Domnul Doughty își frecă mâinile satisfăcut. Riscase punându-și agentul să ridice prețul neconținut, dar câștigase în cele din urmă. Mizase pe fraierul potrivit.

- Cu dragostea cum stai? îl întrebă binevoitor pe Jan. Nu-ți trebuie niște bani?

(Jibou, 1998.)

OGLINDA ÎNGERILOR

„Această carte cuprinde secretul nemuririi”, scria în capul primei pagini. Apoi începea o babilonie de semne, întinsă pe 312 de pagini, din care Adat nu pricepuse nimic. Volumul nu era semnat, dar avea un motto cu ajutorul căruia îl identificase destul de ușor pe autor: „*Qui non intelligit aut discat aut taceat.*” (Cel care nu înțelege să învețe ori să tacă.) Fraza figura și în „*Monas hieroglyphica*”, o carte de alchimie dedicată de englezul John Dee lui Maximilian al II-lea, rege al Boemiei și al Ungariei.

Tomul era destul de gros, pierduse trei ceasuri și jumătate ca să-l scaneze în întregime, tocmai azi, într-o zi de meciuri. Dar șeful îl căutase personal, însoțit de un

individ ciudat, care nu părea să fie familiarizat cu manuscrisele medievale. Îl rugase să-l copieze cât mai grabnic, cu o acuratețe maximă. „*Ce ciudat e*

întocmită lumea", se gândi Adat în vreme ce surprinse privirea necunoscutului. Acesta se uita la el ca la o făptură de pe o altă planetă, uimit de faptul că își trase întâi o pereche de mănuși din cauciuc pe mâini și abia apoi se atinse de carte. Examină starea copertilor, legătura, forzațul, elasticitatea paginilor. „*De multe ori, cele mai însemnate descoperiri apar acolo unde nimeni nu s-ar aștepta.*” Hărțile lui Piri Reis, cărămizile cu epopeea lui Ghilgameș, osuarul ce conținuse presupusele rămășițe pământești ale lui Iacob, fratele lui Isus, toate zăcuseră uitate, vreme de secole, până când o privire avizată le descifrase înțelesul și valoarea.

- O să dureze vreo trei-patru ore, făcu o estimare, iar șeful îl aprobă tăcut, semn că se încrede în judecata lui. Își conduse oaspetele afară, era un tip uscățiv și încercănat, genul de cartofor înrăit, care-și pierde nopțile la masa de poker, lângă o sticlă de tărie. Probabil așa câștigase și cartea, apoi venise cu ea la muzeu ca să vadă cât valorează. Șeful era o vulpe bătrână, tobă de carte, realizase imediat că are de-a face cu ceva ieșit din comun. Noroc cu tehnica modernă, care permitea citirea rapidă a paginilor și salvarea informațiilor cuprinse în raritățile bibliografice.

Cartea cuprindea șiruri compacte de semne care se tot repetau, aliniate frumos pe șiruri și coloane. Adat nu le acordă nici o atenție, până când nu termină de scanat toate filele. Abia apoi, când puse volumul deoparte, își trase scaunul către birou, vizualiză fișierul pe monitor și începu să examineze cu atenție conținutul ciudatului manuscris. Identifică 13 semne, unele cunoscute (foc, pământ, aer, apă), altele ba, care se repetau în diferite succesiuni, fără spații libere ori semne de punctuație între el. Stăteau frumos încolonate unele

sub altele, de parcă ar fi fost listingul în cod numeric al unui program de calculator.

Tipul și consistența hârtiei, felul legăturii, modul cum fusese realizată coperta trimiteau către secolul al XVI-lea. Încadrarea temporală a devenit apoi aproape certă, în momentul în care l-a identificat pe autorul motto-ului. John Dee fusese astrologul personal al reginelor Maria Tudor și Elisabeta I. Fusese primul

care încercase să înființeze o bibliotecă națională a Angliei, în care scop donase cele patru mii de volume adunate în timpul vieții sale. În afara lor, John Dee lăsase în urmă mai multe manuscrise ascunse în locuri tainice sau ferecate în lădițe bine încuiate, ce descriau tot felul de experiențe oculte. Camden Society din Londra publicase în 1842 un incredibil jurnal intim, urmat de un alt manuscris secret în cinci cărți, grupate sub titlul „*A true and faithful relation of what passed for many years between Dr. John Dee and some spirit*”, editate de Meric Casaubon în 1859, tot la Londra.

Dacă această carte îi aparținea și conținea secretul nemuririi, atunci era logic să fie codificată. John Dee primise de la un înger copil o oglindă neagră de cristal, pe care el o numea „*sky stone*”, piatra cerească. Cu ajutorul ei putea să vadă nevăzutul și să audă neauzitul. În apele ei i-au apărut, rând pe rând, îngerii Uriel, Raphael, Gabriel și mulți alții, care l-au învățat „*limba lui Enoh*”, graiul pe care-l vorbise Adam înainte de căderea în păcat, în vremea când încă nu devenise muritor. Oare ce alte cunoștințe îi transmisese îngerii?

Adat examinează din nou șirurile frumos înscrise în pagini. Se hotărî să pună interpretorul optic de caractere să citească semnele din pagină și apoi să le substituie cu cifrele din codul hexazecimal, cel mai la îndemână, care putea fi lesne convertit în cod binar, succesiunea de zerouri sau unu pe înțelesul minților electronice. Salvă imensul fișier în două exemplare, apoi puse calculatorul la lucru, avea să se facă dimineață, până va isprăvi cu decodificatul tuturor paginilor. Luă cartea, ca să i-o înapoieze șefului, stinse lumina și încuie laboratorul.

Ajuns acasă, prinse doar o parte din repriza secundă, dar revăzu toate fazele mai importante la

rubrica sportivă a știrilor de seară. La un moment dat, sună telefonul, iar Gaon îl chemă la aparat, „tată, hai că te caută cineva”. „Am renăscut, Adat și-ți mulțumesc”, spuse o voce în engleză, apoi legătura se întrerupse și auzi tonul în receptor. Nu dădu întâmplării nici un fel de

importantă, până a doua zi de dimineață, când reveni în laboratorul din subsolul muzeului.

În încăpere, lumina era aprinsă. Nu era nimeni înăuntru, doar încuiase ușa. Se auzea doar susurul stins la ventilatorului de la unitatea de alimentare a calculatorului. Toate erau la locul lor, nu lipsea nici unul dintre echipamentele scumpe pe care le folosea pentru a cerceta vechile tipărituri. Se așeză la birou și mișcă mausul, ca să vadă ce anume lucrase mașina peste noapte. Ecranul se aprinse, dar nu dintr-odată, ci de parcă cineva ar fi înlăturat de pe suprafața sa o serie de văluri negre de mătase fină, aproape transparentă. Din spatele lor răsări chipul angelic al unui tânăr radios.

Își mișcă mâna dreaptă în semn de salut, apoi scrise cu degetul pe sticla monitorului: „*Mulțumesc! Sunt iarăși viu.*”

Și se semnă mai jos: „*John Dee*”.

Ecranul pâlpâi și se stinse. Adat mișcă rapid *mausul*, reaprinzându-l. Nu mai era nimeni acolo, doar obișnuita pajiște cu flori de munte a cărei imagine și-o alesese drept fundal. Apoi auzi declicul modem-ului, de parcă cineva tocmai ieșise din încăpere și închisese ușa în urma sa.

(Jibou, 2002.)

UMBRE PE MARGINEA FALEZEI

1.

Primul dangăt l-a surprins pe nea Iulică trântit în fotoliu, cu pătura întinsă pe picioare. Moțăia, întrucât gardianul nu are voie să doarmă în post, dar poate să moțăie cât îl lasă inima. Portarul institutului era un angajat cu experiență și își cunoștea toate obligațiile, drepturile și îndatoririle. Conform dispozițiilor, ar fi trebuit să-și petreacă noaptea în cușca de sticlă din capul scărilor. Ghereta era strâmtă și friguroasă, pentru nimic în lume n-ar fi schimbat-o cu culcușul capitonat în care se adâncise. Regulamentul stabilea, de asemenea, că, din două în două nopți, de la ora opt seara până dimineța, era stăpânul întregului inventar, conform procesului verbal încheiat la primirea postului. Așa că, dacă socotea necesar ca în timpul nopții să evite depunerea prafului pe

mobilierul din hol, trebuia să fi avut dreptate. Oricine ar fi venit, mai întâi suna, iar nea Iulică profita pe dată de binefacerile unui somn ușor. În rest, nimeni nu putea

pătrunde fără știrea lui Bebe, cerberul electronic. Îl botezase astfel din respect. În copilărie, riscase de multe ori sărind gardul, până se împrietenise cu câinele vecinului. Tot Bebe îl chema și pe acela.

Sunetul clopotului nevăzut l-a smuls din reverie. Era cea de-a doua bătaie. Nu-și amintea să fi auzit vreodată glasul unui orologiu prin împrejurimi. Și-a întins reflex mâna după ceasul pus pe măsuță. Era un „*Quartz*” destul de nou, cu șapte melodii, calculator și memorie pentru numere de telefon, primit cadou de la un nepot pentru o vorbă bună pusă cândva directorului administrativ. Ceasul dispăruse, lăsând în urmă doar brățara pleoștită și dureros de fierbinte.

Doong ! răsună clopotul.

Nea Iulică s-a repezit spre telefon. A pus mâna pe ușa cabinei, dar și-a retras-o în mare grabă. Clanța frigea. Sub ochii portarului, prin sticla ușii se strecură un punct alb, incandescent. Abia atunci înregistră zăpușeala din antreu și faptul că era leoarcă de transpirație. Auzi un pocnet, urmat de tunetul bronzului. Patru, numără orologiul ascuns.

Grăuntele de foc alb s-a smuls din placa translucidă și s-a apropiat. Omul s-a retras speriat, urmărit timp de o clipă de un gând nelămurit: o plajă aurie sub un soare torid, unde se vânzoleau trupuri tinere și însetate de dragoste. A reținut doar imaginea discului imaculat, căci vârful de lumină se transformase într-un ceva de mărimea unui ou de broască țestoasă, care apoi a crescut până la dimensiunea unei farfurioare de porțelan. Își pierduse din strălucire și nu mai radia căldură. Lucea mat, ca un cadran de fildeș. Bunicul său avusese pe vremuri un asemenea ceas, pe care-l ținea adăpostit între două capace de argint.

Dooong ! vibrară toate geamurile.

Bătrânul fusese cândva, înainte de ultimul război

mondial, portar la Hotel Metropol. În fiecare seară, îmbrăcat într-o uniformă strălucitoare de-ți lua ochii, numai nasturi și fireturi aurii, primea la scară oaspeții casei. După el, meseria de portar s-a transmis din tată în fiu, iar haina de gală a fost depusă într-un

dulap și scoasă numai cu ocazia aniversărilor mai importante ale familiei. Ceasul stătea în buzunărașul din stânga, atârnat de un lăntug. Capacele erau încrustate și reprezentau o scenă de vânătoare : un tânăr arcaș sfâșiat de proprii săi câini sub privirile furioase ale unei tinere femei, ascunsă în liziera pădurii.

Pe suprafața ivorie s-au ivit câteva semne, dispuse circular. Cifre romane. Păreau să fi fost incizate de un meșter migălos cu o unealtă fină și dură. O umbră radială s-a lățit și s-a transformat în două arătătoare dantelate, dispuse vertical.

Urmă bubuitul gongului. Nea Iulică clipi buimac. Asurzise.

Și-a recăpătat auzul mult mai târziu, înspre dimineață. În acele clipe nu mai era sigur nici că trăiește. Nu le-a uitat, dar, de teamă să nu-și piardă pâinea, nici n-a îndrăznit să le povestească decât unei singure persoane. Acela am fost eu, prietene.

Marginea cadranului s-a bombat și a căpătat scâteierea argintie a metalului pur, iar partea centrală a început să reflecte obiectele din hol ca și cum ar fi protejată de un geam de sticlă. În fața portarului pulsa anemic, dar palpabil, un cronometru arhaic, foarte asemănător unui obiect binecunoscut, lucru și mai înspăimântător pentru un om ca nea Iulică. N-a mai apucat să se gândească la căutarea unui indiciu referitor la fabricant. Privirile i- au fost atrase de locul unde o umbră difuză dezvăluia o mică adâncitură, o rană ascunsă a trupului de metal. În apropierea ei, geamul ceasornicului a crăpat, un firicel de cenușă care s-a adâncit, s-a alungit, și-a șerpuit cărarea și din meandrele sale s-au desprins alte căi, alte ramuri, alte răni.

Rețeaua de linii și-a sporit densitatea și a ocupat tot cuprinsul discului. Cifrele au dispărut în spatele

unei măști opace. Geamul a devenit impenetrabil privirii. Apoi totul s-a cutremurat.

Suprafața mată a rămas neștirbită. Portarul a simțit din nou că i se taie răsuflarea și s-a retras câțiva pași, împiedicându-se în cele din urmă de fotoliu. Dar și în acest loc îl pârjolea dogoarea amintirii pierdute : imaginea plajei a revenit fără să-i provoace vreo plăcere, ci numai scârbă, jos erau fețele adolescente cu buze cărnoase în care nu se putuse recunoaște, nisipul răscolit de

trupurile încolăcite într-o uitare de sine, valurile încremenite ca într-o reclamă destinată amatorilor de surfing, senzația unui timp suspendat, inaccesibil. Pământul ardea însetat.

Carapacea de cioburi se metamorfoză, ici-colo se limpezi câte un ochi transparent, până când totul a devenit o lentilă gelatinoasă, de sub care X-urile și V-urile își întindeau antenele monstruoase. Apoi brusc se făcu frig.

Cupola de sticlă se alungi, baza ei a început să se îngroașe, i s-au adăugat noi straturi, s-a arcuit spre pământ și a rămas o clipă ezitând, până ce relativul echilibru a fost tulburat de forța gravitațională. Întreaga masă se adună în jurul unui nucleu și curse în forma unui strop de rouă.

Un zbucium creator a pătruns adâncurile lacrimii. Suprafața de sticlă și-a ondulat oglinda. De jur împrejurul ei, coamele umbrite ale undelor s-au întretăiat în cercuri, cu miezuri punctiforme determinate. Aici vârtoarea își domolea iureșul și se

desprindea în benzi filiforme ce coborau înspre pământ. O palmă nevăzută le-a cuprins și a modelat mâinile și picioarele unui om. Simultan, vârful conic al picăturii s-a teșit, ca și cum s-ar fi retras în sine, a devenit eliptic, cu axa mare ușor înclinată pe verticală.

Liniile cenușii, cândva paralele, s-au frânt și au dezvăluit un chip uman. O lumină orbitoare se revărsă din trupul întregit. Omul de sticlă părea că vrea să pășească. Nea Iulică a încremenit. Se recunoscuse. Se prăbuși cu palmele lipite de față și nu mai văzu,
nu mai simți
nimic.

Ultima bătaie a clopotului nevăzut, cea de-a douăsprezecea, a risipit silueta arzătoare într-o

revărsare de lumină care acoperi totul, pălpai puțin și apoi se stinse. Ceasornicul dispăruse.

2.

Vera își adunase mâinile în poală și aștepta, ca o școlăriță ce nu-și făcuse tema de casă, întrebările. Hurmuz Dragomirescu își petrecea cartea dintr-o mână în cealaltă, examinând-o pe toate fețele. În răstimpuri ștergea cu palma copertile (?) lucioase, se cutremura și-și îngăduia un zâmbet sceptic, apoi căuta să caute.

- Nu poate fi decât o glumă de prost gust, concluzionă istoricul, nu reușesc să înțeleg rostul ei.

Depuse obiectul pe masă și își sprijini bărbia în degetele împletite. Rămase așa, examinându-și voluminoasa bibliotecă în căutarea unui punct de referință.

- Indiscutabil, este vorba despre o drăcovenie dintre acelea, un generator de înaltă tensiune sau cum îi zice. Îți dai seama, fetița mea, o suprafață de carton acoperit cu celuloid nu se comportă astfel. Este împotriva bunului simț, a ordinii firești ! Continuă după o scurtă pauză :

- Îndemânatic, autorul acestei farse. Nu înțeleg cum a reușit să-și camufleze atât de bine circuitele.

- Dar crede-mă, tată, cartea asta e vie. Trăiește sau, cel puțin, respiră. La câteva minute după ce am introdus-o într-o pungă de plastic, culorile copertii au pâlit și au căpătat o nuanță violacee, ca și când s-ar fi asfixiat.

- Năluciri, draga mea, spuse tăios savantul. Impresionism feminin. Cum de nu ți-ai dat seama ? Probabil că era o pungă ușor colorată ; puțină emoție, un fleac de imaginație și gata, faci din tânțar armăsar.

- Poți verifica, tată, replică Vera cu răceală, dacă n-ai încredere în mine, poate vei crede ochilor tăi.

Sprâncenele fetei coborâseră sub linia ramei ochelarilor. Hurmuz încercă să o împace.

- Recunosc, este într-adevăr un obiect ciudat, dar să spui despre el că ar fi viu ! Să fim serioși, rămâne o metaforă, nimic mai mult. Bănuiesc că un „suflet de poet”, cunoscându-te mai bine, a vrut să râdă pe socoteala ta.

- Nu, tată. Îmi cunosc bine toți colegii, n-ar fi prima lor boroboacă, dar ea, cartea sau ce o fi

aceasta, nu este genul lor. Mi-i pot imagina punând o linguriță de acid citric în cafeaua vecinului sau îndesând acetilură în țigările de lux oferite cu dărnicie tuturor, dar nu-i văd migălind o schemă miniaturizată, presupunând că ai avea dreptate. În plus, azi am sosit chiar prima în laborator.

Savantul clătină neîncrezător din cap.

- Și dacă portarul ?

- Nea Iulică ? În nici un caz. Omul acesta vegetează toată ziua. E un individ comun și inofensiv.

- Judeci prea ușor oamenii, interveni Hurmuz. Poate că tocmai pentru că și-a dat seama că nu dați doi bani pe el, a încercat să se facă văzut.

- Să presupunem că ai dreptate, tată. Atunci omul acesta este un actor nemaipomenit. Azi dimineață mi-a zâmbit mai acru decât dacă ar fi fost constrâns să înghită o cană cu oțet, era palid și avea ochii încercănați, roșii și arzători. Părea obosit și, da, da, înspăimântat. Țin minte că l-am întrebat dacă se simte bine. „*M-a tras curentul, domnișoară,*”, a dat vina pe un ochi crăpat de geam, se vedea însă că încearcă să se scuze pentru un păcat nesăvârșit.

Vera se opri, întrebându-se dacă e cazul să continue. Își așezase țigările în rastelul anume construit în acest scop. După ce în decembrie 1980 o parte a rafinăriei din Pitești sărise în aer pentru că un muncitor beat încercase să toarne benzină într-o brichetă, fumatul fusese interzis cu desăvârșire în toate instituțiile și întreprinderile de profil, iar fumătorii erau obligați să se lepede de „*iarba diavolului*” la intrare. După aceasta, încercase să-l înșenineze puțin: „*Lasă, nea Iulică, te dregi dumneata cu niște vin fiert, știi că îți place, și până poimâine îți trece răceala.*”

„*Să dea Dumnezeu să fie așa, domnișoară,*” răspunse portarul. Fata se minună, nu-l mai auzise niciodată vorbind astfel. Deși om din popor, nea Iulică nu se străduia prea mult să respecte cele zece porunci. Putea un om să se schimbe într-atât într-o singură noapte ?

- M-a întrebat cât este ceasul, se hotărî Vera să

ducă până la capăt ceea ce începuse, și a tresărit surprins când i-am răspuns că l-am uitat acasă, părea să nu înțeleagă cum am reușit să fac aceasta.

- Unde vrei să ajungi ? se interesă Hurmuz.

- La această carte, tată. Vreau să-ți povestesc exact cum s-au petrecut lucrurile. Încerc să te conving. Este foarte important pentru mine să reușesc.

- Bine, aprobă părintele și se rezemă de speteaza scaunului. Își aprinse pipa lungă, cu gâtul curbat, primită cadou de la un confrate din Austria. Într-o vitrină păstra alte câteva zeci de modele, de diferite tipuri și mărimi. Unele dintre ele îmbătrâniseră deodată cu el, aveau semne de arsură pe vetre și emanau duhoarea caracteristică unei întrebuințări îndelungate.

- Am deschis ușa laboratorului și am desprins sfoara sigiliului

- era neatins, am deslușit clar sigla institutului. Am intrat și...

Își agățase pardesiul în cuier - deși trecuseră în luna mai, diminețile erau încă răcoroase. Își îmbrăcase halatul. Foșnetul pânzei apretate umpluse încăperea, alungând liniștea nefirească ce învăluia camera. Se oprise în față oglinzii, își adunase părul în palmă și-l îndesase sub batic. Își zâmbise cu tâlc : *„Bosumflat-o ! Ce urâtă ești... Nimeni n-o să te iubească, niciodată.” „Numai Edi,”* șopti o voce lăuntrică. *„Edi ? Edi e un caraghios. Un conformist. N-a încercat nici măcar să mă sărute.” „Dar te iubea,”* insistă vocea. *„L-am înțeles prea târziu. Ce prostuț a fost. Se simțea complexat din cauza părinților săi, niște simpli muncitori. Știi ce mi-a spus înainte de a pleca ? Că n-ar fi dorit să devină o jucărie menită să-mi alunge plictiseala. Poate că avea dreptate în felul său.”*

- Și ? o pironi cu privirea Hurmuz.

- I-am întors spatele și am plecat. N-ar fi tre...

- Cui ? se miră savantul.

Vera se trezise la timp. Cerule ! bine că nu apucase să continue. *„Cine știe ce ar înțelege tata,”* se gândi speriată.

- Iartă-mă, nu era nimeni. Am obosit.

Hurmuz se ridică și veni lângă ea. Ii luă mâna micuță în palma sa mare și moale, de

cărturar, și o sărută părintește pe frunte.

- Îmi vei povesti altă dată. Nu te încăpățâna fără rost, adăugă cu un ton autoritar, văzând că Vera își aliniază sprâncenele.

- Tată, înțelege-mă ! Simt nevoia să mărturisesc totul cuiva și să mă sfătuiesc cu el. Nu pot apela la primul trecător, șopti aplecându-și capul. Hurmuz mormăi tulburat :

- Spune atunci...

- Am intrat și am zărit pe masă această... să-i zicem carte. Era plină cu cioburi, rămășițele unui balon ce conținuse o soluție nutritivă. Suprafața de faianță a mesei era uscată. Lichidul dispăruse fără urme. Se volatilizase. M-am apropiat. Obiectul părea intact. Pe copertă, precum ai văzut, nu este menționat nici titlul, nici autorul, nimic. Într-un chenar azuriu, această reproducere după o pânză poate celebră. N-am recunoscut-o, însă arată atât de ieșită din comun, încât m-am speriat. Am trăit o senzație stranie; doream, îmi porunceam să fug, dar nu mă puteam desprinde de lângă masă. Am auzit pe coridor pașii târșâiți ai unui bătrân. A trecut prin fața ușii fără să se oprească. Cred că era Abramovici, de la analize spectro. Mi s-a făcut rușine de frica mea. Dacă totuși nu era decât o înscenare ? Am hotărât că pot să mă descurc și singură. Faptul că în vecini se afla cineva pe care puteam conta în caz de nevoie m-a încurajat. Am scos din sertar o pereche de mănuși din cauciuc și le-am tras pe degete. Mâna îmi tremura. Am șovăit o clipă, apoi am înlăturat cu grijă cioburile de sticlă. Am scuturat cartea și am deschis-o. Prima pagină era goală. Am desfăcut volumul la întâmplare. Foile de hârtie nu erau tipărite.

Își reaminti. Încercase să le răsfoiască. Cascada de aripi albe, care se zbăteau să se elibereze, era neîntinată.

- Am închis cartea nedumerită și abia atunci am simțit acel zvâcnet. Am scăpat obiectul și mi-am retras reflex mâinile. Cartea a căzut peste un stativ de eprubete și a stârnit un vacarm insuportabil. O oboseală de plumb mi-a cuprins trupul.

Hurmuz o prinse ușurel de umăr și-i făcu semn că este de ajuns. Privirea îi alunecă pe volumul părăsit pe birou. Vera îl urmări până când întâlni

cotorul albastru al cărții. Își strânse pleoapele, ca stânjenită de o strălucire dureroasă. Studiase cu mare atenție desenele copertilor. Erau identice - reproduceau aceeași imagine, parcă desprinsă dintr-un vis tulbure. Tabloul i se părea cunoscut, deși n-ar fi putut spune unde și când l-a văzut, nici cine l-a pictat. Un suprarealist, desigur. Dar cine ?

Fundalul - o întindere de zăpadă încremenită pe buza unui țărm înghețat. Marea - ca o aglomerare de sloiuri. Ici-colo, câte un petec mai luminos, în rest, totul stătea învăluit în ceață. Deasupra vălătucilor de pâclă, pe fondul unui cer abia ghicit, se înălța sinistră epava unei clepsidre. Pilaștrii erau rupeți, globurile sparte, nisipul risipit peste ghețuri. Se întrebese dacă nu cumva însăși această întindere zbuciumată luase naștere din sfărâmurile nisiparniței. În dreapta pânzei, dintre norii lăptoși țâșnea un pinten înalt de piatră sângerie. Piciorul său parcă palpa vârtoarea blocurilor plutitoare.

Printre nămeți, o haită risipită de lupi ținea piept unei cete de câini. Zăpada răscolită dezvăluia trupul athletic al unui bărbat în puterea vârstei. Fața-i învinețită de frig era umbrită de o resemnare tristă, dar demnă. Să fi fost acesta Kronos, zeul-părinte surghiunit de copiii săi în ținuturile hiperboreenilor ? Un câine îi sfârteca trupul, chinuindu-se să-i smulgă din piept un ceasornic cu capace. În spatele său, un lup încerca să fugă cu o pradă asemănătoare. Un terrier îi aținea calea.

În prim plan rânjea un dulău roșcat. În bot ținea un cronometru turtit, mânjit cu bale și sânge. Urechile îi atârnavă pleoștite și sfâșiate, părul îi era smuls pe alocuri, iar pielea despicată. Doar ochii mai păstrau ceva din căldura servilă de tovarăș al omului.

Își amintise fiecare detaliu al imaginii. Coperta ciudatei cărți avea însă ceva în plus, imaginea unui ceas de buzunar intact, cu un cadran lucios, împodobit cu cifre romane. Privise pata rotundă așezată astfel încât acoperea suprafețe egale din mare și din promontoriul purpuriu. I se păruse că punctele care marcau minutele se îndepărtau lent unul de celălalt. Cu cât fixase mai stăruitor reperele

punctiforme, cu atât mai mult avusese impresia lărgirii dimensiunilor cadranului. „*O iluzie optică explicabilă*”, își spusese atunci și, nici ea nu știa cum și de ce, pipăise fără teamă imaginea cronometrului străin.

- Mi-am revenit repede, minți Vera. Mi-am dat seama că această carte trăiește, în felul ei, desigur. Te rog mult, tată, nu mă contrazice. Încearcă să te convingi.

Se ridică și se îndreptă spre ușă. Hurmuz o aprobă încetișor din cap și reveni lângă birou. Trasă cu degetul arătător un cerc în jurul obiectului fără identitate, apoi îl luă în mână.

- Vera, spuse el nehotărât, ca și cum ar fi încercat o mărturisire.

- Da, tată.

Savantul își trecu degetele prin păr.

- Nimic, fetița mea. Dacă treci prin bucătărie, fă-mi, te rog o cafea.

Vera ieși și închise în liniște ușa. Se simțea vinovată. Mințise. Da, mințise, dar fusese un reflex inconștient. Își dăduse seama că nu va îndrăzni niciodată să dezvăluie întregul adevăr. Ar fi putut să-și pună de leac la inimă, ca o amuletă, această comoară. Cu greu, în cele din urmă se hotărâse să renunțe la ea. Nu găsisese o altă alternativă, una care să nu-i dea toată viața peste cap. Trebuia să se obișnuiască de-acum înainte cu acest gând. Va uita clipa în care a înțeles că, dincolo de stratul subțire de cauciuc, tic-tac-ul arhaicului ceasornic măsoară eternitatea unei clipe de destăinuire. Fusese cu adevărat fericită atunci. Cunoscuse un prieten îndepărtat, oricând gata s-o ajute. Oricând, sau, mai bine, niciodată.

3.

Cluj, 15 mai 199...

Dragă prietene,

Sper că îți amintești de întâlnirea noastră de acum doi ani, la colocviul de structuri semantice.

Am trecut atunci pe la vecinul meu, Hurmuz Dragomirescu, nu se poate nici s-o fi uitat pe Veronica, fiica lui, acest lucru ar contrazice năravurile tale de burlac neconvins, veșnic gata să sprijine un om la ananghie sau

să-și aștearnă inima la picioarele unei frumuseți placide. Înainte de a continua, te previn să lași deoparte toate prejudecățile dobândite la școală. Și mie mi-ar fi dificil să cred ceea ce aștern pe hârtie, dacă n-aș ține în mână dovada că nu mă înșel. Tot acest maldăr de documente îmi arată că totul este inadmisibil de real și că, o recunosc de nevoie, sunt un om limitat, foarte impresionat de cele întâmplare, în ciuda rigurozității pretinse de meseria noastră.

Este vorba despre această carte. Precum ai citit în filele dinainte, Veronica Dragomirescu susține că ar avea o structură organică și că ar fi o ființă, vezi și ce precauții am luat la ambalarea ei. Se poate să fie așa. Recunosc cinstit că n-am putut să verific, deci nu fac nici o afirmație. Filele au fost laminate dintr-un material nemaipomenit ; cu toate strădaniile mele, n-am reușit să desprind nici măcar un colțișor pentru o analiză cât de cât serioasă.

Este un obiect indestructibil. A trecut cu succes și proba focului. Îl știi pe profesor, a fost un colecționar împătimit, s-a

bucurat inițial că poate să adauge bibliotecii sale o piesă unică. Și-

a așternut numele pe prima pagină, dar abia a apucat să adauge și

data, că însemnarea autografă a dispărut fără urme și în locul ei au apărut cinci coloane de semne, de lungimi diferite. Le-am numărat, sunt 98 în total și nici unul nu se repetă. Seamănă cu un alfabet și această asemănare l-a nenorocit pe Hurmuz. N-a făcut un atac de cord, avusese timp să se familiarizeze cu ciudățeniile cărții. S-a simțit provocat. Istoricul s-a metamorfozat într-un

arheolog de salon. Vroia să profite de această șansă unică, să descopere o civilizație, să-i descifreze mărturiile și să-și adauge

numele lui Smith, Champollion sau Hrozny. Dacă nu cu mult timp

în urma șovaise de teama vreunei farse, acum ardea de nerăbdare, visa zi și noapte realizarea contactului cu misterioșii *Mesageri*. Da, așa i-a numit : *Mesageri*. Problema l-a obsedat, aş putea spune că l-a bântuit, și-a neglijat cursurile, prietenii, casa, masa, nu-l mai interesa nimic în afara cărții și, apoi, nici aceasta. Într-o zi, nervii săi au cedat.

A început prin a transcrie pe o filă alfabetul roman. Cartea a înghițit tot, dar n-a răspuns. Hurmuz s-a gândit atunci că *Mesagerii* ar putea avea anumite suspiciuni și că ar putea folosi

obiectul drept releu de transmisiuni. S-a apucat să selecteze și să transcrie cele mai senine pagini din operele clasicilor literaturii universale. N-a obținut nici un rezultat. A schițat atunci pe filele nemuritoare câteva dintre lucrările celebre de artă plastică. A încercat și alte variante, până în ziua când și-a dat seama că lucrase în zadar, obiectul nici nu memorizase, nici nu transmisese nimic. O pagină plină era curățată în câteva secunde și putea fi refolosită cu același succes, fără ca *Mesagerii* să reacționeze într-un fel sau altul. Eșecul l-a descurajat într-o asemenea măsură încât a luat cartea și a azvârlit-o în foc. Să nu mă înțelegi greșit, nu-l acuz și nici nu-l condamn, după câțva timp, gestul mi s-a părut firesc și am regretat că nu pot să-l imit.

Casa profesorului Dragomirescu a ars până la temelii. Au avut noroc, au scăpat neatinși, deși a fost un incendiu deosebit de violent. Focul a izbucnit la miezul nopții și a cuprins mai întâi biblioteca. Până dimineața ne-am luptat să-l domolim. N-am reușit să salvăm prea mare lucru. Am răscolit împreună ruinele. În șemineul acoperit de o cenușă ciudată, aspră la pipăit, încă fumegândă, am găsit cartea neatinsă. Lângă ea am zărit o statueta din cleștar, care s-a risipit în mii de fărâme de cum am atins-o. Purta chipul lui Hurmuz. Te rog să mă crezi, bietul om n-a avut niciodată un astfel de bibelou. Am căutat apoi seiful unde își ținea colecția numismatică. N-am putut să-l deschidem, se transformase într-un cub omogen de oțel. În cele din urmă am recurs la serviciile unui sudor. N-am găsit înăuntru nici o monedă intactă, toate se transformaseră în niște discuri late și subțiri, un fel de plăcinte de metal. Mi-a părut rău de el. Au stat o vreme la noi,

apoi s-au mutat la o rudă mai vârstnică, o mătușă, cred, undeva la periferie. La plecare mi-au dăruit cartea.

Inițial am progresat rapid. Am analizat logic faptele și am plecat de la constatarea că Hurmuz a urmărit tot timpul o himeră. Am recitat cu mare atenție lucrările astrofizicienilor care au participat la programele *C.E.T.I.* și *Cyclops*. Totul mi s-a părut a fi foarte simplu. O primă comunicare între două entități inteligente se poate realiza exclusiv prin intermediul matematicii. M-am întrebat de ce coloanele de semne au o lungime inegală. Tocmai ca să ne indice funcția lor diferită. Mi-am dat seama că aveam de-

a face nu doar cu un alfabet, ci și cu operatorii unui limbaj formal.

Am încercat să le combin în fel și chip. N-am obținut nimic.

Am pierdut mult timp până când mi-a venit ideea să copiez prima pagină pe următoarea. Rezultatul îl poți parcurge și singur.

Am reușit până acum să stabilesc înțelesul sigur în cazul cifrelor (indivizii lucrează în octal, cu semne speciale pentru sute, zeci de mii, ș.a.m.d.) și al altor 23 de semne. Aș mai putea adăuga câteva, dar nu sunt convins că le-am determinat corect sensul. De ipoteze n-ai să duci lipsă, iar eu nu doresc să te încurc. Apelez la ajutorul tău, te rog, acceptă. Merită și mi-ai face o mare bucurie.

Te și văd răsfoind paginile rămase albe în căutarea unei soluții în timp ce vei simți în palmă pulsul ceasornicului străin. Îți urez succes. Nu te descuraja când dai de greu, stă în firea lucrurilor ca joncțiunea dintre două modalități de a privi Universul să se realizeze în timp.

Mai am un singur lucru de adăugat, îți va fi de folos.

Urmărește cifra XII, punctul zero al cronometrului străin, înainte de sosirea miezului nopții. Privește porțiunea de faleză aflată deasupra acestui reper.

În momentul în care cadranul ceasului se va încetoșa, în secunda în care vor dispărea cifrele incizate pe suprafața ivorie, în clipa când din cioburile topite se va întregi chipul tău, privește falez

a.

E ora la care prin porțile larg deschise ale timpului se zăresc

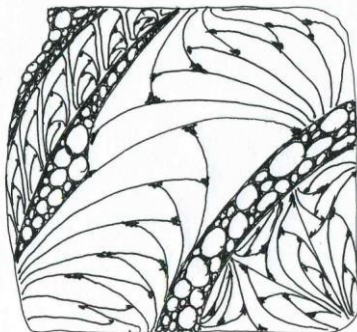
Mesager

ii.

PRIVEȘTE FALEZA !...

Poate vei descoperi singur ceea ce nu
am vrut să-ți mărturisesc.

(Timișoara, 1988.)

PREȚ DE O CLIPĂ, NEMURITORI...

Neștiut de nimeni, Timpul mi se înfățișează sub chipul unui motan alb, încolăcit pe canapeaua din bibliotecă, unde doarme după obiceiul pisicesc, cu capul așternut pe coadă, cu mustățile trase înspre spate și cu urechile treze. Mă îndrept către fereastră fără să fac prea mult zgomot. Deși nu le-a arătat, presupun că are gheare - le ține ascunse între pernțele lăbuțelor. Ar trebui să înfrunt fatalitatea ca să le văd ivindu-se așa cum le bănuiesc: imaculate și necruțătoare, lăptoase și încovoiate, ca secera Lunii ieșită dintre norii unei nopți hărăzite lucrurilor tainice. N-am de gând să tulbur somnul blajinului cotoi, pentru că nimeni, nici măcar disperații, nu întârâtă moartea. La vârsta faptelor necugetate mi-era mai teamă de necunoscut decât de trecerea în neființă. Anii maturității și credința că forța unei judecăți riguroase biruie orice m-au schimbat.

Privesc strada și nu-mi vine să cred văzând lumea încremenită, lipsită de suflul perpetuei

mișcări. Oamenii s-au preschimbat în niște stane de piatră vie, deosebit de expresive, precum slujitorii Frumoasei Adormite din poveste. Gesturile și

atitudinile lor reproduc aproape întreaga tipologie a umanității. În ușa blocului, sub fereastra sălașului meu de burlac dedat mai degrabă studiului unor mărturii îngropate în pulbere decât bucuriilor lumești, au înmărmurit două femei mai în vârstă, despre care numai cei șapte ani de acasă și vădita lor sorginte citadină mă împiedică să spun că sunt babe. Cea care stă pe trepte, madam Vasilescu-Proptișor de la etajul doi, își fixează interlocutoarea, necunoscută mie, cu ochii bulbucați și cu sprâncenele ridicate către cerul frunții. Gușa i s-a adunat în cute, împinsă de bărbia mică și despicată. Cealaltă femeie ține două sacose în mână și o ascultă distrată: ochii și gândurile îi fug către orbul care pipăie cu bastonul trotuarul de la capătul străzii, având în gesturi nesiguranța părăsirii vecinătății unui perete. La cealaltă scară, pe banca din fața intrării, doi puștani tunși în ton cu sezonul se pregătesc să tragă pe furiș din țigări, gata ca la primul semn de alarmă să le palmeze cu îndemânare. Pe trotuarul opus, un flăcău pistruiat și miop târâie o bicicletă după sine. Prin lentilele menite mai degrabă unor hublouri submarine, ochii i se scurg după o puștoaică hoată, cu picioare drăguțe, colorate de ciorapii roșii într-o manieră fovistă, ce-și leagă șoldurile cuprinse de o fustiță mult prea scurtă și strâmtă pentru o vârstă când rotunjimile abia se încheagă. Neatent la tot ce se întâmplă în jur, ca de obicei, domnul Ciurea, președintele de onoare al asociației de locatari, s-a aplecat asupra automobilului proprietate familială și demontează ștergătoarele de parbriz uitate de nevastă-sa, căci ea șofează, bucuros că nu le-a făcut nimeni dispărute în timpul nopții. Stau așa cu toții de câteva minute bune, derulate subiectiv în mintea și de inima mea. O simt cum bate repezător și sincopat, sfidând chipul Timpului care toarce felin

alături. Mă simt ca un câine azvârlit în ploaie împreună cu o umbrelă închisă.

În urmă cu... Cât de mult mă descumpănește lipsa unei curgeri temporale reale! Îmi strâng pumnii și-i ascund la spate. Motanul sfârâie în continuare, dar îi ghicesc pupilele lenticulare printre pleoape. Când încă nu sosise, stăteam la birou, cu „*În afara timpului*”, cartea lui Michel Siffre în brațe și meditam

asupra tainei magului Zalmoxe, care se retrăsese în peștera sacră de pe muntele Gugu, ieșise din timp și urcase iar între oameni după patru ani de solitudine și alte silnicii. Parcurgând însemnările speologului francez, scrise după două milenii de acumulări informaționale, în secolul picosecundelor, spre a împărtăși semenilor săi consecințele traiului îndelungat în lumea subterană, mi-am dat seama că viața de cavernă n-avea nimic sortit să ne entuziasmeze. Ori, să viețuiești patru ani într-un spațiu limitat, în frig și umezeală, cu ochii pecetluiți de beznă, ascultând cum se sfarmă picăturile de apă și macină o minte frământată de singurătate, mi se pare a fi ceva mai greu de îndurat decât să dai ocol Pământului în niște pantofi cu două numere mai mici decât cei obișnuiți. Lui Zalmoxe, părintele călătorilor prin nouri, poate că nici nu i-a părut, dar Michel Siffre, tânărul speolog care s-a decis să socotească singur clipele petrecute în adâncul subteran, fără să recurgă la un ceas, n-a mai suportat toate acestea după 63 de zile terestre. Interesant este faptul că o dată sustras ritmurilor cosmice, lipsit de repere temporale, el a numărat doar 38 de zile de detențiune voluntară. Aproape jumătate.

Mircea Eliade susținea că peștera nu este altceva decât o reprezentare la scară redusă a cosmosului. Michel Siffre a demonstrat însă că ea este un univers aparte, unde timpul curge într-un fel mai leneș, mai apropiat de o bănuită stare primordială. Și mi-am dat seama de ce Mnaseas din Patrae îl identifica pe Zalmoxe, cel învelit la naștere într-o blană de urs carpatin, cu Kronos, titanul izgonit de pe țărmurile Eladei și găzduit de hiperboreeni, un popor socotit pierdut în uitarea vremurilor de către unii, ce locuia undeva la nord de Istru.

Atunci am auzit un răcâit la ușa. L-am ascultat cu mirare și m-am dus să mă lămuresc. Nu era nimeni în afară de acest dalb mârțan, care se strecură tacticos în locuință și își scutură pe rând lăbuțele. Mă privi cu luare aminte - avea ochi de siameză. Am ieșit nedumerit în casa scărilor, cu gândul de a o avertiza pe stăpâna animalului. N-am auzit nimic, dar succesiunea monotonă

a planșelor mi-a amintit de liniștea cuibărită în galeriile unei mine părăsite.

- Ce-i cu tine, pisule? l-am întrebat, deși știam că în general motanii albi cu ochi albaștri sunt surzi din naștere. Aveam de-a face cu o excepție. Auzindu-mi vocea, miorlăi drăgăstos și mi se lipi de picioare, frecându-și voluptos spinarea de ele. Am închis ușa și m-am îndreptat către frigiderul din baie.

- N-am lăptic, am recunoscut rușinat, dar niște cozi de pește îți pot da. Eram cu mâna pe clanță, când am remarcat absența oaspetelui felin. Am început să-l caut, mai întâi în baie, apoi în sufragerie. L-am găsit în cele din urmă aici, în bibliotecă, pe masa mea de lucru, cu nasul în însemnările făcute pe parcursul lecturii. Verva și stilul său de a amușina cerneala abia uscată n-aveau nimic din platitudinea și grotescul atribuite mâțelor surprinse că privesc în calendar. Si-a ridicat capul și a rânjit ca o pisică de Cheshire.

- Ce cauți aici, măi, arătare? m-am apropiat cu gândul să-l înșfac de ceafă și să-l scutur puțin. El stătu o clipă nemișcat, numai rânjetul i se întinse batjocoritor până la urechi. „Marș!” li se spune potăilor întâlnite prin preajma tomberoanelor, nu Timpului cu chip de motan primit în vizită. Se ridică pe cele patru picioare, își înalță mândru coada stufoasă ca un stindard și sări jos. Mă pufni râsul văzându-l atât de țăntoș.

O legendă ardelenască povestește că Fârtatul, după ce a zidit lumea așa cum o știm: cu câmpii, dealuri, munți și văi, a împodobit-o cu flori și cu copaci, apoi a zămislit animalele și întâiul om. Dar acesta din urmă era fără de soată și se necăjea din atare pricină. Atunci Fârtatul s-a hotărât să-i plămădească o femeie. L-a prins pe Adamul nostru și, până să se dezmeticească bietul om, l-a sucit bine

și i-a scos o coastă, apoi s-a apucat să-i tămăduiască rana. Dar mâțul, lihnit de foame cum era, dacă a văzut osul nepăzit - tușt ! pe el și l-a șterpelit. Simțind furtișagul, Fârtatul s-a dat iute de-a dura să prindă dobitocul, însă nu i-a mai apucat decât coada. Și, cum a smucit mânios de ea, cum s-a trezit că a rămas cu coada în mână, iar pisicul a fugit și s-a pierdut

printre gozuri. Degeaba l-a căutat și l-a chemat : pis, pis ! că mâțul a rămas tupilat acolo și n-a venit. Astfel, Fârtatul s-a văzut nevoit să facă femeia din ceea ce avea în mână, motiv de fală pentru întreg neamul cotoiesc.

Mârtanul meu mârâi în surdină și-și arătă în trecere colții. Coadă i se undui ca un șarpe. Părea supărat de-a binelea. În seninul privirii sale am putut să citesc că acolo unde este minte multă prostia-i pe măsură. M-am ferit să-l necăjesc mai tare, uimit de ciudatul său fel de-a fi. L-am lăsat să se urce în pace pe canapea și să-și caute culcușul poftit. Abia când a început să toarcă mi-am dat seama că timpul și-a încetinit curgerea obișnuită și să trăiesc într-o clipă extrem de dilatată. Extrem de dilatată.

Strada tot nu și-a schimbat înfățișarea. Stanele omenești păstrează aceleași atitudini copleșite de inerție. Simt că voi înnebuni privindu-le ca printre gratiile unei cuști foarte strâmte. Trebuie să-mi păstrez firea. Poate voi sesiza mai târziu infima diferență dorită. Madam Vasilescu-Proptișor își va strânge buzele, le va țuguia și gurița ei cea mică-mică, rujată violent cu un roșu- coral, va semăna pentru o clipă foarte lungă cu ciocul unei vrăbiuțe care s-a lăcomit la vișine. Orbul va ajunge la colț și va azvârli bastonul înainte. Cei de pe bancă vor înghiți chiștoacele și se vor pune în patru labe ca să caute ierburi de leac prin peluze, sau vor juca table cu completul sergentului de stradă, sau vor privi dezaprobat fetișcana în minijupă purtată de ochelarist pe bicicletă. Domnul Ciurea va îndoi ștergătoarele și le va arunca, apoi va porni pe jos, fără grabă, cu calmul omului decis să-și păstreze mașina în perfectă stare până la ieșirea în pensie. Ceva va trebui să se modifice. Oricât de repede ar alerga secundele timpului meu, ele

urmează, trebuie să urmeze într-un fel sau altul marea trecere a Timpului.

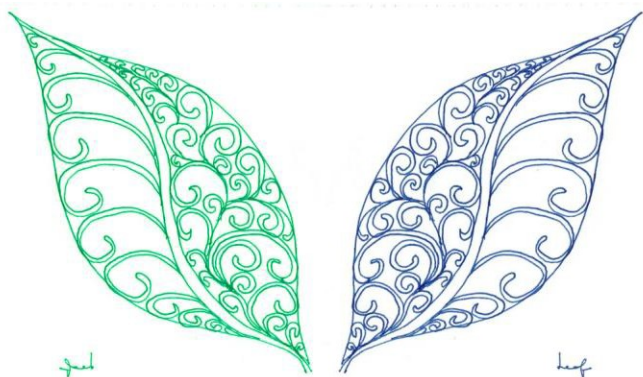
Sau poate că motanul meu își va termina fusele, le va aduna și se va trezi - va alerga la ușă, dornic să străbată realitatea. Lumea va renaște fără să știe, își va duce în continuare traiul și mii de sunete cunoscute și așteptate vor umple golul acelor lungi clipe de liniște în care mi-am petrecut oaspetele până la ușă. Cred că

numai peșterile știu astfel să tacă. Atunci, între mine și ceilalți se vor năruî pereții unui munte găunos, iar dintre sfărâmături vor apărea oamenii, cunoscuții mei. Vor ridica din umeri când le voi spune că au stat înghesuiți într-o grotă și au fost uitați de Timp, nu vor înțelege reproșul meu : de ce nu am putut să vă urmez, de ce a trebuit să vă cunosc neînsuflețirea, a fost atâta singurătate, și dogoare, și lumină în acel timp care a ars cu vâlvătai în mine și s-a mistuit ca un foc lângă trupurile voastre nepăsătoare.

Ca să-mi ascund durerea, voi aduna cenușa clipelor trecute și o voi cerne pe o coală neliniată de hârtie, voi ospete toate mâțele vagabonde în trecere prin cartier, bucuros că am scăpat de teroarea eternității, de descumpănitoarea posibilitate ca și mâine să fie azi, iar poimâine la fel, de o lume sortită să trăiască de-a pururi într-o singură zi, într-o veșnicie a tinereții fără de bătrânețe și a vieții fără de viață.

Și voi uita că preț de o clipă ați fost nemuritori.

(Pitești, 1987.)

DOUĂ PALOȘE

Soarele se înălțase de amiază, mult deasupra stâncilor și dogorea nemilos. Pe drumul prăfuit și pârlolit ce trece prin ținutul sterp al Munților Seci, Două-paloșe, ostașul, eroul de la Dealul Merelor Pârguite, cel trădat și părăsit în bătălia de la Balta Lată, unde nobilii își dăduseră mâna cu rebelii împotriva fostului împărat, mergea către Orașul-celor-zece-poduri. Nu zărea nici un petec de umbră, unde ar fi putut să se ascundă, să aștepte să se petreacă zăpușeala zilei. Transpirase ca un cal, nădușeala îi ardea pielea, îi lipise cămașa de piept, de spinare. Era deja foarte însetat, iar prin jur nu se vedea decât piatra goală. Înainta agale, încovoiat pe bastonul de călător, singurul său sprijin la drum lung, cu ochii în pământ.

Toropit de căldură, nici nu mai știa pe unde calcă, lăsându-se în voia drumului. Își dădu seama că era cineva așezat pe margine, abia după ce

trecuse de el. Îl confundase, probabil, cu o buturugă. Se întoarse, era un bătrân călugăr, înveșmântat într-o robă

decolorată, numai petice. Medita. Cum Două-paloșe nu avea harul răbdării, se aplecă și trase pustnicul de mânecă.

- N-aveți să-mi dați un pic de apă?

- N-am mai mult decât încape în mine, răspunde călugărul fără să-și ridice privirea. Dar ocolește piatra cămillei și vei găsi ochiul dragonului.

Viteazul ridică din mâini, omul acesta e nebun, i-a copt soarele mințile! Dar își schimbă pe loc părerea când schimnicul scoase de sub haină o ulcică cu buza știrbă:

- M-ai îndatora să-mi aduci și mie un strop?

- Desigur! strigă omul și porni avântat la drum. Într-adevăr, nu departe, după o stâncă cu două cocoșe pornea o cărăruie sinuoasă, iar după cel deal treilea urcuș zări într-o vale nebănuită un lac cu apele de culoarea petalelor de stânjenel. Viteazul chiui și începu să coboare, sărind din stâncă în stâncă aidoma unui țap sălbatic. Ajuns pe mal, se aruncă cu capul înainte în undele răcoroase.

Dar abia apucă să se ridice la suprafață, că dintre ape se înalță amenințător gâtul șerpesc al unui dragon. Două-paloșe încremeni în loc, dar își domoli frica și cârmi iute, astfel încât să ajungă lateral, sub pieptul dihaniei. Arătarea își arcui gâtul și se repezi cu capul în apă. Viteazul se trase într-o parte, în vârtoarea unde nu se putea deosebi ce este solz și ce e val, și se prinse de coama dragonului. Atunci animalul se înalță în ceruri. Părea un fulger aruncat în țării de lumina reflectată în oglinda apei. Aerul aluneca peste solzii aurii și-i făcea să șuiere cu puterea unei tempeste, ghearele de diamant sfâșiau norii, iar șerpuirea năvalnică a trupului părea fără de sfârșit.

Mustățile fiarei plesneau ca niște bice, iar înălțarea era atât de rapidă, încât pocnetul lor părea să fie prea repede lăsat în urmă. De frică,

Două-paloșe apucă una dintre ele și trase puternic, ca să înfrâneze avântul zburătorului. Dragonul scoase un muget coplesitor, cum nu se mai auzise de la despărțirea cerului de pământ, și-și scutură capul încornorat cu atâta furie, încât omul fu azvârlit cât colo.

Două-paloșe se născuse sub o stea norocoasă, deoarece nimeri iar în apă. Dar de această dată nu mai stătu să se răcorească, ci lopătă spornic din brațe și o tăie cu iuțeața țiparului către mal. Aruncă o privire către bolta cerească. Deși nu se zărea nici urmă de dragon, umplu dintr-o bucată ulcica pustnicului și-și luă tălpile la spinare. Alergă o bună bucată de drum, apoi se așează mai la fereală, să-și tragă sufletul un pic.

- Era s-o pățesc... Ce mai dihanie! Mamă, ce sperietură am tras, de-am uitat și să tremur! Totuși, dacă mă gândesc bine, am izbutit să-l smulg pe mărețul dragon din bârlogul său de ape și să-l pun pe fugă. Cine a mai izbândit una ca asta? Nimeni, în afară de mine, Două-paloșe! Cred că sunt unul dintre vitejii fără de pereche. Ar trebui să mi se spună Viteazul Vitejilor!

Se înfățișă mândru nevoie-mare dinaintea pustnicului:

- Spuneți-mi, vă rog, cum credeți că a reușit un viteaz fără de pereche să izgonească dragonul din Lacul-petalelor-de-stânjenel?

- Ca un viteaz fără de pereche, prinzându-l de piept.

- Dar un viteaz cu faimă, cum ar fi procedat?

- Un viteaz cu faimă l-ar fi prins de gât.

- Dar un viteaz ca mine?

- Un viteaz ca tine l-a tras de mustăți.

Două paloșe înghiți în sec. Își dădu seama că moșul dinadins l-a trimis să-i aducă apă din lacul dragonului și se înfurie cumplit. Își încleștă mâna pe baston, cu gândul să-i facă de petrecanie călugărului.

- Spuneți-mi, vă rog, cum se cuvine ca un viteaz fără de pereche să omoare pe unul care și-a bătut joc de el?

- Cu pensula, răspunse liniștit bătrânul.

- Dar un viteaz cu faimă?

- Cu vorba.

- Dar un viteaz ca mine?

Pustnicul îl privi cu înțelegere:

- Un viteaz cu sufletul bun, ca tine, cunoaște
valoarea unei

vieți. Când totuși omoară pe cineva, o face la
mânie, fără să se

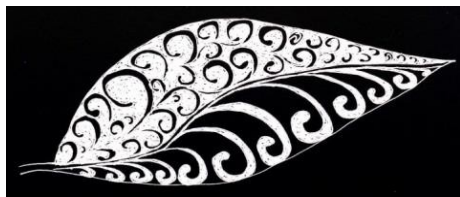
gândească, cu ce-i pică în mână. De exemplu, cu bastonul de călător.

Două-paloșe, văzând că înțeleptul l-a ghicit din nou, se rușină.

- Nu există putere mai presus decât viața, îl dăscăli maestrul. Cine crede că poate lua locul meșterului dulgher și tăia cu toporul lesne își va răni mâna. Numai cel care dă viață ființelor de sub cer, poate să le-o ia. Nouă, oamenilor, ne este menită doar măsura înțelepciunii.

Două-paloșe, care-și dorise cândva să fie numit Viteazul Vitejilor, îl privi cu atenție și desluși pecetea dragonului pe fruntea înțeleptului. Parcă și mustața stângă era un pic ciuntită. Își ceru smerit iertare, apoi voie să mai rămână. Stătu o săptămână, o lună, un an, apoi cine mai știe cât? La timpul convenit, lepădă veșmintele de oștean, făcu legămintele de curățenie, îmbrăcă roba călugărească și i se alătură bătrânului în pustnicie. Poate că mai trăiesc și azi și așteaptă împreună să călăuzească puținii călători ce răzbat prin deșertul Munților Seci. Dacă veți nimeri din întâmplare pe acolo, vă rog să le transmiteți urările cele mai respectuoase din partea mea.

(Jibou, 1996.)

CASA CELOR O MIE DE COCORI

Thea se hotărî ca de această dată să nu mai ierte Telefonul. Când se va întoarce Tati acasă, îi va spune să-l scoată pe omulețul cel răutăcios din receptor și să-l scuture bine, spre a-l învăța minte, ca niciodată să n-o mai facă pe Mami să plângă. Și ca să nu uite, rupse o pagină din caietul de aritmetică și schiță un pitic cocoșat și spân, cu nasul lătăreț și cu buzele asemănătoare unui opt foarte turtit, alcătuite din doi lobi cu dinți. Tocmai începuse

să-l deseneze pe Tati, când intră mama în cameră.

Avea ochii roșii, roși de lacrimi și buzele ușor răsfrânte la colțuri. Se îmbrăcase de oraș, însă cu o neglijență neobișnuită: mai mult ciufulise părul decât îl pieptănase, bluza de culoarea cerului juca în cute umbrite pe la șolduri, mototolită de fusta albă, trasă până sub gât, cu fermoarul răsucit într-o parte.

- Comoara mea, trebuie să plec. Să nu deschizi nimănui.

Imediat vine Ma'mare, să fii cuminte și s-o ascuți.

O strânse puternic la piept, tremura toată, și o sărută pe frunte. Thea o însoți până la ușă. Își aduse aminte să încuviințeze abia când auzi cum se închide zăvorul. Abia atunci regăsi toate cuvintele uitate când fusese surprinsă în pornirea ei împotriva atotputernicului Telefon. Uneori îl auzea cum țârâie a deșteptare oablă în toiul nopții, ca un ticăit ce-și afla plăcerea în a ridica toată casa în picioare la ceasul cucuvelelor. Altădată grăbea sau

prelungea despărțiri. Scula oamenii de la masă și-i zorea. Porunca și pretindea ascultare oarbă, în timp ce el întârzia, amâna, uita - uita să fie al familiei.

Din cauza Telefonului, Thea rămânea adesea singură. Atunci își petrecea timpul cu îmbrăcatul Domnișoarelor sau stătea la taifas cu ursulețul Fram. Fram era mare, alb și sosise de la Polul

Nord adus de Moș Crăciun. Uneori îi povestea despre nesfârșitele

întinderi de zăpadă pufoasă și călduroasă, despre mirosul sărat al gheții și despre celelalte vise petrecute în magazinul unde își

așteptase rândul. Spera să adune cu timpul ceva bani și să se

răscumpere. Thea începuse să pună deoparte mărunțișul primit cu diferite ocazii ca să-l ajute. Domnișoarele îl bârfeau tot timpul, deși copila le atrăsese atenția de nenumărate ori că nu-i frumos și

nici politicos, îl acuzau că minte de-ngheață apele, de unde și culoarea blănii: un camuflaj ideal pentru a nu fi prins că umblă cu cioara vopsită.

Domnișoarele vorbeau cu un puternic accent yankeu și susțineau cu încăpățănare că zăpada adevărată este umedă și rece, că gheața miroase a congelator, însă Thea știa că

toată gâlceava nu reprezintă decât o chestiune de puncte de vedere

diferite, fapt pentru care ursulețul îi era recunoscător și-o îndemna uneori să-și cumpere înghețată din banii economisiți.

Bunica sosi tocmai când Fram povestea cum laponii, în lipsa

Telefonului, jupoaie ușor mestecenii și-și șoptesc răvașele în coajă, cu obrazul lipit de trunchiul reavăn. Nu știa însă dacă după aceea umezesc ușor marginile peticului tăiat și lipesc coaja înapoi,

prinzând-o cu timbre de zece cenți sau dacă doboară arborele și-l pun pe foc, ca să transmită știrile prin rotocoale de fum, precum obișnuiesc să facă indienii. Thea își aminti că văzuse cândva câteva fotografii cu zăvoaie de mesteceni și decise că aveau trunchiurile pline cu mărci poștale francate de un poștaș bărbos, cu ciupilică moțată, purtat printre nămeți de o sanie trasă de reni.

- Ma'mare ! Nu-i așa că-l vei ruga pe Tati să planteze un mesteacăn în locul Telefonului ?

Bunica zâmbi. Surâsul ei avea un ceva misterios, aparte. Abia trecuse de cincizeci, însă nu-și arăta vârsta. Dacă vă imaginați o bătrânică gârbovită, cu ochelari încadrați de șuvițe argintii, vă înșelați amarnic. Ma'mare avea aproape un metru șaptes'cinci

înălțime, își vopsea părul în fiecare săptămână într-un negru de tuș chinezesc și nimerea gaura acului întotdeauna din prima încercare. Renunțase totuși să poarte blugi și vorbea așa cum se aștepta lumea să vorbească o doamnă. Mult mai republicană în convingeri decât majoritatea celor din Sud, înlocuise basmele fraților Grimm cu „*Coliba unchiului Tom*” și „*Aventurile lui Huckleberry Finn*”. Pe Oscar Wilde îl păstra pentru mai târziu, când Thea urma să pășească către adolescență.

- Bine, comoara mea, îl voi ruga, promise

Ma'mare. Știi că

Tati nu-ți refuză nimic. Dar de ce vrei să atârne telefonul în mesteacă n?

Fetița îi povesti cât de nesuferit este Telefonul și la ce concluzie ajunsese împreună cu ursulețul. Bunica clătină din cap, purtată de gânduri. Sensibilitatea aparte și imaginația vie a nepoatei n-o surprindeau, doar era și sânge din sângele ei, însă o avertizau că pe moment va trebui să-i ascundă adevărul.

- Mami n-a spus unde pleacă? se interesă într-o doară.

- Nu. Însă era foarte tristă.

- De ce crezi asta?

- Pentru că a plâns în bucătărie, deși n-a tocat ceapă. Și a încălțat sandalele verzi.

- Ai dreptate, spuse bunica și găsi soluția care urma să abată

gândurile copilei de la starea sufletească a mamei ei. Cine taie ceapă și nu plânge este un netrebnic.

Thea zâmbi surprinsă.

- Ma'mare, se interesă, pe Lună crește ceapă?

Pe fața femeii se așternu pentru o clipă, ca un vâl, paloarea. Știa că fiul ei fusese selecționat pentru programul spațial „*Phoebus*” și datorită capacității sale neobișnuite de

a comunica la mare distanță prin intermediul gândului, calitate întâlnită la mulți dintre membrii familiei. Câte o vorbă aruncată din când în când de Thea dovedea că aşchia nu sărise prea departe de trunchi. „*Totul este în regulă, ştiu că totul este în regulă*”, îşi spuse şi-şi regăsi stăpânirea de sine:

- Oooh! Şi-ncă cât de mare, şi ce deasă! Luna însăşi este o ceapă mare.

- Atunci Tati plânge acolo tot timpul?

- Ei na! Tati are un program atât de încărcat încât nu-i rămâne timp să plângă. Și-n rest, mai trebuie să și doarmă. Tu plângi când dormi?

- Nu.

- Păi, vezi? Bunica se aplecă și o ridică pe brațul stâng. Hai să vedem ce facem astăzi de mâncare.

Thea își strecură brațul prin părul des și se agață de gâtul

femeii.

- Ma'mare, dar dacă visează că plânge?

Bunica porni cu un pas cât mai sigur, soldățesc, ca fetița să nu

simtă nici o eventuală ezitare:

- De ce-ar plânge în vis?

- Pentru că ziua n-are timp și-i este dor de noi.

- Tu ai visat vreodată că plângi?

- Nu.

- Poate că ai visat și ai uitat.

- Nu, sigur aș fi ținut minte.

- Ei, vezi? Să știi că oamenii plâng numai atunci când uită sau nu pot să viseze.

- Adevărat? se bucură Thea. Ce bine ar fi ca Tati să viseze în

fiecare noapte!

- Chiar de mai multe ori pe noapte, comoara mea. Mai ales că

o noapte pe Lună ține cât două săptămâni de-ale noastre.

- Cum? Atât de mult?

- Aproximativ fix două săptămâni. Iar împreună cu ziua fac

cât o lună de-a noastră.

- Parcă ar fi insula țeptoasei vrăjite: o zi ține cât o lună, un an cât o mie de ani. Atunci, când se va întoarce Tati, eu voi fi mai

mare cu un an, deși Tati a promis că nu va lipsi decât câteva zile.

- Asta este, o aprobă distrată bunica.

- Dar cum voi crește în câteva zile cât alții într-un

an?

Ma'mare realizează abia acum viziunea aparte a fetei despre modul cum curge timpul la scară cosmică. Renunță să-i explice că, păstrând proporția, Tati va fi plecat numai câteva ore dintr-o zi

selenară. În schimb, sugerează inocent:

- Ai să mănânci mult spanac.

- Nu-mi place, strâmbă copila din nas. Intrară în bucătărie. Bunica o așază pe scăunelul preferat, cel de lângă perete.

- Nici nu vei băga de seamă ce mănânci, căci voi preschimba totul într-un câmp înflorit.

Culese din cuier șortul cel lung, croit dintr-un material portocaliu bălțat cu cercuri de diferite mărimi și culori și se transformă pe loc într-o zână destul de ciudată, întrucât folosea ca baghetă magică o lingură de lemn. Începu să desfacă o conservă de spanac cu o dexteritate care l-ar fi înverzit de ciudă pe Popeye Marinarul.

- Ma'mare! își aminti Thea. S-o bați mâine pe Maggie, m-a tras astăzi de păr.

- Ce s-a-ntâmplat, doar vă înțelegeați destul de bine?

- A spus că Tati a plecat pe Lună pentru că au vrut să scape de el, că nu-i bun de nimic, numai să-l mănânce vârcolacii. Moare de ciudă că tati al ei a rămas și de data aceasta la sol, în echipa de rezervă. M-a supărat atât de tare, încât i-am spus în față, că este o mincinoasă și-o scorpie cu mătreăță-n păr.

- Thea, așa te-am învățat eu să vorbești? uită bunica să amestece spanacul. Cu riscul de a-l lăsa să se prindă de fundul cratiței, se uită autoritară în ochii fetei și-i porunci:

- Măine îți vei cere scuze!

- De ce? N-am mințit, are mătreăță-n păr. Și-i o scorpie.

- Este colega și prietena ta. N-o să rămâneți certate.

- Dar Ma'mare, cum să plece pe Lună tatăl unei pistruiate ca

ea? Dacă se vor molipsi lunatici?

- Pistruii nu sunt molipsitori.
- Nu? Atunci de ce dintre toți copiii de la școală numai fratele

ei mai are?

- Pentru că amândoi au o piele sensibilă la soare.
- Și lunaticii n-au piele?
- Locuitorii Lunii se numesc seleniți, o calmă bunica și mai adaugă un pic de lapte. Și-apoi, ei nici nu există.

- De vreme ce nu există, nu-i totuna cum se numesc?

Ma'mare recunosc valabilitatea observației și se dădu bătută pe moment, căci spanacul începu să clocotească ca lava din coșul unui vulcan în erupție, deși poate că ar fi trebuit să răspundă că

nu, nu-i totuna, deoarece seleniții nu există într-un fel diferit față de alte ființe imaginare, cum ar fi zmeii, sirenele sau micul verde mâncător de pietre. Însă Ma'mare avea alte gânduri și în învălmășeala de griji, spaime, regrete și speranțe din sufletul ei nu găsi loc pentru asemenea speculații. Luă spanacul de pe foc și căută o tigaie. Din frigider scoase un ciot de șuncă, desprinsă câteva felii din ea, cu șorici cu tot. Le creștă și începu să le prăjească. Așteptă să se încolăcească și să-și arate colțișorii rumeniți, apoi le întoarse. Aduse cu mare grabă ouăle și adăugă fiecărei corole câte un miez galben.

*“Micuța testoasă
bucălaie Într-o baltă
de spanac trăia: Ochi
prăjit de ou holba,
Cu fălci de șuncă-și
apăra
Crocanta carapace
bucălaie”,*

improviză un descântec menit
să înlocuiască formula
„*abracadabra*”, care-și pierduse de mult vraja. Servi
spanacul în farfurii și așează deasupra apetisantele
„floricele”:

- Poftă bună!

Thea gustă fără convingere fiertura, se minună
și începu să înfulece cu poftă. Pesemne descântecul
era cel potrivit, căci vraja
își făcu efectul: după ce își termină porția, Thea mai
ceru una, spre
uimirea bucătăresei. Fu răsplătită pe loc
cu o banană.

- Bravo! o laudă Ma'mare. Dar acum, dacă vrei

să crești mare
cât mai repede, trebuie să și
dormi un pic.

Chiar și fără să fi fost îndemnată, Thea s-ar fi întors în camera ei ca să tragă un pui de somn. Mai întâi se spală pe dinți, apoi se dezbracă. Când o văzu instalată în pătuț, Ma'mare veni și-i povesti peripețiile celor unsprezece frați preschimbați în lebede, salvați de sora lor.

Fetița adormi și se visă în mijlocul unei câmpii plină cu flori asemănătoare discurilor telefonice. Un șir de stâlpi înfășurați în volute de volbură și de măzăriche conducea un fir dintr-o zare în

alta. Un stol de ochelari se roti de câteva ori pe cer, apoi coborî din înalt și se înșirui pe sârmă. Ochii lor mari, muți și triști o urmărire neîncetat. Thea înțelese. Își călcă pe inimă, formă un număr și în câteva clipe sosi Tati cu o rachetă portocalie, deschise o trapă și lansă un colet, însoțit de mai multe baloane colorate. Ochelarii își desfăcură brațele și se înălțară voioși, iar copila se grăbi înspre locul unde se turtise cupola parașutei. Desfăcu pachetul și împărți tuturor conserve de spanac. Ochelarii le înhățară, apoi își luară zborul. Baloanele mai plutiră o vreme, apoi Tati sări din rachetă, le adună în volutele mătăsii, unde ele se sparseră ca niște focuri de artificii în tot atâtea jerbe de scânteii. Undeva, dincolo de ele, răsări pârlolită Luna.

Când se trezi, Thea nu-și aminti nimic din toate acestea, însă se simți tulburată. Deschise fereastra și lăsa vântul călduț de primăvară să unduiască perdelele. Lenevi o vreme, sprijinită de pervaz. Pe stradă trecea rar câte o mașină, mai toți locuitorii micuțului cartier al astronautilor plecaseră la centrul de comandă al zborului.

„De ce ești tristă?” întrebă ursulețul Fram.

Thea întinse mâinile și Fram veni în zbor să i se așeze în brațe:

„Mă gândesc la Lună.”

„Te gândești la tatăl tău?”

„Tata spunea că Luna este mincinoasă: când zice D, de la descrește, atunci sporește, iar când arată ca litera C, de la crește, atunci se micșorează. Numai în timpul eclipselor se poartă și ea cum se cuvine.”

„Vezi că totuși uneori e de treabă?”

„De voie sau de nevoie?” se întreabă fetița.

Stătu câteva clipe nedumerită, fără ca să se poată decide, când sună Telefonul. Fetița îl lăasă să țârâie încă o dată, abia apoi se îndreptă spre el. Ridică receptorul și întreabă circumspectă:

- Cine e?

- Alo? Tu ești, Amalthea? întreabă cu o voce ciudată

Telefon
ul.

- Da, eu sunt - recunosc uimită. De unde știi?

Bunica apăru dinspre baie, cu părul ud și capotul înnodat într-

o

doară.

- Vai, sărăcuța de tine... - se auzi în receptor. Thea făcu ochii mari:

- Ma'mare, plânge Telefonul!

- Ia dă-mi-l! Alo, sunt doamna Swigert... Ah!

Dumneavoastră sunteți? Ar fi trebuit să aveți grijă, domnișoară, să nu-mi speriați copila. Da... Da... Nu. Sunt bunica. Nora mea a plecat la Centru...

Da, am aflat... Nu, nu știe, nu i-am spus încă. Sper că n-ați făcut prostia... Bine. Da. Bine... Știți că este un copil deosebit, nu trebuie să vă explic ce-ar însemna un șoc emoțional pentru ea... Înțeleg, dar încă nu se știe nimic sigur... Zvonuri, zvonuri... Da... Bineînțeles... Da... Vă mulțumesc... Aveți dreptate... Îmi cer scuze că v-am repezit la început, dar vă dați seama... Da... Vă mulțumim. Vă rog să treceți mâine pe la noi... Da... Bine... Vă așteptăm. La revedere!

Bunica puse receptorul în furcă.

- Cine era? se interesă fetița.

- Domnișoara Măraru, răspunse Ma'mare și Thea înțelese că

vorbise cu învățătoarea. Miss Miller (Moraru) era o fată bătrână uscățivă și sentimentală. Își împărțea ziua între școală și una dintre comunitățile neoprotestante, unde trecea drept una dintre cele mai

active propovăduitoare a cuvântului Domnului. Ma'mare n-o suporta deoarece domnișoara își suga buza de jos când zâmbea, și zâmbea cu gura închisă, ceea ce nu putea să fie decât dovada unui caracter fățarnic.

- Nu știu cine s-a îmbolnăvit de febră

glanduloroasă,

improviză femeia. Vei rămâne acasă, n-ai voie să ieși afară și nici să primești vizitatori, până când va veni nenea doctorul să te vadă.

- Deci totuși sunt bolnavă, trase copila concluzia.

- Ce ai? sări bunica.

- Mă simt așa, tristă, din nimic, se plânse Thea.

- Nu te doare capul? Își puse Ma'mare mâna pe fruntea fetei.

- Nu.

- Să sperăm că n-ai nimic grav, se liniști femeia.

Du-te și fă-ți lecțiile. Mâine va veni domnișoara Măraru să ți le controleze, adăugă, nu fără o nuanță răutăcioasă.

- Le-am făcut deja.

- Bravo! Ești destoinică. Atunci hai în sufragerie.

Se întoarseră după trusoul Domnișoarelor.

Ma'mare se așează într-un fotoliu și încercă să tricoteze. Dacă Thea n-ar fi fost atât de absorbită de dădăcitul păpușilor, ar fi remarcat că Ma'mare învățea andrelele cu gândurile împrăștiate. Deși lucra la un model simplu de mânecă, la un moment dat trebui să desfacă rândurile și

să reia totul. De câteva ori se ridică și răspunse la Telefon, însă

Thea nu-i dădu nici o atenție. Abia când se apropie timpul, își aduse aminte să pornească televizorul. După nelipsitele reclame

de dulciuri și jucării, crainica anunță episodul din serialul cu Bobiță, șopârla din cutia de chibrite (de fapt era o salamandră, dar Thea nu știa cum să deosebească reptilele de batracienii cu coadă).

Tocmai începuse desenul animat, când sosi Mami.

- Ei? o întrebă bunica.

- O, Doamne! suspină mama. Bunica lăsă andrelele, o prinse

de braț și o conduse afară. Thea rămase singură în fața micului

ecran, dar filmul n-o interesa, deși Bobiță se arătă din nou curajos și stinse focul din vizuina veveriței Rița. Ar fi vrut să asculte ce

discutau Mami și Ma'mare. Urmă un nou set de reclame, apoi, în loc să continue serialul de desene animate, dintr-odată, știrile. Fetița se pregăti să se strecoare către bucătărie, când pe ecran apărură fotografiile lui Tati și a celorlalți doi tovarăși ai săi.

- O nouă tragedie la A.S.A. - zise comentatorul cu o voce

grav
ă.

- Mami! Mami! Uite-I pe Tati! sări Thea.

- Misiunea „*Phoebus 13*” în pericol. Surse de încredere susțin că la bordul navei „*Rainbow*” a avut loc o explozie. Centrul de control a pierdut legătura cu echipajul format din astronauții Fred Lowell, John Swigert și James Haise. Expertii le acordă puține șanse de supraviețuire.

- Mami! fugi Thea la ușă.

- Este al doilea accident grav petrecut pe parcursul misiunilor de cucerire a Lunii...

- Cerule! Ce s-a întâmplat? se rezezi mama la fetiță.

- Vă reamintim că acum trei ani Virgil Grissom, Edward White și Roger Chaffee au ars de vii în cadrul unui antrenament la sol...

Bunica trecu val-vârtej pe lângă ele și stinse televizorul.

- Tati! Îl vreau pe Tati! strigă fetița. Se zbatu zadarnic să scape din brațele mamei sale.

- Pleacă! Lasă-mă în pace! se apără fetița, dar mama o strângea la piept, cu o forță care ar fi putut muta munții din loc, de parcă era singurul lucru pe care-l mai avea pe lume. Thea se dădu bătută, își aplecă fruntea pe umărul mamei și începu să plângă sălbati

c.

Ma'mare o privi cu inima strânsă și simți cum, scăpate din frâul voinței, lacrimi fierbinți i se adună în colțurile ochilor, apoi încep să se prelingă și peste obraji ei. Le lăasă să curgă, pentru că lacrimile spală durerea din suflete și aduc alinare. Bărbații sunt atât de duri și de vulnerabili tocmai datorită faptului că educația primită îi dezvăță să plângă.

Se apropie.

„Vezi că am avut dreptate?” o fulgeră mama cu privirea când ajunse lângă ele.

„Prostii!” îi reteză bunica vorba. *„Doar ai fost toată ziua acolo, ai văzut că nu se știe nimic sigur. Inima mea îmi spune că Johnny trăiește.”*

„Atunci de ce toată lumea tace, de ce nu ni se spune nimic?”

„Vezi de ce,” arătă bunica înspre televizor, apoi își întinse

mâna către
nepoata ei.

„Thea!” îi mângâie căpșorul

„Îl vreau pe Tati!” suspină fetița.

„Ascultă-mă, Thea. Nu s-a întâmplat nimic cu tati, nenea de la televizor greșește.”

O luă cu blândețe din brațele mamei și se uită în ochii ei.

Repetă cu o voce liniștitoare:

„Nu-i nimic, comoara mea. Nu s-a întâmplat nimic. Nenea s-a

înșelat. S-ar putea ca tăticul să fie un pic bolnav, dar se va face bine și în curând va veni acasă.”

„Sigur?” o privi fetița.

„*Sută la sută*”, o asigură bunica. Thea o crezu și-n mintea ei explozia ce poate pulverizase fragila arcă se redusese la mărimea unui banal strănut, purtător al microbilor lunatici. După nenea Tom, acum căzuse și Tati la pat, lua ceaiurile fierbinți și aspirinele aduse de o asistentă medicală, o femeie frumoasă ca o zână. Doar văzuse la televizor cu câtă atenție sunt îngrijiți eroii. Își șterse ochii și-și trase nasul.

„*Unde ți-e batista?*”

„*În cameră*”, zise fetița și porni s-o aducă. Cum intră în încăpere, simți răcoarea serii. Se duse către fereastra uitată deschisă și zări la orizont discul Lunii. Când tăticul se pregătea să plece, astrul nopții era în primul pătrar. Ieri Luna era mare și rotundă ca un glob de păpădie. Însă acum, partea de jos, din stânga, începuse să se întunece. Thea suspină îngrijorată.

„*De ce plângi?*” șopti ursulețul Fram.

„*Vârcolacul din Lună vrea să-l mănânce pe Tati...*”

„*Bietul căpcăun*”, zâmbi ursache, „*nu i-ar cădea bine la*

stomac

„

„*De ce râzi de mine?*” se supără Thea. „*Am să te pun la colț.*

Ba nu, am să te închid în cămară, să te roadă șoarecii. Și-am să sting și lumina.”

„*N-ai s-o faci...*”

„*Nu mă crezi?*”

„*N-ai s-o faci, pentru că nu de tine am râs, ci de vârcolac. Chiar dacă l-ar fi înghițit, Tati i-ar fi tăiat burta și-ar fi ieșit afară nevătămat, ca Scufița Roșie din pântecul lupului.*”

„*Dar dacă Tati este bolnav? Ma'mare a spus că Tati este bolnav. Nu știu dacă va avea atâta putere.*”

*„Să-i trimitem atunci niște apă vie, ca să-l
întrezeze.”*

„Cum? Și de unde?”

„Știu cocorii de unde s-o aducă.”

„Cocorii?”

*„Cum, ai uitat? Nu-ți mai aduci aminte de
fetița din*

Hiroshima despre care ți-a povestit Ma'mare?

Când au aruncat

*acolo bomba atomică, ea a fost iradiată și s-a
îmbolnăvit. Doctorii au tot încercat, dar în cele
din urmă au renunțat s-o*

*salveze. Atunci a început să facă orizuru,
cocori de hârtie.*

Japonezii cred că dacă faci un șirag de o mie de cocori ți se va împlini o dorință. Nu știu dacă o fi ceva magic ori este numai o dovadă a puterii gândului, dar se zice că așa poți să schimbi șirul evenimentelor, ba chiar poți să rescreești istoria."

"Aha! îmi amintesc. Cocorii sunt păsările acelea prelungi, cărora le poți desface aripile?"

"Da, dar numai dacă vrei."

"Nu, nu e bine. Fetița aceea a murit. Nu vreau ca Tati să moară."

"Micuța japoneză era tare bolnavă, n-a apucat să facă decât

șase sute de cocori. Așa a fost să fie."

"Și dacă ar fi făcut toată mia, ar fi scăpat?"

"Desigur, dar aceasta ar fi provocat o schimbare majoră,

incredibilă. La vindecare, fetița ar fi uitat cu totul de bomba atomică și de boală, de parcă niciodată n-ar fi suferit. Nu e ușor să schimbi urzeala lumii, iar prețul reușitei este unul pe măsură.

Povestea i s-ar fi risipit, așa că nimeni n-ar fi știut de ea. Ar fi rămas în viață, dar cu totul anonimă."

"Cocorii ar putea să mă schimbe și pe mine?"

"Da, cred că da. Destul de sigur."

"Dacă tati se va întoarce sănătos, restul n-are nicio

importantă!"

Thea privi către ușă, întrerupătorul țacăni și becul iluminează camera. Căută pagina ruptă din caiet, unde schițase Telefonul. O transformă într-un pătrat, apoi începu să îndoaie aceea formă de stea din care se fac cocorii. Se chină o vreme să-și amintească cum vin mișcările, dar reuși să facă unul. E drept, ciocul era un pic cam strâmb, iar aripile i se boțiseră din cauza liniilor pliate greșit, dar era un cocor de hârtie. Pe următorul îl

făcu dintr-o suflare.

„Știi”, spuse Fram, *„semeni cu surioara care a împletit*

cămăși din urzici pentru frații ei preschimbați în lebede”, dar Thea nu-l auzi, se apucase de cel deal treilea cocor și se întreba cât de mare este o mie. La școală învățase să numere numai până la o sută. Mai întâi să termine foile din caietul de aritmetică și-

apoi... *„Poate știe Ma'mare. Da, Ma'mare sigur trebuie să știe.”*

„Ce faci de atâta vreme aici?” o întrebă bunica.

„Nimic”, răspunse Thea fără a se opri din lucru.

„Dar aceștia?” arată înspre stolul în creștere.

„Nu pot să-ți spun”, o înfruntă fetița. „Dacă vrei să-ți se împlinească o dorință, n-ai voie s-o împărtășești nimănui.”

„Comoara mea!” zâmbi Ma'mare și-o învălui într-o lumină caldă, tremurătoare - jocul unei amiezi de primăvară pe oglinda unui izvor.

„Ma'mare, cât de mare este o mie?”

„Vei vedea singură. Mă lași să te ajut? Cred că ne dorim același lucru.”

„Ssst!” făcu fetița semn cu degetul.

Notă biografică

SWIGERT, JOHN LEONARD - astronaut american (N.A.S.A.), civil. Născut la 30 august 1931 la Denver, Colorado. Selecționat de N.A.S.A. în aprilie 1966. O singură misiune spațială: Apollo 13 (11-17 aprilie 1970). Inițial rezervă, este numit pilot al modulului de comandă cu 72 de ore înainte de lansarea navei, datorită îmbolnăvirii lui Thomas Mattingly. Comandantul misiunii: James Lovell. Pilot al modulului lunar: Fred Haise. A petrecut în spațiu 142 ore și 54 minute. Din aprilie

1973 s-a retras din N.A.S.A.

Necăsătorit.

Nu are copii.

sursă: Dumitru Andreescu, Enciclopedia programelor spațiale,

1957-1977, Editura Militară, București, 1979, pag. 276.

(Drighiu, 1989.)

FUNIE DE NISIP, AȚĂ DE GHEAȚĂ

Nu mi-a plăcut niciodată fizica lichidelor. Nepseru, profu' de specialitate, m-a întrebat: De ce? Pentru că este un domeniu al haosului, lipsit de un model bine pus la punct. Felul cum se comportă gazele a fost lămurit demult de Van der Waals, iar despre structura solidului nu merită să discutăm, deoarece atomii stau atât de disciplinat în nodurile rețelei metalice, încât devin de neclintit, ca o falangă macedoniană care desfide orice inamic. Dar lichidele sunt mult mai parșive. Iar cea mai șmecheră dintre toate este apa. Mult mai șmecheră decât Profu', care nici el nu era bătut în cap. Mi-a spus:

- Geniule, ai de ales: pici și tot repeți examenul până ți se face barba albă ori îți iei lucrare de licență la mine. Eventual și doctoratul.

Curat șantaj, dar tata și mama nu sunt milionari, îi mai au și pe soră-mea, și pe frate-meu, acasă abia avem după ce bea apă, așa că am nevoie de bursă ca de aer. Iar Nepseru o fi al dracului de pretențios, dar de sub mâna lui au ieșit numai directori de institute și membri ai Academiei. Nevoia stoarce apă și din piatră seacă, așa că m-am predat necondiționat în mâna inamicului.

Am regretat imediat în momentul când mi-a dictat subiectul.

- Variația punctului de îngheț funcție de timp? l-am întrebat pe un ton atât de tâmp, de parcă mi-ar fi dezvăluit că mă filmează cu camera ascunsă.

Toată lumea știe că, în condiții normale, presiune de 760 mm coloană de mercur, altitudine zero metri, apa îngheață la zero grade Celsius, indiferent dacă e luni, marți, miercuri sau joi.

Însă Nepseru avea propria sa teorie.

- Tinere, toată lumea e convinsă că încălzirea globală provoacă topirea ghețarilor. De fapt, tu vei demonstra că procesul decurge tocmai invers; apa îngheață tot mai greu datorită faptului că punctul ei de îngheț a început să coboare.

Măi, ce chestie! Adică e simplu, dar e genial. Din clipa aceea, l-am privit pe Prof cu mult mai mult respect. Orice opinie, orice punct de vedere implică un anumit grad de relativitate, dar o răsturnare a perspectivei de o asemenea manieră l-ar fi lăsat și pe Galileo Galilei cu gura căscată. Cum ar fi rămas și dacă ar fi auzit replica Marlenei Dietrich la întrebarea reporterului care o pisa la cap cu teoriile lui Einstein: „*Spune-mi, drăguțule, la ce oră se oprește gara din Viena la expresul de Istanbul?*”

- Nu mai este zero? m-am minunat cu jumătate de glas.

- Ohoho! de vreo jumătate de secol. Dacă nu mă

înșel, acum a ajuns undeva pe la -0,007 grade Celsius. Nu-mi dau seama de ce. Datorită extragerii susținute de apă grea și sărăcirii în deuteriu și tritiu? Ca urmare a depolarizanților folosiți la dedurizarea apei? Sub acțiunea autopolimerizării induse de perturbațiile radio din domeniul microundelor?

- Telefoanele mobile?

- S-ar putea. Haș-doi-o-ul e o moleculă bizară, arată ca un mică antenă de televiziune, cine știe ce posturi prinde și ce reacții are.

- Și cum voi studia variația? Unde găsesc apă de acum o sută, o mie de ani, un milion de ani?

- La vară, vei fora în Groenlanda. Am auzit că danezele sunt niște fetițe dezghețate. Apoi, la iarnă, le vei duce dorul și vei studia mostrele trimise din Antarctica. Și nu uita de cristale.

- Ce cristale?

- De ghips, de sulfat de cupru, tot ce a legat de sine niște molecule de apă când a început să se ordoneze, să crească. Cristalele sunt de fapt un fel de conserve care-și păstrează sarea... în suc propriu. Încălzește-le și vei afla cum arăta ceea ce se numea apă în Cretacic sau chiar mai devreme, în primele clipe ale orogenezei. Vorba poetului: vei călători până în era de început, când nu era lume pricepută și nici minte s-o priceapă.

- Voi scrie o istorie a apei? m-am minunat.

- Hai, nu te îmbăta cu apă rece, că până să primești Nobelul va curge încă multă apă pe gârlă. Pune-te pe învățat, că înainte de toate ai de trecut un examen cu mine. Abia atunci vom vedea în ce ape te scalzi.

Am ieșit din cabinet vesel nevoie mare. Mi-am ridicat privirea către cer, unde câțiva nori pufoși leneveau în slavă. Am scos mobilul și am sunat-o pe Iordana.

- Voi fi celebru! mi-am anunțat iubita. Vom deveni bogați, am adăugat pentru un plus de efect.

- Valea! râse ea. Minți de-ngheață apele...

FABUL Ă

Damo Leneșul nu era un simplu cioclar, adică un fel de pasăre acoperită cu un puf negru - cu excepția gâtului, a capului și a mâinilor mari, cu patru degete opozabile, care rămăseseră golașe. Avea un cioc mare, portocaliu, o privire ageră și un simț al mirosului demn de invidiat. Făcea parte dintr-o specie destul de inteligentă, de vreme ce reușise să se desprindă prin forțe proprii de solul planetei, dar și suficient de proastă, cât timp a putut fi amăgită să-și părăsească sistemul solar de baștină ca să ajungă până pe îndepărtata Bizarazab.

Damo Leneșul era unul dintre cei mai indolenți - pardon, am vrut să zic „comozi” - dintre cioclari. Un timp, reușise să trăiască acceptabil, făcând comerț cu cretă, adunând pungile cu semințe uitate în expresurile subterane de noapte, ba chiar reușise să obțină chiar un post de vânzător de bilete la meciurile de scaramé, dar înfrângerea categorică a echipei favorite, într-o partidă când observatorii au acordat trei ziduri și două mixaje numai ca să

scape nejumuliți de mulțimea suporterilor locali, l-au deprimat într-un asemenea hal, încât și-a înaintat demisia.

O fi fost el indolent - pardon, am vrut să zic „comod” - dar

Damo Leneșul era totuși un cioclar de onoare.

Apoi a venit ziua când l-a cunoscut pe Telo Dibaciul, marele traficant intergalactic, un alenoidian albastru păros, uns cu toate alifile, care părea să dețină rețeta succesului în viață. Damo a fost atât de fericit, încât a încercuit data cu verde în calendar și și-a promis, că dacă îi iese pasiența, o va aniversa în fiecare an.

- Ascultă, bă-băiete! îi spuse alenoidianul. Vrei să o duci boierește până la adânci bătrâneți, până la capătul zilelor tale, să ai de mâncare și de băut din belșug, bașca un cuib căptușit cu maltexul cel mai fin? Vino cu mine pe Bizarazab, planeta unde viețuiesc omercii cei firoși, din care nimeni n-a văzut până acum vreunul. Îți dau o pușcă cu încărcături sedative și o cușcă de protecție, apoi te voi trimite să capturezi unul. Îl vom vinde unei grădini zoologice și ne vom îmbogăți.

Propunerea îi surâse. Ce dacă se va expune atacului unor fiare sălbatice? Verificase personal rezistența grațiilor, făurite din mațel de grosimea unui picior de alimant și rămase cu convingerea că va scăpa nevătămat. Nu rămânea decât să captureze un omerc și atunci, adio sărăcie, adio muncă!

În ziua următoare se imbarcă pe „Zeflemilă”, argovedeta lui Telo, iar peste o săptămână trecea cam visător, căci dormea într-un container anabiotic, dincolo de orbita ultimei planete a sistemului său solar. Când se trezi, părosul îi arătă o pajiște mărginită de niște ferigi arborescente, unde se strânseseră grămadă o mulțime de viețuitoare albastre, de mărimea unor velci, cu un aspect destul de pașnic.

- Bă-băiete! Ține arma și ocupă-ți locul în cușcă, îi aduse aminte de înțelegerea făcută.

De cum coborî între omercii, Damo Leneșul fu înconjurat de ei și examinat îndeaproape. Ochii lor compuși clipeau atât de blând și de curios,

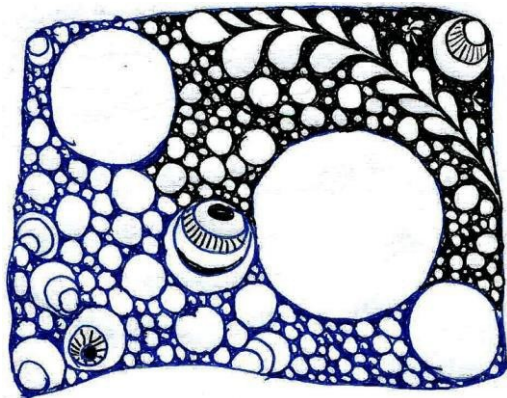
încât îi tremură mâna când apăsă pe trăgaci. Dar nu se întâmplă nimic, arma cu o mie de încărcături nu făcu nici măcar un fâs! O examinează rapid, cineva îi scosese patronul cu aer comprimat și nu-i era de nici un folos. Nervos, o prinse de țeavă și o izbi cu putere de gratiile cuștii.

Apoi auzi un scrâșnet. Se întoarce către navă și-l văzu pe Telo Dibaciul coborând liniștit pe rampă, neînarmat, fără să pară deloc speriat de mulțimea care-l înconjură. Un omerc mai impozant îl întâmpină și îl salută ceremonios. Nervos, cioclarul dădu să întoarcă cușca și să dea buzna peste ei, însă motorul se blocă la fel de misterios ca și arma. Alenoidianul îi făcu cu mâna, îi zâmbi larg, apoi începu să se târguiască cu mai-marele omercilor. La un moment dat, se pare că s-au înțeles, deoarece Telo se întoarce în navă, iar băstinașii s-au înhămat la cușcă și au tractat-o până au ajuns la un fel de camion.

Și astfel Damo Leneșul fu vândut grădinii zoologice din Bizarazab și, întrucât omercii nu văzuseră până atunci un cioflar, deveni principala atracție de pe planetă. Precum îi promisese Telo, avea mâncare și băutură din belșug, bașca un cuib căptușit cu maltextul cel mai fin.

- Morala, îi transmise alenoidianul prin radio înainte de a decola, este că fiecare pasăre pe limba ei piere. Să rămâi sănătos și să te rogi să mă întorc cu bine, că mă duc să-ți aduc o soață.

(Timișoara, 1987.)

HARABABURA ȘI PENDULA

ERAM ISTOVIT - terminaserăm pe locul trei cursa maraton de doi legați împreună de câte o mână și un picior; a trebuit să rămânem așa până când ni s-a înmănat eșarfa cuvenită învingătorilor și ne-a fost trecută pe după gâturi, abia atunci ne-au slobozit și ne-am putut întoarce la grupul nostru, purtând în triumf panglica policoloră, atât pe vizibilă în vânzoleala spectatorilor îmbrăcați în lungi cămăși - MI SE PĂREA CĂ SUNT ALBE, MAI ALBE DECÂT FOAIA DE HÂRTIE PE CARE AȘTERN ACESTE CUVINTE, ȘI SUBȚIRI - totuși nimeni nu tremura de frig, era o vreme primăvăratecă, senină și însorită. O boare de vânt a săltat panglica deasupra capetelor noastre și a arcuit-o. Probabil că de jos, de pe Arda 3, părea un curcubeu.

Confesoarele ne-au mângâiat capetele, ne-au îmbrățișat rând pe rând și ne-au felicitat, apoi a venit rândul fărtașilor noștri să ne ovaționeze, iar

GLASUL LOR PĂRU CĂ SE TOPEȘTE ÎN ZVONUL
NEDESLUȘIT AL UNUI VIS. Inima îmi ticăia cu
dangăte de clopot atârnat în turla unei
biseri cuțe înălțate din

lemnul unui gorun multisecular, ocrotit de lege, poftit, temut și ocolit de fabricanții de sicrie. Ne-am încolonat și am ieșit de pe norul de sport, ca să ne întoarcem la căminul nostru. O gură de nectar m-a răcorit, apoi m-am dus să fac un duș de raze, ca să-mi spăl toată oboseala din trupu-mi de lumină. Revigorat, mi-am luat tuba și am coborât în grădină, unde lumea trebăluia de zor: grebla prundișul de pe alei, aduna părul de inorog de pe tufișuri (tocmai era sezonul de năpârlire), planta răsaduri de flori sau îngrijea stupii. Dintre coroanele scunde, se ițea ici-colo gâtul unei girafe. În dreapta, un phoenix cârâia răgușit, ca un păunaș. M-am îndreptat către chioșcul central, unde am repetat cu corul angelic până la amurg. Dulcea muzică mi-a stăruit în urechi până când m-am băgat în pătuț. Eram fericit, trăiam pacea și sentimentul de siguranță dat de viața în Paradis. Soarele, din ce în ce mai mare, alunecă dincolo de orizont, mutându-se pe cealaltă coastă a Atlanticului, IAR LUMEA FU NUMAI LINIȘTE, ȘI NOAPTE, ȘI TĂCERE.

Am ațipit, TOTUȘI NU VREAU SĂ SPUN CĂ-MI PIERDUSEM CU DESĂVÂRȘIRE CONȘTIINȚA. Nu eram nici treaz, nici trecut cu totul în lumea viselor, ci undeva între tărâmurii, ca un călător la ghișeul de verificare a vizelor dintr-un aeroport. Aș fi putut să jur că aveam ochii deschiși, pentru că vedeam lumină, culori, mișcare, însă totul era lipsit de umbre, redus la niște contururi dinamice, ca figurile dintr-un desen animat încropit la repezeală. Frânturi de viitor ajungeau până la conștiința mea și viziunea lor încerca să se materializeze concret în informații pe care aș fi dorit să le țin cât mai departe de conștiința mea. Umbla zvonul că în momentul când cineva se înfrupta fără hotar din fluxul de informații al mentalului colectiv, iniția un protocol de preservare, al cărui ultim pas îl

constituia materializarea și se trezea trimis înapoi în planul fizic, pe una dintre lumile din Grupul Local. Nu că traiul de acolo ar fi fost atât de rău, mai ales după larga expansiune a mecanizării cu inteligență minimalizată, dar nimic nu se compara cu viața paradisiacă de aici. De altfel, învățasem instinctiv să evit

intruziunea, să fac conștient următorul pas și să transform tentanta reverie într-un somn de purcel. Dar vorba ceea: omul plănuiește, Domnul rânduiește.

LA DEȘTEPTARE, ÎNTINZÂND BRAȚUL, AM GĂSIT LÂNGĂ MINE O PÂINE ȘI UN ULCIOR CU APĂ. Da, într- adevăr, azi îmi venea rândul să hrănesc porumbeii și să le torn apă în havuz. Erau niște păsări dragăstoase, de un alb imaculat, cu gușe gâlgâitoare și zbor de serafim, totuși cel mai mult îmi plăcea să îngrijesc frumoasa colecție de cactuși situată în partea nisipoasă a Raiului. Prețuiam mai ales globurile striate din genul Parodia, pentru florile colorate intens, în nuanțe calde și strălucitoare, cu petale prelungi și mătăsoase, chiar dacă erau complet lipsite de miros. Se zicea că toată regiunea respectivă plutea literalmente pe o mare de țiței, dar aici, sus, petrolul era folosit exclusiv în scopuri terapeutice, pentru deparazitarea animalelor. Extracția se făcea cu o ciutură unsuroasă legată de o cumpănă. Puțul respectiv mirosea a ciuperca putrede și din gura lui ieșea un abur ușor. Părea să fie mult mai adânc decât aș fi bănuir. Odată am aruncat o coajă de banană în el. VREME DE CÂTEVA CLIPE AM URMĂRIT-O CU AUZUL, CUM RĂSUNA IZBINDU-SE DE LATURILE PUȚULUI ÎN PRĂBUȘIREA EI. În cele din urmă, după circa un sfert de oră de bocăneli și pocnituri, vacarmul se isprăvi brusc, fără obișnuitul pleoscăit, ci doar cu un fel de sunet înfundat, care semăna cu un hăpăit, de parcă cineva ar fi așteptat coaja respectivă cu gura larg deschisă și ar fi înghițit-o pe nemestecate. Am examinat cu atenție fundul ciuturii și am găsit imediat locul unde niște găuri se adânceau în lemnul îmbâcsit cu gudron, dezvăluind mușcătura unor colți teribili. După aceea, am ocolit în mod

constant zona respectivă. De altfel, era singura din toată grădina Raiului și dacă îngerii veterinari n-ar fi avut nevoie de petrol, ar fi fost de mult astupată.

Am luat ulciorul, pâinea și am ieșit afară. Păsăricile ciripeau voioase, iar cerul era acoperit de niște nori pufoși, formând O FIGURĂ A TIMPULUI, ZUGRĂVITĂ AȘA CUM E ÎNFĂȚIȘATĂ DE OBICEI, ca un imens cadran solar, cu nasul de

Cyrano pe post de indicator ițit din barba lungă.
Dintre perii albi, răsărea și o lulea cu coadă
prelungă, iar Moș Veac se distra pufăind din ea și
suflând vălătuci în formă de

clepsidr
 ă,
eclips
 ă,
lipsă,
 clipă,
 clip,
 chip
 '
 cap,
 cep
 '
 cip,
 tip
 '
 tic,
 tic și
 tac,
 tic-
 tac...

Apoi, dintr-odată, se uită fix la mine și-mi făcu
semn cu ochiul. Nu știu de ce, dar nu mi s-a părut
a fi o treabă de bun augur. Sunt un copil cuminte
și-mi vād de treaba mea, nu stau să tai frunză la
câini, să aștept ziua de mâine sau, în general, să-mi
pierd timpul fără folos.

I-am întors spatele, să mă îndrept către hulubi,
așa cum îmi cerea datoria, dar figura Marelui
Secund mi-a apărut din nou în față, cu chipul lui de
pezevenghi bătrân. Asta e, așa a dat bunul
Dumnezeu, să nu putem scăpa nici un moment
de Timp, nici măcar în cele mai paradisiace clipe
ale non-existenței. Mi-am aplecat privirea, dar l-am

revăzut oglindindu-se în băltoacele rămase de la ploicica de înviorare din zori de ziuă. Apoi imaginea i se tulbură, deoarece niște șobolani albi, îmbrăcați în pantaloni trei sferturi, cămăși cu guler înalt, jiletcă și papion, săriră peste ochi, chițcăind: „Vai de noi! Am întârziat! Am întârziat!” Speriat, am scăpat pâinea din mână, care se rostogoli pe alee, din fericire, fără să rănească nici una dintre rozătoare.

Am ridicat-o degrabă și m-am grăbit să ajung la havuzul porumbeilor. La apropierea mea, păsările s-au ridicat toate în

zbor, au făcut o voltă largă și s-au oprit deasupra mea, scriind un mesaj:

E TIMP
DESTUL

Coadă pipei cerești coborî vertiginos printre hulubi cu un șuier mânios, care se risipiră speriați. Au căutat cu îngrijorare în sus, apoi, ca la o nerostită nouă comandă, se realiniară formând doar două cuvinte:

ESTE
TIMPUL

Bătrânul surâse mulțumit și-și strecură din nou capătul lulelei în gură. Porumbeii se grăbiră să coboare, dar se regrupară într-un alt colț, undeva mai departe, de parcă aș fi fost ciumat. Evident, refuzau să vină mai aproape de mine, ca și cum s-ar fi temut.

- Este timpul, spuse un înger.

- Văd că-i Timpul! m-am rătoit la el înciudat.

Dar păzitorul dumnezeesc nu s-a supărat, ci a făcut un gest cu degetul arătător de la mâna dreaptă către încheietura mâinii stângii, ca și cum mi-ar fi arătat ceasul.

- Nu este Timpul, mi-a explicat ca unui școlar năuc, ci este timpul.

Întinse mâna să-mi ia pita și apa.

I le-am întins cu un gest mecanic, în vreme ce am aruncat din nou o privire nedumerită către figura înnourată, gen: „*Ce-ai cu mine, Timpule?*”. Evident, era doar o întrebare retorică.

Abia atunci am observat ceva ciudat la una dintre mustăți, cea din dreapta mea. CUM PRIVEAM

ȚINTĂ ÎN SUS LA EA (FIINDCĂ SE AFLA CHIAȚ DEASUPRA MEA), MI S-A NĂĂĂRIT CĂ O VĂD MIȘCÂNDU-SE înainte și înapoi. Era o oscilație abia vizibilă, de mică amplitudine, însă sesizabilă. Apoi se auzi un răcnet și frunzișul arborelui *marula* (*Sclerocarya birrea*) începu să pocnească și să trosnească cu mare zgomot. O ploaie de fructe verzuții se năpusti asupra noastră, urmată de

trupul greoi al unui maimuțoi. Acesta se agăță de ultima creangă și făcu neîndemânatic o tumbă prin aer, aterizând destul de nesigur pe picioare. L-am recunoscut imediat, după penele de fazan prinse de tiară: era Sun Wukong, regele maimuță.

- Hâc! zise el și ne surâse drăgăstos, sprijinindu-se în binecunoscutul său toiag.

Îngerul strâmbă din nas și bombăni ceva nedeslușit despre efectele colaterale ale interferențelor culturale ecumenice, drept care maimuțoiul îi trimise o bezea și-i adresă un haiku *ad-hâc*:

*Ca o floale de
măl pe cleangă,
dulce e
plomisiunea
lodului...*

Păzitorul ceresc scoase din mânecă un clopoțel de argint și dădu alarma:

- Au început să se coacă marulele!

Imediat, ca din cerul senin, au apărut o mulțime de făpturi înaripate, frumoase ca niște coconi de lumină. Îngerul meu a făcut un semn către coroana ca o umbrelă și imediat lumea a priceput cum stă treaba, doar nu era prima oară când nemuritorul taoist își dădea în petic. Odată formulată corect, problema a devenit pe jumătate rezolvată. Doi serafimi l-au prins prietenos de braț pe Sun Wukong, care chiuia vesel și s-au dus să bea împreună o cafea tare. Altminteri, în alte împrejurări, mai puțin euforice, Wukong era un tip nemaipomenit, să-l ungi pe pâine caldă. Își deschise propria școală de arte marțiale în Pădurea Ficusului Infinit, unde îi învăța pe heruvimi și pe celelalte suflete dornice de instrucție cum să se apere în

stilul Shaolin Hou Quan.

Îngerașii *putti* au întins repede niște foi mari, pergamentoase, sub coroana pomului african și au început să-l scuture repede, cu putere. Alții s-au îmbulzit să adune toate poamele, până să dea elefanții de ele și să înceapă să se cherchelească, altminteri ar fi urmat câteva zile de groază până să se restabilească ordinea în Rai. Decât un râu de lacrimi, mai bine un strop de prevedere, căci

oalele sparte nu se pot petici, vorba ceea:
„Joacă ursul la cumătru', vezi să nu vie și la noi.”

Văzând că incidentul a fost rezolvat în mod amiabil, păzitorul meu se întoarse către mine și arătă către cer:

- Este timpul.

Mi-am ridicat din nou privirea către mustața Marelui Secund. CEEA CE AM VĂZUT ATUNCI M-A MIRAT ȘI M-A ULUIT. Capătul smocului de fire se bifurcase și părea mult subțiat, ajungând să semene cu două funii de care fusese atârnată o scândurică. Mărimea oscilației crescuse la aproape un țol, cu o toleranță de plus-minus zero virgulă cinci la sută. DAR CEEA CE MĂ TULBURA MAI MULT DECÂT ORICE ERA faptul că scrânciobul suspendat de perii Timpului nu pendula de capul lui, cu binecunoscuta izosincronicitate legiferată de Galilei, ci când mai iute, când mai încet, după cum îl impulsiona făptura care se legăna.

Era cea mai minunată dintre ființe. De la distanța aceasta, nu vedeam dacă era blondă, roșcată sau brunetă. Se apleca înainte, apoi revenea lăsându-se pe spate, iar vălurile rochiei o urmau ca niște plete de cometă. ÎNCET, ÎNCET, ABIA SIMȚIT, SE LĂSA ÎN JOS, TOT MAI JOS, TOT MAI JOS, ÎNTR-O POGORÂRE DE CARE-MI DĂDEAM SEAMA NUMAI LA INTERVALE CE MI SE PĂREAU VEACURI. Acum o deslușeam foarte bine, nu părea nici astenică, nici voluptoasă, să fi fost așa la vreo douăzeci și unu de primăveri (în orice caz, până în treizeci și trei de toamne). Nu purta nici botine, nici ciorapi, ci se legăna cu picioarele goale și avea cele mai fine glezne pe care le-am văzut vreodată. Iar tălpile ei erau atât de mici, încât ar fi încăput amândouă în palma mea.

Femeia își întinse brațele,
chemându-mă. Îngerul mă

prinse de mână și spuse:

- E mama ta.

Pe măsură ce grațioasa zână venea tot mai aproape, tot mai aproape de noi, Moș Veac își preschimbă ființa într-o arcadă poleită cu raze răsfirate în evantaie de lumină, în bolta căreia

pendula jucăuș leagănul. GĂSEAM O PLĂCERE SĂLBATICĂ SĂ MĂSOR ȘI SĂ COMPAR IUȚEALA LUI DE LEGĂNARE CU CEA DE COBORÂRE.

Absorbit de frumusețea coborâtă din cer, nici n-am observat cum, atrase de vânzoleala provocată de căderea Regelui Maimuță din copac, în jurul nostru se adunase o mulțime de gură-cască. Am simțit doar un sărut cald pe creștet și abia atunci le-am văzut pe confesoarele noastre cu lacrimi în ochi. Am înțeles pe loc ce vroise să spună îngerul. Venise timpul să mă despart de ele.

Un nod mi s-a ridicat din stomac și mi s-a oprit în gât. Durerea mi-a sfâșiat inima și am început să tremur ca scuturat de friguri. Dar ființa diafană din scrânciobul ceresc nu m-a lăsat pradă deznădejdiei, ci mi-a vorbit cu o dulceață nemaiauzită, pe tonul cald și drăgăstos al ființelor menite să ne nască și să ne ocrotească. Leagănul pendula ca un tita-nani! în brațele mamei, urmând zbaterea sufletului meu între nesupunere și îngăduință.

SPRE DREAPTA... SPRE STÂNGA... DEPARTE... MAI DEPARTE... CU ȚIPĂTUL UNUI DUH BLESTEMAT!... CU PASUL TIPTIL AL TIGRULUI... DREPT SPRE INIMA MEA! RÂDEAM ȘI URLAM RÂND PE RÂND, DUPĂ CUM MĂ STĂPÂNEA UN GÂND SAU ALTUL.

În cele din urmă, în cumplita încheștare dintre sațietatea traiului tihnit și teama de necunoscut și aventură, a învins firea mea cea destoinică și curată.

L-am privit pe înger și i-am făcut semn că am ales. GÂNDUL ÎNTREG PRINSESE ACUM VIAȚĂ - SFIOS, NU PREA DESLUȘIT, NU PREA CUMINTE, TOTUȘI PE DEPLIN ÎNCHEGAT. Deasupra mea, nemaivăzuta făptură se înfioră de bucurie și își deschise brațele să mă cuprindă cu ele. Cu inima

duduind ca un picamer, am fugit către ea, iute ca strănutul. Mi s-a părut acum că îi deslușesc până și culoarea ochilor, îi zăresc lungile fire din gene și scânteierile drăgăstoase din jurul irișilor.

Dar, când să ajung la ea, femeia dispăru într-o străfulgerare de lumină, lăsând leagănul gol. M-am pleoștit de tot, însă păzitorul meu nu m-a abandonat, ci mi-a arătat scândurica liberă.

- Urcă-te! Hai, nu întârzia!

Am privit firile ninse, atârinate în poarta de lumină, alături de care confesoarele se aliniaseră zâmbitoare. M-am apropiat de leagăn și îngerul mi-a făcut semn să mă așez în el, cu fața către lumină.

„Împinge!”, mi-a zis el cu o voce caldă și calmă, pe un ton atent calculat, încurajator și atâteaveghetor, de medic obstetrician.

„Împinge!”

Mi-a dat un impuls și leagănul a început să se miște. Din instinct, mi-am adunat picioarele și le-am întins. Avântul a crescut și am început să pendulez cu putere. Îmi veni să chiui de bucurie, însă mișcarea îmi tăie răsuflarea.

„Împinge!”

Mi-am întors capul, grădina Raiului semăna acum cu curtea unei școli, în mijlocul căreia se adunaseră toți cunoscuții mei. Dintre toți, cele mai drage îmi erau confesoarele. Le-am căutat cu privirea. Zâmbeau și îmi făceau cu mâna. Două dintre ele au desfășurat și au înălțat o fâșie de pânză pe care scria:

LA REVEDERE

ÎN...

„La revedere în... cât?” O cută a pânzei, fluturată zglobiu de o adiere, a acoperit ultima parte a textului.

„Împinge!”

„La revedere în... cât? Oh, Doamne!”

Presiunea provocată de mișcare creștea. SOCOTEALA MEA NU DĂDUSE GREȘ, ȘI NICI NU SUFERISEM ÎN ZADAR. Paradisul devenise cât o grădină de legume, întinsă în jurul unei fântâni cu apă vie, pe buza căreia stăteau confesoarele în robe albe, cu tot poporul îngeresc și ceilalți copii-

lumină alături.

„Împinge!”

Leagănul mă avânta tot mai sus, tot mai sus, cu o viteză din ce în ce mare. Simțeam apăsarea accelerației în fiecare părticică a corpului meu.

„La revedere în...”

BĂTAIA PENDULULUI ÎMI APĂSA PIEPTUL.

M-am desprins de leagăn și m-am aruncat înainte, plonjând către Țara Făgăduinței.

„Oh, Doamne! Doaaa!... Oaaa!... Oaaa!...”

„Așa, viteazule!” - zise îngerul și lumina mă învălui brusc din toate părțile.

Am simțit mirosul înțepător al fenolului, un iz de transpirație și sânge, apoi căldura firelor încinse din filamentele becurilor ce luminau masa de naștere. Mi-am închis ochii, am strâns pleoapele puternic și am continuat să strig.

Moașa mă prinse cu grijă, de după ceafă și de fund, în vreme ce doctorul lăsă să cadă în tăviță foarfeca sterilă folosită pentru a tăia cordonul ombilical.

- Ce flăcăiaș vioi! Ce notă îi dăm, domnule doctor? întrebă femeia.

Îngerul mă privi fericit, cu sentimentul datoriei împlinite, apoi se preschimbă într-un bărbat cu palme mari, cu degetele răsfirate și întinse ca penele unor aripi angelice, împreunate într-o cristelniță de carne și oase. Purta un halat alb, neted și imaculat, parcă cioplit din cea mai fină marmură de Carrara:

- Zece! - hotărî el.

Notă:

Fragmentele scrise cu majuscule au fost copiate literă cu literă dintr-o povestire omofonă a unui cunoscut poet (ori numai POE?) american.

LA VIE EN ROSE

Desigur, dacă halatul asistentei ar fi fost mai scurt ori ușor transparent, astfel încât prin pânza albă să se deslușească conturul desuurilor ce se mulau pe trupul tinerei femei, așteptarea ar fi fost mai ușoară. Dar dr. Onitz, psihoterapeutul, era neamț - pe jumătate, dar neamț, nu austriac ca Freud - și nu permitea nici o concesie tentațiilor. Corectitudine, Sobrietate, Eficacitate - „*alles gute sind drei*”: toate cele bune în lumea asta apar câte trei.

Ușa cabinetului se deschise și doctorul își conduse pacienta - o văduvă, căci purta straie cernite - până la ușă. Abia apoi se întoarse către Miron și-i zâmbi ca unei vechi cunoștințe:

- Ah! Domnul Rogozan! Vă rog să poftiți!

Miron pătrunse în cabinet. Psihoterapeutul

își consultă
palmeta:

- Cum v-a plăcut „*Contele de Monte Cristo*”?

- Fără de suflet, domnule doctor, răspunse
bărbatul în vreme
ce-și îmbrăca hamul antigravitațional. Prea
fără de suflet.

Doctorul îl ajută să-și pună ochelarii proiectori,
potrivindu-i
senzorul arterial în dreptul
tâmplei.

- Da, dar tenace. Și a știut să profite de ocazie.

Omul își îndesă capsulele auditive în urechi,
apoi se ghemui în poziția fetală, ascultând sunetul
propriei sale inimi. Psihoterapeutul cuplă câmpul de
levitație, iar apoi startă vizualizatorul. După numai
un minut, Miron se simți complet relaxat.

- Pot să pornesc programul de
testare? Bărbatul răspunse
făcând semn din cap.

În locul caleidoscopului de culori pastelate, ce se
roteau lin, preschimbându-se întruna, apăru o
succesiune de mici momente, întâmplări menite să
testeze rezistența psihicului la stres. E pe trotuar,
printre trecători, iată o trecere de pietoni,
cineva l-a

îmbrâncit, semaforul și-a schimbat culoarea, e
galben și uite că ticălosul ăla crede că va putea
să treacă, nici nu vede că în mijlocul drumului
este o gură de canal fără de capac, de unde s-a ițit
căpățâna unui șobolan, trebuie să fie vreo femelă,
căci se aude cum îi țiuie pușorii lăsați în vizuina
subterană în care a pătruns un șarpe de casă, ce alb
e, se târăște silențios către puii cei rozalii și fără de
apărare, în vreme ce afară a început să ploaie cu
șiroaie, apa umple mica galerie, curge nemiloasă,
țâșnește la suprafață,

formează torente, dezrădăcinează pomul care cade
peste o linie de curent electric, sârmele trosnesc,
sar jerbe de scânteii, pocnește ca un trăsnet prăvălit

asupra unei bărcuțe surprinse în mijlocul apelor
dezlănțuite...

Psihoterapeutul urmărește reacțiile pacientului la
stimulii programați. Toată lumea îi invidiază pe cei
de la bănci, ce salarii au, dar iată, pe Miron abia l-
au putut scoate de sub masă, unde fugise de teamă
că-l va mușca Fuchsia din fereastră. Ce-i drept, el o
zgândărise, turnându-i o ceașcă de cafea în
ghiveci...

Spre norocul omului, reacțiile arătau că e pe
calea cea bună, se însănătoșește, un pic de
biblioterapie, ca să-și recapete

încrederea în sine și se va putea întoarce să administreze averile altora. Porni iarăși programul caleidoscop și apoi își readuse pacientul pe pământ.

- Cum stau, doctore?

- Foarte bine.

- Atunci pot să...

- Încă nu. Odihnă și deconectare.

- Iarăși o carte?

- Încă una. Manifestați alergie față de literatura science- fiction?

- Nu, întotdeauna mi-au plăcut clasicii.

- Atunci ați citi un Heinlein, poate „*Infanteria stelară*”?

- Dacă sunteți convins că mă ajută... Psihoterapeutul completează rețeta și o parafă:

- Grăbiți-vă, biblioteca orășenească se închide peste o jumătate de ceas!

Își conduse pacientul cu amabilitate și-l atenționează:

- Și nu uitați : fără televizor!

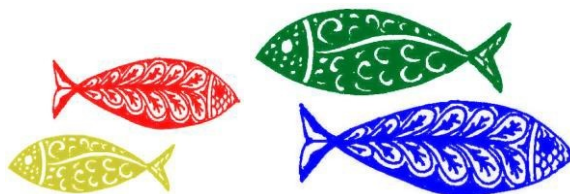
Miron mulțumi, îl salută și se grăbi să plece. Onitz se interesă:

- S-a mai programat cineva?

- Nu, răspunse secretara.

- Atunci e timpul să-mi scot mușcata la plimbare, spuse doctorul scoțând suportul de după cuier. Floarea de un alb incandescent se înfioi de bucurie și-și înmiresmă stăpânul cu parfumul ei neasemuit.

- Și eu te iubesc! spuse bărbatul și o strânse tandru la piept.

DREPTUL LA SUCCES

- Calcan, tot tãmbãlãul acesta n-are nici rost. Nu poți să te cerți cu un actor, și în nici un caz cu o actriță, îi spuse Pilot, încercând să-l liniștească.

- Dar îți dai seama ce cere? Să i se ițească gleznele de sub dantele rochiei de mătase.

- Îmi surâde ideea, e șocantă.

- Și pantofiorii strălucitori de lac!!! explodă Calcan.

Producătorul îl înghionti în joacă și-i zâmbi prietenos.

- Lasă supărarea, e un capriciu pe care ni-l putem permite.

- Ne vom pune toate gospodinele și babetele pe cap.

- Să dea dracii în vrăjitoarele din șapte mări! Gândește-te că

suntem pe cale să realizăm cel mai uluitor film din istoria

cinematografiei. Pe Neptun! Orianna e nereida perfectă, parcă a

fost anume creată să joace rolul principal din „Mica sirenă”. E

tânără, frumoasă și are talent cu carul.

- E o găsculiță plină de ifose.

- Ba-i o lebădă, protestă Pilot. E grațioasă,
mândră, atrage
privirile, umple sălile. S-a născut cu darul de a vrăji
publicul.

Într-adevăr, privită pe ecran, tânăra actriță
radia un farmec
inexplicabil. Vorba subversivei Dorada, cronicara
de film de la

„*Tunetul valurilor*”: „*avea un vino-ncoace adictiv*”.

Lumea nu se
sătura, se îmbulzea s-o vadă, iar și iar. Dar în
particular era o
fâșneată răsfățată, căreia i se urcase succesul la cap.

- Lebăda nu face ouă de aur, răspunse tăios
Calcan.

Se știa de ani de zile, încă de pe vremea când prietenul său își începuse cariera artistică. Deși Pilot terminase institutul de arte teatrale ca șef de promoție, n-avusese noroc ca actor. Nu-l avantaja nici fizicul, avea un cap ascuțit, ca un morun. Însă era un tip dinamic, plin de pasiune, dolda de idei. A știut să-i convingă pe alții că împreună pot face lucruri mărețe. Ce n-a izbutit ca actor, a depășit ca regizor și a împlinit ca producător. Minte și flerul l-au ajutat să găsească o formulă de succes: castele de spumă plus șerpi de mare.

Genul *fantasy* devenise o modă. Lumea se plictisise de binefacerile civilizației tehnologice, tânjea după poveștile străvechi, cu prinți, prințese, vrăjitoare și pirați posedați de demoni.

Pilot le dăduse tinerilor artiști șansa de care el însuși nu beneficiase. Optase pentru regizorii nonconformiști, dar cu imaginație, precum Calcan. Mizase pe scenariști capabili să producă dialoguri vii, cu replici memorabile. Angajase compozitori de succes pentru ca muzica să reliefeze momentele de

tensiune sau să comenteze discret scenele tandre. Iar *atu*-ul din mânecă îl constituiseră efectele speciale bine făcute și bine plasate în acțiune.

După primul mare succes, cu „*Tentacule*”, marile firme dăduseră buzna să-i ofere bijuterii, rochii, aparate casnice, mobilă și contracte de publicitate. Avea câți bani poftea și știa cum să-i cheltuiască, astfel încât publicul să primească tot ce dorea: emoții puternice, priveliști nemaivăzute, posibilitatea de a explora lumi inedite, total diferite de realitatea imediată și totuși atât de familiare.

Își putea permite orice capriciu, inclusiv piciorușele cerute de

Orianna, care-l scosese din minți pe Calcan.

- Scena balului trebuie să fie perfectă, îi spusese prietenului său, prinzându-l de aripioară, parcă dorind să-l conducă în lumea de vis a uscatului, să țâșnească împreună din apă

și să meargă
dincolo de cheiurile portului, să străbată
împreună ulicioarele
strâmte din cetate, să intre împreună în castelul din
vârf de munte,
să-l ducă până în sala cea mare, unde răsună
muzica și se auzeau
clinchete de
pahare.

- Mica prințesă trebuie să valseze parcă
plutind în brațele
prințului, astfel încât toate fetele mării să se viseze
în locul ei. Nu
mă interesează cât va costa. Chiar dacă Orianna n-
are picioare, i le

vom picta fotogramă cu fotogramă, cu glezne
zvelte și pantofiori strălucitori de lac în locul suavei
înotătoare dorsale.

Îl amenință pe Calcan în glumă:

- Nu mă supăra, că pun să le facă tuturor
picioare.

Regizorul oftă din adâncul branhiilor și făcu
un semn că

renunță:

- Bine. Ai tot dreptul.

Apoi refuză să mai discute pe această temă.

Trecură încă trei săptămâni, răstimp în
care secția de

postprocesare trudi din greu la secvențele de bal,
până desenatorii

au reușit să redea scena de dans conform
instrucțiunilor date de

Pilot.

La previzionare, Calcan izbucni în râs, dar nu
spuse nimic și

lăsă ca greșeala să treacă nesemnaltă. Nu era un
perfecționist și

nici n-aveau timpul s-o corecteze. Avea să
rămână mica sa

răzbunare. Și a tăcut în continuare.

Vreme de ani și ani, „*Mica sirenă*” a fost văzută
de zeci de

milioane de spectatori pe marele ecran, apoi a fost
multiplicată și

vândută în alte câteva milioane de copii video
pentru *home-*

cinema. Deși a încântat generații în șir și a
devenit un film de

referință în istoria genului, nimeni nu și-a dat seama
de eroare. N-

ar fi fost remarcată nici azi, dacă la bătrânețe, în
memoriile sale,

regizorul n-ar fi atras atenția asupra ei.

Pentru că în graba lor, artiștii au neglijat faptul
că oamenii au

o simetrie bilaterală, cu dreptul oglindindu-se la
stânga. Ca să

termine cât mai repede, cei de la efectele speciale

au folosit cu
nevinovăție un singur model de bază, pe care pur
și simplu l-au
dublat, astfel încât în final Mica Sirenă s-a trezit cu
două picioare
identice.

Poate că n-are nici o importanță și mă tem
că e doar o
precizare inutilă, dar o fac, deoarece pentru unii va
aduce un spor
de tâlc: amândouă erau stângi.

(Jibou, 2005.)

FARS A

...Parcă mă priveam într-o oglindă. Deși eram perfect identici, individul îmi era profund antipatic.

- Și zici că vii din viitorul meu ? l-am întrebat
indispus, nevoit
să-mi întrerup munca.

Alter-ego-ul confirmă din cap.

- Nu înțeleg atunci cum poți să susții că mașina de călătorit în timp pe care tocmai o construiesc nu va funcționa. Simpla ta prezență, aici, constituie cea mai bună dovadă că voi reuși.

- Greșești, zâmbi copia mea. Sistemul teoretic pe baza căruia
ți-ai proiectat aparatul are o mică scăpare, care ne-ar putea fi
fatală.

- De unde știi ? l-am întrebat furios. Mi-am verificat calculele
de cel puțin douăzeci de ori.

- Tot de la... mine.

- Mine ? Cine este individul ?

- Nu pot să-ți spun exact. Un alt eu... Unul ca noi.

-
- Și venea tot... ?
 - Da. El susținea că din viitor. Mi-a cerut să vin și să te opresc la timp.
 - De ce ? l-am întrebat nedumerit.

- Zicea că pericolul constă în suprapunerea desincronizată a unor caracteristici spațiu-timp identice, adăugă rapid.

- Mai încet, te rog. N-am înțeles nimic.

- Vrei să-ți iei notițe ? mă ironiză sosia mea.

Se aplecă deasupra mesei de lucru, culese o bucată de hârtie și trasă pe ea o linie alambicată, apoi desenă un sistem de axe spațio-temporale. Îmi explică sumar :

- Să zicem că aceasta este o linie a evenimentelor. Dacă revenim într-un moment anterior de timp. din cauza inerției conversiei prin hiperspațiu (să nu-mi spui că nu știi ce este aceasta !) vei întârzia câteva fracțiuni de secundă, nereușind să închizi circuitul temporal, lucru care va declanșa un șir de întârzieri ulterioare aflate în progresie aritmetică. În timp...

Am ridicat din umeri.

- Acesta este un aspect nesemnificativ și se poate corecta.

Alter-ego-ul mă privi trufaș :

- Asta s-o crezi tu ! Orice întârziere va duce la o desincronizare a liniei evenimentelor, la un fel de defazare a ei, care se va suprapune peste linia inițială.

Trasă o curbă identică cu prima, dar puțin deplasată spre stânga.

- Timpul este o mărime scalară ce se compune aditiv. Îți dai seama ce va ieși ? Unele clipe ale vieții tale vor dispărea pur și simplu, iar altele vor fi amplificate, fapt care ar putea să aibă consecințe imprevizibile. S-ar putea să izbucnești instantaneu în flăcări, s-au mai văzut asemenea cazuri...

- Stai ! l-am întrerupt bucuros. Uită că în formalismul meu

**TIMPUL NU ESTE UN
SCALAR !**

- Greșești ! spuse celălalt râzând. Îți voi arăta în ce fel. Dar, mai întâi, am nevoie de un pahar cu apă.

Am luat dorința lui drept o obrăznicie, nu era decât un capriciu, puteam să vâr mâna în foc. Dar mi-am amintit că eu eram gazda și, deoarece vizitatorul eram tot eu, nu puteam să mă refuz. M-am ridicat și am ieșit din cameră.

- Dorești cumva apă minerală ? l-am întrebat din ușa bucătăriei. Drept răspuns, am auzit cum deschide geamul. M-am întors destul de repede ca să-l văd aruncând pe fereastră truda nopților mele nedormite din ultimii doi ani.

- *Descreieratul* ! am urlat (în realitate am folosit un cuvânt mai puțin academic), ce te-a apucat ? M-am apropiat furios, decis să-l înscriu pe aceeași traiectorie.

- Ușurel, băiete ! a încercat el să se eschiveze. Stai cuminte, isteria nu te ajută cu nimic !

Alergam amândoi prin laborator, ocolind firele întinse între masa de montaj și perete. Și pe măsură ce oboseam, mintea începea să îmi funcționeze din ce în ce mai corect. Hotărât lucru, ceva nu era în regulă.

Am înțeles brusc că nu se schimbase nimic.

- Cum, n-ai... plecat ? l-am întrebat gâfâind.

- Nu, n-am dispărut, dacă la asta te gândeai.

Acum mă crezi ?

- Nu poate fi adevărat ! De vreme ce mi-ai distrus mașina de călătorit în timp, tu nu poți exista.

- *Ego sum* ! îmi răspunse de la capătul opus al mesei.

M-am așezat amețit pe un scaun.

- Trebuia s-o fac, păru să încerce să se dezvinovățească. Altfel am fi pierit amândoi.

- Minți, m-am răstit la el. Tot ce spui este o minciună. Dacă

mi-ai distrus aparatul, atunci cum ai ajuns tu aici ?

Rânji victorios, își desfăcu halatul de doc și scoase o curea pe care erau petrecute modulele Mașinii Timpului. Erau identice cu cele care tocmai luaseră calea aerului spre caldarâmul străzii.

- Ține, spuse simplu, întinzându-mi cureaua, acum pot să mă întorc liniștit. Mi-am îndeplinit misiunea. Nu uita ! Mă privi avertizător, deși vocea

îi suna mai curând veselă și mulțumită. Măine, un altul se va apropia de pasul decisiv. Salvează-ne !
îmi făcu cu ochiul și dispăru în fața ferestrei deschise.

Am simțit imediat că trișase într-un fel. Puteam oare să am tot atâta încredere în el ca și în mine însumi ? Da. Așa ca n-am crezut o iotă. Am depus cadoul pe masă și m-am apropiat de fereastră.

După cum mă așteptasem, de un colț al suportului de flori era agățat exemplarul pe care-l crezusem sfărâmat. Am înțeles imediat că am fost păcălit, deși încă nu-mi era clar de unde făcuse rost de aparatul cu care plecase. Poate că totuși spusese adevărul. Un râs senin îmi scutură trupul. „*Cine știe ?*”, m-am întrebat și am clasat problema ca fiind neinteresantă.

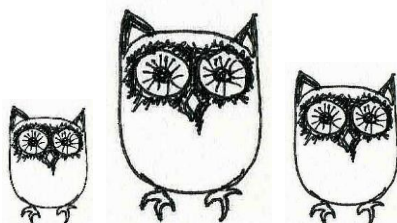
M-am înapoiat la masă și nu m-am ridicat de acolo până în zori, când am terminat de făcut ultimele lipituri. Am comparat modulele, le-am măsurat parametrii, apoi le-am interconectat mulțumit. Ideea de a repeta farsa îmi surâdea inocentă, totuși nu doream să mă repet. Îmi place să mă știu original. Așa că am acționat simultan cele două mașini de călătorit în timp și m-am întors în ziua de ieri, în dublu exemplar.

...Când ne-am revenit, parcă ne priveam într-o oglindă.

- Cum merge ? l-am întrebat într-un glas pe eul nostru din trecut.

Judecând după felul în care ne-a privit, cred că
nici unul
dintre noi nu-i era
simpatic.

(Pitești, 1986.)

O PREVESTIRE ÎMPLINITĂ

Somalia ieși din bordeiul improvizat pe traversele ce susțineau imensa pancartă luminoasă. Deși de când se colmatase canalizarea și administrația renunțase să mai repare hidrofoarele nu mai locuia nimeni în imobilul cu pricina, municipalitatea ținea să reamintească tuturor:

*CETĂȚENI!
Aveți
drepturi?
AVEȚI ȘI
ÎNDATORIRI!*

Aceasta, spuneau oamenii, era singura rațiune pentru care imensul corp de locuințe cu 57 de nivele nu fusese încă dinamitat. Consiliul local se folosea de orice mijloc ca să-și facă un pic de propagandă.

Iar uriaşa firmă din buricul târgului costa mult mai puţin decât o pagină de ziar sau un minut de televiziune.

„*Avem dreptul să avem îndatoriri*”, mormăiau cei care încercau să se sinucidă, asemeni tânărului din fața Somaliei, înainte de a fi aruncați înapoi de pe parapetul electrificat, căci municipalitatea avea printre atribuții și menținerea curățeniei orașului și, îngrozit de viziunea creierilor răspândiți pe caldarâm, primarul luase toate măsurile de precauție. Așa, rarii trecători din arondismentul Berzei puteau circula în deplină siguranță printre gunoaiele de pe stradă.

- Ai încercat să zbori ? îl întrebă Somalia cu inocență.

Tânărul era încă prea șocat ca să-i răspundă.

Încercă să se

ridice, dar nu-l ajutară puterile.

- Când plouă, doare mai tare, îl liniști zăluda.

Îi știa bine pe disperații aceștia și nu se temea de ei. De obicei o lăsau în pace, căci lungul urcuș îi storcea de puteri. Și-apoi femeia trecuse de mult de prima tinerețe, bani nu avea, întrucât îi dădea pe toți pe băutură, iar despre talentul ei ascuns nu știau decât puțini, iar acehora nu le-ar fi trecut prin cap s-o caute în locul cel mai vizibil al orașului, în coșmelia acoperită cu carton gudronat de sub *memento*-ul civic.

- Te pot ajuta cu ceva ? îl întrebă precaută. Tânărul zvâcni din cap:

- Du-te-n...

- Atunci eu te las, făcu Somalia și dispăru în hăul întunecat din puțul liftului, unde, sub privirea înspăimântată a fostului sinucigaș, începu să coboare lin către sol.

Chiar și atunci când se aghesmuia mai tare, Somalia rămânea o persoană cumsecade. Și avea un fix al ei: zicea că se născuse sub o stea norocoasă și-i era sortit să devină cunoscută. Așa-i ghicise o babă. O vreme se tot lăudase cu aceasta,

dar apoi a renunțat, deoarece lumea aflase de atât de antisociala ei capacitate de a pluti în orice direcție poftea și-i întorcea spatele mormăind:

„Ce-i trebuie chelului ? Tichie de mărgăritar...”

Așa că, întrucât mintea și îndemânarea n-o scoteau afară din casă, umbla cât era ziulica de mare prin oraș, încercând să câștige lozul cel mare: strângea ziare, ambalaje din plastic sau din carton,

capace și alte asemenea nimicuri iscate să vânture faima altora, pe care apoi le decupa, le aduna și le expedia aiurea prin lume, în așteptarea unei săptămâni de vis în cine știe ce stațiune venusiană (12 ședințe de masaj erotic gratuit!), a unui *frozeur* HaiBLUE multicompartimentat, extrem de economic sau, pur și simplu, a marelui premiu de 1000 de lei neimpozabili.

Așa s-a întâmplat ca, din obișnuință, să completeze și talonul pentru concursul lansat de compartimentul urbanism: O STRADĂ ANONIMĂ PENTRU ANONIMUL DE PE STRADĂ, idee primită cu mult entuziasm de funcționarii care se plictisiseră să tot boteze fostul *Dobrogeanu-Gherea* când *Mareșal Antonescu*, când *Grigore Vasiliu-Birlic* („dar cu *ăsta ce-au avut, dom'le, că l-au preschimb*at în Salcânilor ?”).

- Dacă tot timpul trebuie să schimbăm ceva, atunci măcar să i se dea și cetățeanului o satisfacție, au opinat consilierii. De ce să ne chinuim să tot denumim o stradă ? Mai bine facem o tombolă pentru toți cetățenii cu drept de vot, tragem la sorți și o botezăm cu numele câștigătorului.

Când puse plicul în cutia aflată la intersecția Mazărei cu Privighetorilor, Somalia Cimpoi nici nu bănuia că strada ce avea să despartă în două noul cvartal de locuințe de pe malul Argeșului (la nici o oră și jumătate de centru) avea să-i poarte numele. Iar în seara extragerii, când cinci milioane de bucureșteni cu carnet de alegător au urmărit cu sufletul la gură (după ce l-au trimis undeva pe primar, care își cam lungise discursul) cum se rostogolesc și se înșiruie pe ecran cifrele alese de calculator, amărâta de femeie bătea piața Crepusculului, răscolind gunoaiele.

Reporterii au căutat-o mai întâi la Centrul

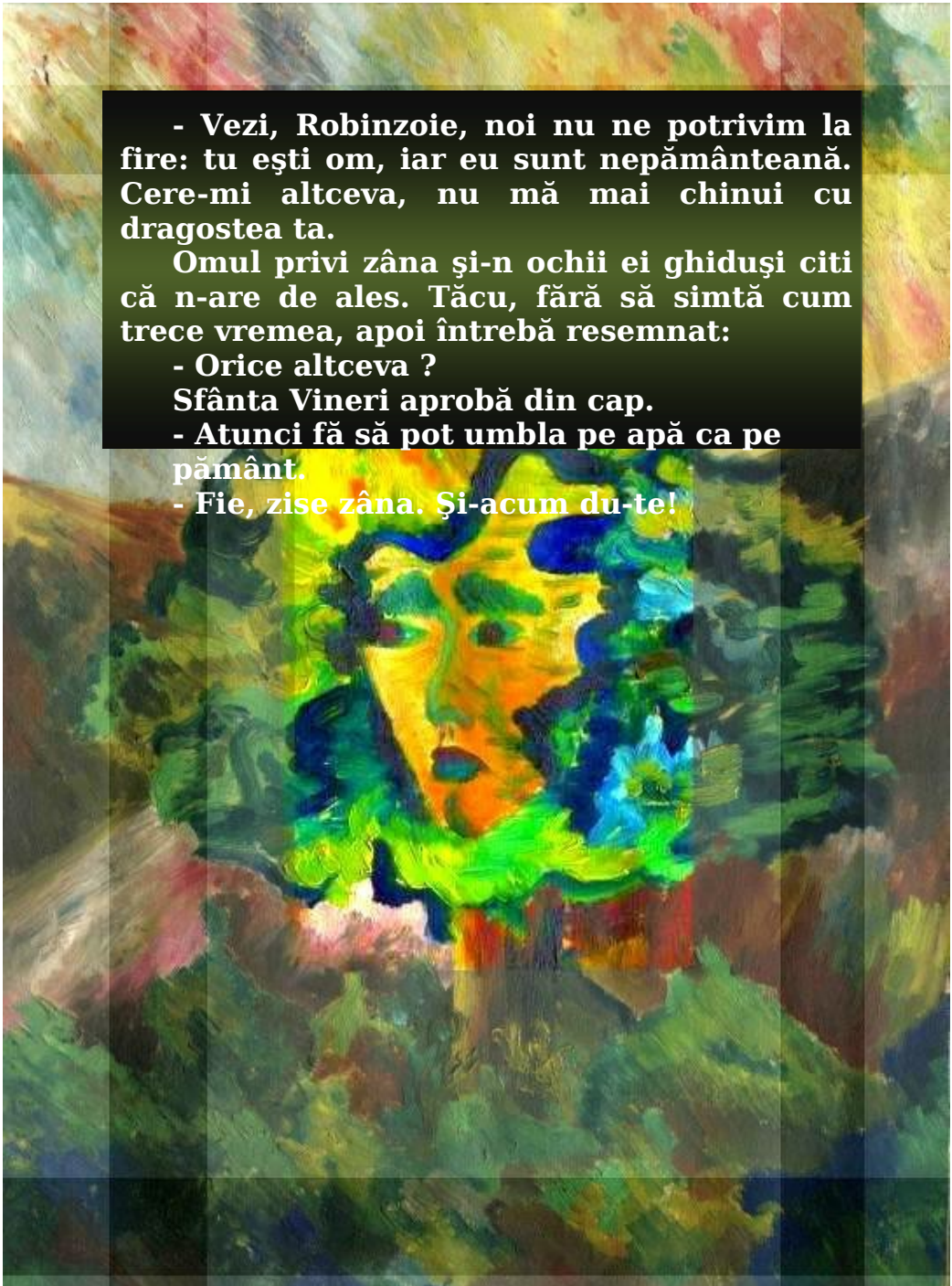
de Asistență Socială a Persoanelor cu Infirmități, a cărei adresă o trecuse (tot din obișnuință) pe talon. Sora-șefă i-a lăsat să creadă că Somalia plecase la țară, la o rudă și avea să revină abia peste două săptămâni, în ziua când se distribuia alocația, dar în realitate habar nu avea de unde să o ia, femeia dispăruse din azilul mutanților cu mai bine de trei ani în urmă, când o căutaseră primii Dezlegători.

O echipă de la *ZooM* a găsit-o pe Cătălina, fiica ei, pe care o născuse la 17 ani, cu numai doi ani înainte de promulgarea legii de sterilizare a persoanelor cu deficiențe de comportament. Tată i-a fost un parapantist de la Boboc, pe care Somalia l-a cunoscut în vara lui '93 la Bușteni și care nici n-a bănuțit vreodată că a zămislit încă o odraslă.

Cătălina a avut mai mult noroc decât maică-sa, a ajuns să se vadă așezată la casa ei. Reporterii au pus-o să-și dea repede șorțul jos, au machiat-o sumar și au fugit s-o filmeze cum își plimbă gemenele „*pe strada bunicii*”. Erau două blonduțe buclate și bucălate, absolut normale. Din fericire, imponderabilitatea nu se transmitea genetic.

Iar Somalia, încărcată cu pungi de alune sărate, ambalaje de napolitane, doze de răcoritoare și pagini disparate din edițiile de dimineață, intră în bătrânul zgârie-nori, fără să știe ca în acea zi se împlinise ce-i fusese demult ursit. Pășește în tunelul pătrășos pe unde circulase cândva liftul și, după ce se asigură că a pus bine sticla cu rachie de anason în buzunar, își adună mâinile pe piept și se înalță repezitor, către cerul liber...

(Jibou, 1998.)

- Vezi, Robinzoie, noi nu ne potrivim la fire: tu ești om, iar eu sunt nepământeasă. Cere-mi altceva, nu mă mai chinui cu dragostea ta.

Omul privi zâna și-n ochii ei ghiduși citi că n-are de ales. Tăcu, fără să simtă cum trece vremea, apoi întrebă resemnat:

- Orice altceva ?

Sfânta Vineri aprobă din cap.

- Atunci fă să pot umbla pe apă ca pe pământ.

- Fie, zise zâna. Și-acum du-te!